

EUROBAROMETRI 100 -STANDARDI

EU:n vastaus Ukrainan sotaan

Eurobarometriraaportti

Loka-marraskuu 2023

Tätä kyselyä on pyytänyt ja koordinoitunut Euroopan komissio, viestinnän pääosasto.

Tämä asiakirja ei edusta Euroopan komission kantaa. Sen sisältämät tulkinnat ja mielipiteet ovat yksinomaan kirjoittajien tulkintoja ja mielipiteitä.

Hankkeen nimi	Eurobarometri 100 – Syksy 2023 EU:n vastaus Ukrainan sotaan
Kieliversio	FI
Media/Volume	PD F/Volume_OI
Luettelonumero	NA-AO-23-O46-EN-N
ISBN	978-92-68-09992-6
ISSN	1977-3927
DOI	10.2775/45437 I

© Euroopan unioni, 2024

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

Kuva: Getty-kuvat

*Eŭropo
Demokratio
Esperanto*

Pierre Dieumegardin laatimaasiakirja [Eurooppa-demokratia-Esperantolle](#)

Tämän "väliaikaisen" asiakirjantarkoituksena on antaa yhä useammille Euroopan unionin kansalaisille mahdollisuus tutustua Euroopan unionin laatimiin asiakirjoihin (jotka rahoitetaan heidän veroillaan). **Käännöksiä, ihmiset on suljettu pois keskustelusta.**

Tämä asiakirja "Eurobarometer" oli [vain ranskaksi, saksaksi ja englanniksi](#) pdf-tiedostona. Tästä alkuperäisestä tiedostosta teimme Libre Office -ohjelmiston valmistaman odt-tiedoston konekäännöstä varten muille kielille. Tulokset ovat nyt [saatavilla kaikilla virallisilla kielillä](#).

On toivottavaa, että EU:n hallinto ottaa hoitaakseen tärkeiden asiakirjojen kääntämisen. "Tärkeät asiakirjat" eivät ole vain lakeja ja asetuksia, vaan myös tärkeitä tietoja, joita tarvitaan tietoon perustuvien päätösten tekemiseksi yhdessä.

Jotta voisimme keskustella yhteisestä tulevaisuudestamme yhdessä ja mahdollistaa luotettavat käännökset, kansainvälinen esperanto olisi erittäin hyödyllinen sen yksinkertaisuuden, säännöllisyyden ja tarkkuuden vuoksi.

Ota yhteyttä:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Sisällysluettelo

Johdanto.....	4
I. EU:n vastaus Ukrainan sotaan.....	7
II. Ukrainan sodan johdosta toteutetut toimet.....	15
III. Ukrainan sodan seuraukset.....	36
IV. Euroopan turvallisuus uhattuna.....	44
V. EU:n tulevat toimet sodan jälkeen.....	49
1. Puolustusyhteistyö EU:ssa.....	50
2. Energiavarmuus EU:ssa.....	58
Johtopäätös.....	72
Kommentit.....	75

Johdanto

Loka-marraskuussa 2023 tehty Eurobarometri100 (EB 100) -standarditutkimus toteutettiin 23. lokakuuta – 17. marraskuuta 37 maassa tai alueella: Euroopan unionin (EU) 27 jäsenvaltiota, seitsemän ehdokasmaata (Albania, Montenegro, Pohjois-Makedonia, Moldova, Serbia, TurKiye ja Bosnia ja Hertsegovina), Kyproksen turkkilainen yhteisö siinä osassa maata, joka ei ole Kyproksen tasavallan hallituksen määräysvallassa, sekä Kosovossa¹ ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

Eurobarometri 100 -standardikyselyn koko raportti koostuu useista eri osa-alueista. Ensimmäisessä osassa esitellään yleisen mielipiteen tilaa Euroopan unionissa koskevien yleisten kysymysten tulokset. Neljässä muussa osiossa esitetään eurooppalaisten mielipiteitä seuraavista aiheista: Euroopan unionin painopisteet, Euroopan kansalaisuus, tiedotusvälineiden käyttö ja Venäjän Ukrainaan kohdistamaa hyökkäystä koskevat mielipiteet.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on käynnissä yli 18 kuukautta sen jälkeen, kun se hyökkäsi 24. helmikuuta 2022. EU on edelleen sitoutunut tukemaan Ukrainaa antamalla humanitaarista, poliittista, taloudellista ja sotilaallista tukea sekä asettamalla (kesäkuuhun 2023 mennessä) 11 merkittävää pakotepakettia venäläisille henkilöille, yhteisöille ja Venäjän hallitukselle. EU-johdajat toistivat 27. lokakuuta 2023 tuomitsevansa Venäjän hyökkäyssodan.²

Sodan alkamisen jälkeen EU ja sen jäsenvaltiot ovat antaneet Ukrainalle taloudellista, humanitaarista ja sotilaallista tukea yli 82 miljardia euroa.³ Koska talvi aiheuttaa lisähaasteita jo nyt haavoittuvassa asemassa oleville yhteisöille Ukrainassa, Euroopan komissio myönsi marraskuussa 2023 110 miljoonaa euroa humanitaarista apua, mikä nosti EU:n sodan alkamisen jälkeen antaman humanitaarisen avun kokonaismääräksi 843 miljoonaa euroa.⁴ Lisäksi EU:ssa on nyt 4,2 miljoonaa ukrainalaista, jotka pakenivat hyökkäystä, ja he hyötyvät maaliskuussa 2022 käyttöön otetusta tilapäisen suojelun mekaniismista, jota jatkettiin hiljattain maaliskuuhun 2025 saakka.⁵

Euroopan komissio suositteli 8. marraskuuta 2023, että Eurooppa-neuvosto avaa EU:n liittymisneuvottelut Ukrainan kanssa osana vuoden 2023 laajentumispakettia.⁶

Tässä loka-marraskuun 2023 Eurobarometri-kyselyn osassa analysoidaan EU:n kansalaisten mielipiteitä Ukrainan sodasta ja sen seurauksista. Tämä raportti on jatkoa aikaisemille kyselytutkimuksille touko-kesäkuussa 2023 (EB99), tammi-helmikuussa 2023 (EB98), kesä-heinäkuussa 2022 (EB97) ja loka-marraskuussa 2022 (erityiseurobarometri Ukrainasta, 98.1) ja sisältää vertailuja edelliseen kyselyyn (Standard Eurobarometri 99, kevät 2023). Kysely kattaa viisi Euroopan komission määrittelemää aihealuetta:

- On tyytyväinen EU:n ja kansallisten hallitusten vastauksiin Ukrainaan kohdistuneessa hyökkäyksessä;
- Voimakas hyväksyntä taloudellisille ja humanitaarisille toimille, joita on toteutettu hyökkäyksen johdosta, ja ehdokasmaan aseman myöntämiseksi Ukrainalle;
- Ovatko eurooppalaiset sitä mieltä, että Ukrainan sodalla on ollut vakavia taloudellisia seurauksia heille henkilökohtaisesti tai vakavia taloudellisia seurauksia heidän maalleen;
- Ovatko eurooppalaiset sitä mieltä, että hyökkäys Ukrainaan on uhka EU:n tai heidän maansa turvallisuudelle;
- Tuetaan EU:n tulevia toimia sodan jälkeen, puolustusyhteistyö mukaan luettuna, ja energiavarmuuden varmistamiseen tähtääviä toimia.

1 Tämä nimitys ei vaikuta asemaa koskeviin kantoihin, ja se on YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244/99 ja Kansainvälisen tuomioistuimen Kosovon itsenäisyysjulistuksesta antaman lausunnon mukainen.

2 <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/european-council/2023/10/26-27/>

3 <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/eu-response-ukraine-invasion/timeline-eu-response-ukraine-invasion/>

4 https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/news-stories/news/eu-providing-additional-eu-110-million-humanitarian-aid-support-ukrainians-affected-war-2023-11-14_en

5 <https://www.consilium.europa.eu/en/infographics/ukraine-refugees-eu/>

6 https://eu-solidarity-ukraine.ec.europa.eu/index_en

Menetelmä

Käytetty menetelmä on viestinnän pääosaston (mediaseuranta ja Eurobarometri-yksikkö) toteuttamat vakiomuotoiset Eurobarometri-tutkimukset⁷. Tämän raportin liitteenä on tekninen muistio Kantar-verkoston laitosten tekemistä haastatteluista. Siinä määritellään myös luottamusvälit.

EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen⁹ (GDPR) jälkeen vastaajilta kysyttiin, suostuisivatko he esittämään kysymyksiä kysymyksistä, joita voitaisiin pitää arkaluonteisina.

Huom. Tässä raportissa EU-maihin viitataan niiden virallisella lyhenteellä. Tässä raportissa käytetyt lyhenteet vastaavat seuraavia lyhenteitä:

Belgia	OLE	Liettua	LT
Bulgaria	BG	Luxemburg	LU
Tšekki	CZ	Unkari	HU
Tanska	DK	Malta	MT
Saksa	DE	Alankomaat	NL
Viro	EE	Itävalta	OSOITTEESSA
Irlanti	IE	Puola	PL
Kreikka	EL	Portugali	PT
Espanja	ES	Romania	RO
Ranska	FR	Slovenia	SI
Kroatia	HR	Slovakia	SK
Italia	SE	Suomi	FI
Kyproksen tasavalta	CY*	Ruotsi	SE
Latvia	LV	Pohjois-Makedonia	MK
Kyproksen turkkilainen yhteisö	CY (tonnia)	Serbia	RS
Albania	AL	Turkki	TR
Bosnia ja Hertsegovina	BA	Yhdistynyt kuningaskunta	YHDISTYNYT
Moldova	MD		
Montenegro	MINÄ		
Kosovo ¹⁰	XK		
Euroopan unioni – Euroopan unionin 27 jäsenvaltion painotettu keskiarvo		EU27	
BE, FR, IT, LU, DE, AT, ES, PT, IE, NL, FI, EL, EE, SI, CY, MT, SK, LV, LT, HR		Euroalue	
BG, CZ, DK, HU, PL, RO, SE		Euroalueen ulkopuolella	

* Kypros kokonaisuudessaan on yksi Euroopan unionin 27 jäsenvaltiosta. Yhteisön säännöstö on kuitenkin keskeytetty siinä osassa maata, joka ei ole Kyproksen tasavallan hallituksen määräysvallassa. Käytännön syistä ainoastaan Kyproksen tasavallan hallituksen määräysvallassa olevassa maan osassa suoritettavat haastattelut kuuluvat CY-luokkaan ja EU27:n keskiarvoon.

Haluamme kiittää kaikkia Euroopan kansalaisia, jotka ovat antaneet aikaa osallistua tähän kyselyyn.

Ilman heidän aktiivista osallistumistaan tämä tutkimus ei olisi ollut mahdollinen.

7 <https://www.europa.eu/eurobarometer>

8 Tulostaulukot ovat liitteenä. On huomattava, että tämän raportin taulukoissa ilmoitetut prosenttiosuudet voivat olla yli 100 prosenttia, kun vastaaja on voinut valita useita vastauksia samaan kysymykseen.

9 2016/6791

10 Tämä nimitys ei vaikuta asemaa koskeviin kantoihin, ja se on YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244/99 ja Kansainvälisen tuomioistuimen Kosovon itsenäisyysjulistuksesta antaman lausunnon mukainen.

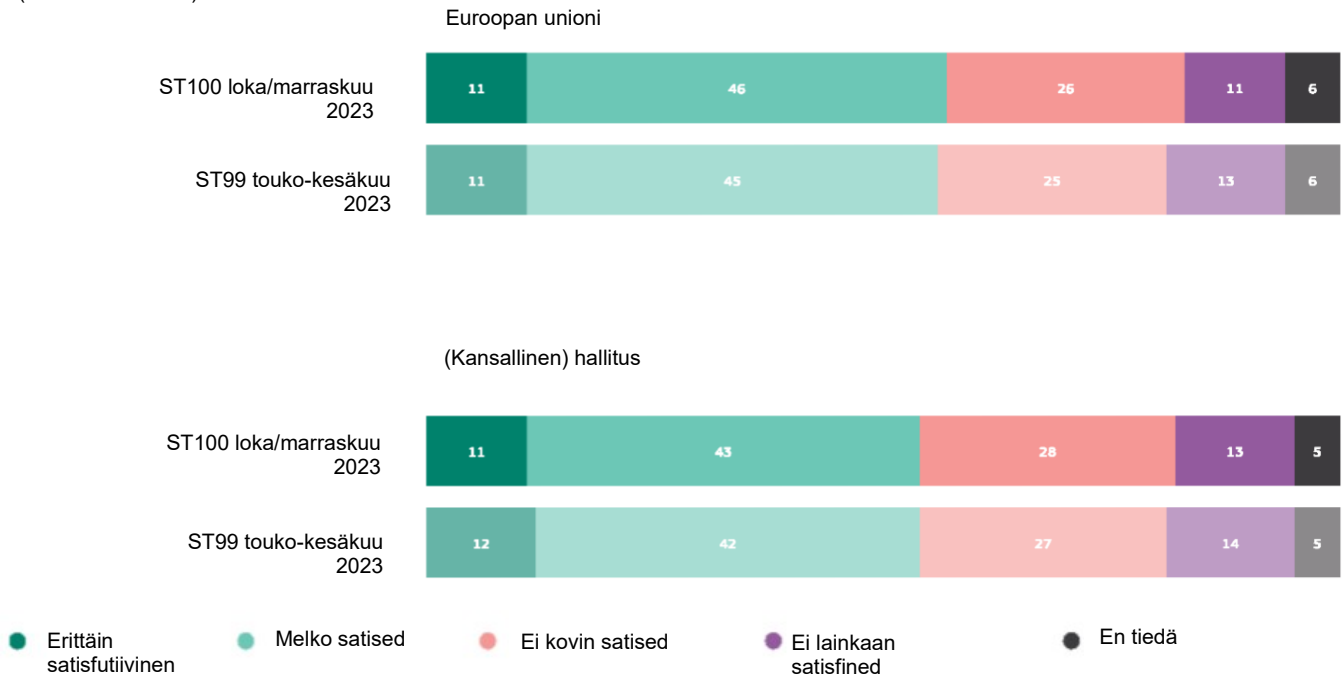
I. EU:n vastaus Ukrainan sotaan

Suurin osa EU:n kansalaisista on tyytyväinen EU:n ja kansallisten hallitusten vastaukseen Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan.

Lähes kuusi kymmenestä on tyytyväinen EU:n vastaukseen Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen johdosta (57 prosenttia, + 1 prosenttiyksikköä touko-kesäkuusta 2023), ja 11 prosenttia (ei muutosta) ilmoitti olevansa ”erittäin tyytyväisiä”.¹¹ Lähes neljä kymmenestä vastaajasta (37 %, -1 prosenttiyksikköä) on tyytymättömiä, mukaan lukien 11 % (-2 prosenttiyksikköä), jotka eivät ole lainkaan tyytyväisiä. Hieman yli yksi kahdestakymmenestä (6 %, ei muutosta) sanoo, että he eivät tiedä.

Tyytyväisyys kansallisen hallituksen vastaukseen on hieman pienempi, sillä 54 prosenttia (ei muutosta) ilmoitti olevansa tyytyväisiä, mukaan lukien 11 prosenttia (-1 prosenttiyksikköä), jotka sanovat olevansa ”erittäin tyytyväisiä”. Hieman yli neljä kymmenestä on tyytymätön (41 %, ei muutosta), ja 15 % (-1 pp) sanoo, että he eivät ole lainkaan tyytyväisiä). Yksi kahdestakymmenestä (5 %, ei muutosta) sanoo, että he eivät tiedä.

QD1. Yleisesti ottaen, kuinka tyytyväinen olet reagoimalla Venäjän Ukrainan hyökkäykseen...? (EU27)
(PROSENTTEINA)

11 QD1. Kuinka tyytyväinen olet yleisesti ottaen Venäjän hyökkäykseen Ukrainaan...? 1.1 (kansallinen) hallitus; 1.2 Euroopan unioni

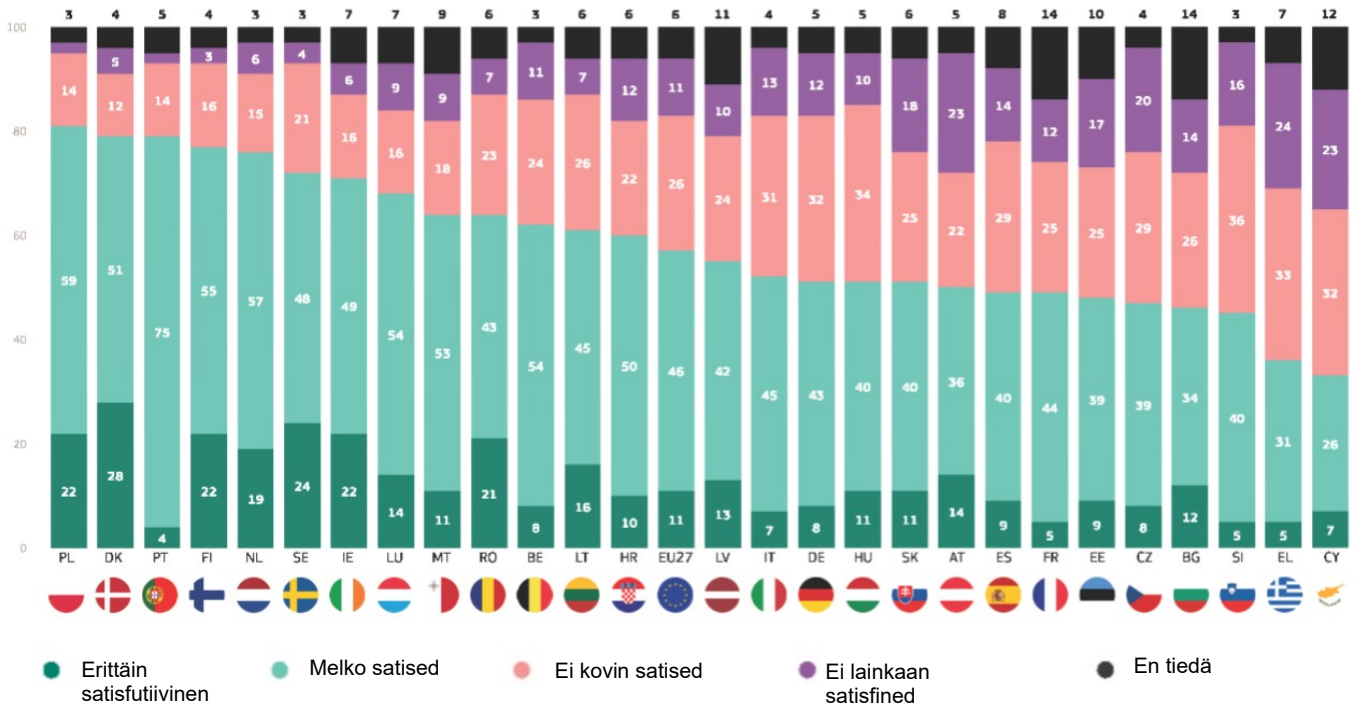
EU:n 23 jäsenvaltiossa enemmistö on tyytyväinen tapaan, jolla EU on reagoinut Venäjän hyökkäykseen Ukrainaun, ja 13 maassa vähintään kuusi kymmenestä on tyytyväinen.

Suurin tyytyväisyysaste on Puolassa (81 %), Tanskassa ja Portugalissa (79 %), vaikka suurin osa Bulgariassa (46 % tyytyväisiä vs. 40 %), Virossa (48 % vs. 42 %), Ranskassa (49 % vs. 37 %) ja Espanjassa (49 % vs. 43 %) ovat tyytyväisiä EU:n vastaukseen.

On neljä maata, joissa vain vähemmistö on tyytyväinen: Kypros (33 % vs. 55 %), Kreikka (36 % vs. 57 %), Slovenia (45 % vs. 52 %) ja Tšekki (47 % vs. 49 %).

Kuudessa maassa vähintään joka viides sanoo olevansa ”hyvin tyytyväisiä” EU:n vastaukseen: Tanska (28 %), Ruotsi (24 %), Irlanti, Puola ja Suomi (22 %) ja Romania (21 %).

QD1.2. Yleisesti ottaen, kuinka tyytyväinen olet reagoimalla Venäjän hyökkäykseen Ukrainaun...? Euroopan unioni (%)

Vuoden 2023 touko-kesäkuusta lähtien tyytyväisyys Venäjän hyökkäykseen Ukrainaun kohdistuneeseen EU:n vastaukseen on lisääntynyt 13:ssa EU:n jäsenvaltiossa. Suurin kasvu on tapahtunut Romaniassa (64 %, +9 prosenttiyksikköä) ja Itävallassa (50 %, +7 prosenttiyksikköä). Tyytyväisyys on sitä vastoin vähentynyt 12 maassa ja erityisesti Latviassa (55 %, -8 prosenttiyksikköä) ja Irlannissa (71 %, -6 prosenttiyksikköä), Tšekissä (47 %, -6 prosenttiyksikköä) ja Kreikassa (36 %, -6 prosenttiyksikköä). Mielenpitoet eivät ole muuttuneet Kyproksessa, Alankomaissa tai Suomessa.

Vuoden 2023 kevääseen verrattuna tyytyväisyys on nyt Viron, Unkarin ja Itävallan enemmistö, mutta vähemmistön mielenpitoet Tšekissä.

(* Tämä taulukko on liitteestä)

QD1.2 Yleisesti ottaen, kuinka tyytyväinen olet reagoimalla Venäjän hyökkäykseen Ukrainaun... Euroopan unioni (%)

	EURO A	MUU KUIN EURO	OL E	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	OS	OI	TT	EE	SS	AA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Δ touko-kesäkuu 2023		-2	-1	4	1	2	0	-3	2	2	0	-1	-5	1	1	-3	3	1	0	-2	0	0	0	-7	-2	-1	-4	1	-4	-2	-2			
Loka/marraskuu 2023		7	5	3	14	4	4	5	10	7	7	8	14	6	4	12	11	6	7	5	9	3	5	3	5	3	5	6	3	6	4	3		
En tiedä		1	1	1	3	0	-1	0	2	2	1	0	2	2	-1	3	4	1	2	2	1	1	1	1	0	0	1	-3	-1	0	0			
Δ touko-kesäkuu 2023		1	1	1	3	0	-1	0	2	2	1	0	2	2	-1	3	4	1	2	2	1	1	1	1	0	0	1	-3	-1	0	0			
Loka/marraskuu 2023		54	68	62	46	47	79	51	48	71	36	49	49	60	52	33	55	61	68	51	64	76	50	81	79	64	45	51	77	72				
”Tyydyttyn eet” yhteensä		0	1	1	-2	-6	2	1	3	-6	-6	-2	2	-4	-2	0	-8	-2	1	3	3	0	7	3	-2	9	-1	4	0	-2				

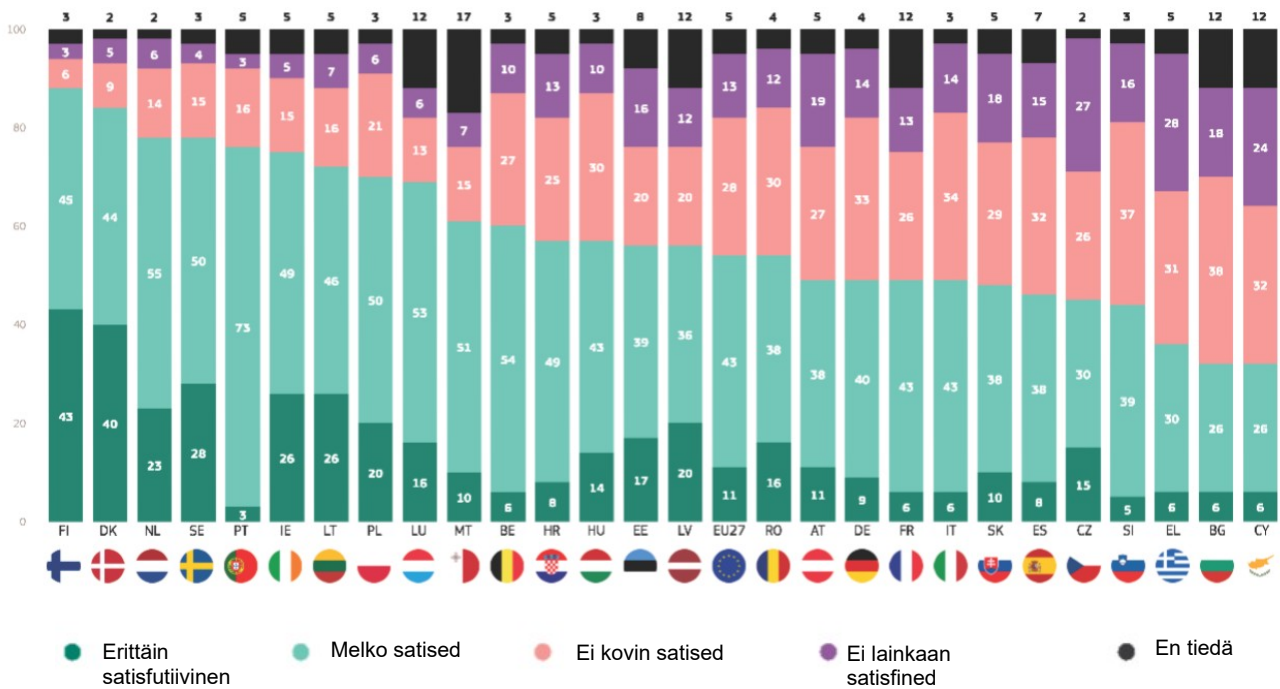
Yhteensä	Loka/ marraskuu 2023	39	27	35	40	49	17	44	42	22	57	43	37	34	44	55	34	33	25	44	27	21	45	16	16	30	52	43	19	25
"Ei tyydytetty	Δ touko- kesäkuu 2023	-1	-2	-2	-1	6	-1	-1	-5	4	5	2	-4	2	3	-3	4	1	-3	-5	-4	-1	-8	-3	2	-10	4	-3	0	2

Tyytyväisyys kansallisen hallituksen vastaukseen Venäjän Ukrainaan kohdistamasta hyökkäyksestä vaihtelee dramaattisesti: vastaajista 88 % Suomessa, 84 % Tanskassa ja 78 % Alankomaissa ja Ruotsissa, 49 % Italiassa (48 % ei tyytyväinen), 49 % Ranskassa (39 %) ja 49 % Saksassa (47 %).

Tyytyväisyys on enemmistö 19 EU:n jäsenvaltiossa, kun taas muissa kahdeksassa maassa enemmistö on tyytymätön kansallisen hallituksensa vastaukseen. Tyytyväisyys on alhaisinta Kyproksessa, Bulgariassa (32 prosenttia) ja Kreikassa (36 prosenttia).

On kahdeksan maata, joissa vähintään joka viides sanoo olevansa "erittäin tyytyväisiä" kansallisen hallituksen vastaukseen, ja erityisen korkea osuus on Suomessa (43 prosenttia) ja Tanskassa (40 prosenttia).

QD1.1. Yleisesti. kuinka tyytyväinen olet vastauksena Venäjän hyökkäykseen Ukrainaan...? —Kansallinen hallinto (%)

EU:n 17 jäsenvaltiossa, jotka olivat tyytyväisiä siihen, että kansallinen hallitus reagoi Venäjän hyökkäykseen Ukrainaan, se on vähentynyt touko-kesäkuusta 2023 lähtien. Suurin lasku on tapahtunut Latviassa (56 %, -10 prosenttiyksikköä) ja Liettuassa (72 %, -5 prosenttiyksikköä). Satisfaktion on kasvanut kahdeksassa maassa, kuten Slovakiassa (48 %, + 8 prosenttiyksikköä), Romaniassa (54 %, + 7 prosenttiyksikköä) jaltävallassa (49 %, + 7 PP), ja se on pysynyt muuttumattomana Tanskassa ja Unkarissa.

Verrattuna edelliseen kyselyyn keväällä 2023 tyytyväisyys on nyt suurin osa Itävallassa, Saksassa, Romaniassa ja Slovakiassa, mutta vähemmistön mielipide Tšekissä ja Espanjassa.

QD1.1 Kuinka tyytyväinen olet yleisesti ottaen Venäjän hyökkäykseen Ukrainaan...? (Kansallinen) hallitus (%)

	EU27	EUROA	MUU KUIN EURO	OLE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	OS OIT TE ESA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Loka/marraskuu 2023	54	52	63	60	32	45	84	49	56	75	36	46	49	57	49	32	56	72	69	57	61	78	49	70	76	54	44	48	88	78
Yhteensä "Ei tyydyttynyt"	41	42	33	37	56	53	14	47	36	20	59	47	39	38	48	56	32	23	19	40	22	20	46	27	19	42	53	47	9	19
Yhteensä "Ei tyydyttynyt" Δ touko-kesäkuu 2023	0	-1	1	1	0	5	1	-1	-2	2	2	0	-4	2	4	2	4	4	-2	0	-6	-2	-8	3	2	-7	5	-7	1	-1
Loka/marraskuu 2023	5	6	4	3	12	2	2	4	8	5	5	7	12	5	3	12	12	5	12	3	17	2	5	3	5	4	3	5	3	3
En tiedä Δ touko-kesäkuu 2023	0	1	1	1	3	-1	-1	0	1	1	1	1	3	1	-1	2	6	1	3	0	0	0	1	1	1	0	-3	-1	1	2

Niincio-demografinen analyysi osoittaa, että lähes kaikkien ryhmien enemmistö sanoo olevansa tyytyväisiä sekä EU:n että kansallisen hallituksen vastaukseen Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan.

Tyytyväisyys siihen, että kansallinen hallitus reagoi hyökkäykseen, on suurin niistä, jotka ovat suorittaneet koulutuksen vähintään 20-vuotiailla (60 %), johtajilla (62 %), niillä, joilla ei ole koskaan tai lähes koskaan vaikeuksia maksaa laskuja (59 %) ja jotka pitävät itseään osana ylemmän keskiasteen (69 %) tai ylemmän luokan (68 %).

Tyytymättömyys on sitä vastoin suurin osa työttömistä (53 %) ja niillä, joilla on vaikeuksia maksaa laskuja suurimman osan ajasta (55 %). Mielenpide jakautuu kotihenkilöiden kesken (46 % tyytyväisiä ja 46 % tyytymättömiä).

QD1.1 Miten yleisesti ottaen olet tyytyväinen Venäjän hyökkäykseen Ukrainaan...? (Kansallinen) hallitus (% – EU)

	"Tyydyttyneet" yhteensä	Yhteensä "ei tydytetty"	En tiedä
EU27	54	41	5
Sukupuoli			
Äijä	56	40	4
Nainen	53	41	6
Ikä			
15–24	56	36	8
25–39	54	41	5
40–54	56	40	4
55	53	42	5
Koulutus (loppu)			
-15	46	45	9
16–19	51	44	5
20	60	36	4
Opiskelee edelleen	59	35	6
Yhteiskunnallis-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	58	39	3
Johtajat	62	34	4
Muut valkoiset kaulukset	54	41	5
Ruomillisen työn tekijät	51	44	5
Talohenkilöt	46	46	8
Työtön	39	53	8
Eläkkeellä	54	40	6
Opiskelijat	59	35	6
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet			
Suurimman osan ajasta	40	55	5
Aika ajoin	48	46	6
Lähes koskaan/ei koskaan	59	36	5
Harkitse kuulumista			
Työväenluokka	46	45	9
Alempi keskiluokka	50	45	5
Keskiluokka	57	39	4
Ylempi keskiluokka	69	29	2
Ylempi luokka	68	29	3
Kuva EU:sta			
Positiivinen	69	27	4
Neutraali	49	43	8
Negatiivinen	30	66	4

On olemassa samanlainen tyytyväisyys EU:n vastatoimiin hyökkäyksen johdosta. Tyytyväisyyttä on eniten 15–24-vuotiailla (61 %), yli 20-vuotiailla (62 %), johtajilla (64 %), opiskelijoilla (63 %) ja muilla toimihenkilöillä (60 %), niillä, joilla ei ole koskaan tai lähes koskaan vaikeuksia maksaa laskuja (61 %), ja niillä, jotka katsovat kuuluvansa yläluokkaan (75 %) tai ylempään keskiluokkaan (71 %).

Sitä vastoin suurin osa vähintään 15-vuotiaista koulutuksen suorittaneista (45 % vs. 44 % tyytyväisiä), työttömät (47 % vs. 42 % tyytyväisiä) ja ne, joilla on vaikeuksia maksaa laskuja suurimman osan ajasta (51 %), eivät ole tyytyväisiä EU:n vastaukseen.

QD1.2 Miten yleisesti ottaen olet tyytyväinen Venäjän hyökkäykseen Ukraina...? Euroopan unioni (% – EU)

	"Tyydyttyneet" yhteensä	Yhteensä "ei tydytety"	En tiedä
EU27	57	37	6
Sukupuoli			
Äijä	57	38	5
Nainen	56	36	8
Ikä			
15–24	61	30	9
25–39	57	36	7
40–54	58	37	5
55	54	39	7
Koulutus (loppu)			
-15	44	45	11
16–19	55	39	6
20	62	33	5
Opiskelee edelleen	63	29	8
Yhteiskunnallis-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	59	37	4
Johtajat	64	32	4
Muut valkoiset kaulukset	60	34	6
Ruumillisen työn tekijät	55	40	5
Talohenkilöt	46	43	11
Työtön	42	47	11
Eläkkeellä	53	39	8
Opiskelijat	63	29	8
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet			
Suurimman osan ajasta	41	51	8
Aika ajoin	52	41	7
Lähes koskaan/ei koskaan	61	33	6
Harkitse kuulumista			
Työväenluokka	46	43	11
Alempi keskiluokka	52	41	7
Keskiluokka	60	35	5
Ylempi keskiluokka	71	26	3
Ylempi luokka	75	23	2
Kuva EU:sta			
Positiivinen	77	19	4
Neutraali	49	42	9
Negatiivinen	24	70	6

II. Ukrainan sodan johdosta toteutetut toimet

Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen johdosta toteutettujen toimien tukeminen on edelleen erittäin suurta, vaikkakin rahoitustuen, sotilastarvikkeiden rahoituksen ja toimittamisen sekä ehdokasmaan aseman myöntäminen Ukrainalle on vähentynyt touko-kesäkuusta 2023 lähtien.

Lähes yhdeksän kymmenestä (89 %, + 1 prosenttiyksikköä touko-kesäkuusta 2023 lähtien) on samaa mieltä humanitaarisen avun antamisesta sodasta kärsiville ihmisille, ja suurin osa (54 %, ei muutosta) on täysin samaa mieltä tämän toimen kanssa. Vähemmän kuin joka kymmenes (8 %, -1 PP) on eri mieltä. ¹²Yli kahdeksan kymmenestä (84 prosenttia, -2 prosenttiyksikköä) kannattaa sotaa pakenevien EU:n kansalaisten vastaanottamista, ja 45 prosenttia (-3 prosenttiyksikköä) sanoi olevansa "täysin samaa mieltä". Hieman yli joka kymmenes (13 %, + 2 prosenttiyksikköä) sanoo olevansa eri mieltä tästä toiminnasta.

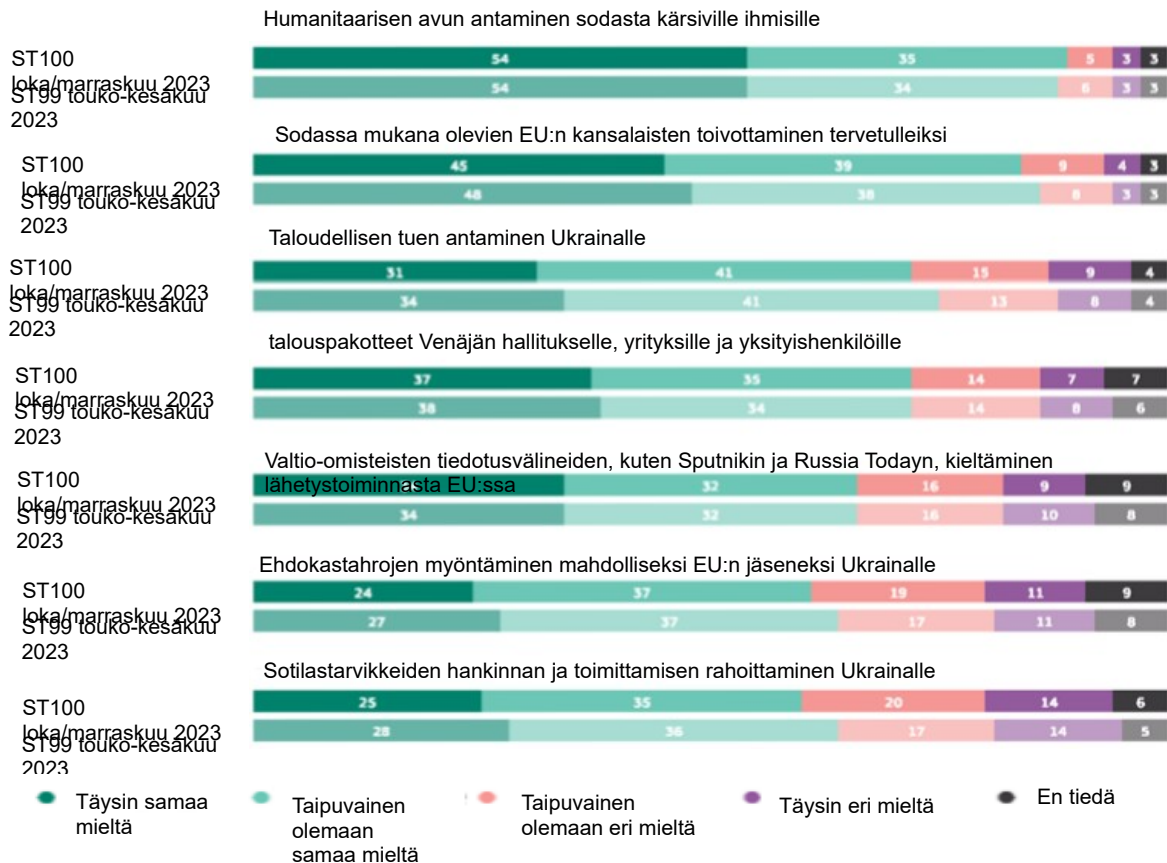
Yli seitsemän kymmenestä vastaajasta on samaa mieltä rahoitustuen antamisesta Ukrainalle (72 %, -3 prosenttiyksikköä) ja 31 % (-3 prosenttiyksikköä) täysin samaa mieltä. Sen sijaan lähes neljäsosa (24 %, +3 prosenttiyksikköä) sanoo olevansa eri mieltä. Yli seitsemän kymmenestä (72 %, ei muutosta) on myös samaa mieltä taloudellisten pakotteiden asettamisesta Venäjän hallitukselle, yrityksille ja yksityishenkilöille, ja 37 % (-1 prosenttiyksikköä) on täysin samaa mieltä. Hieman yli joka viides (21 %, -1 prosenttiyksikköä) on eri mieltä tästä toimesta.

Kaksi kolmasosaa (66 %, ei muutosta) on samaa mieltä siitä, että valtio-omisteisten tiedotusvälineiden, kuten Sputnikin ja Russia Todayn, kieltäminen lähetystoiminnasta EU:ssa on 34 % (ei muutosta). Neljäsosa (25 %, 1 PP) on eri mieltä.

Hieman yli kuusi kymmenestä (61 prosenttia, -3 prosenttiyksikköä) on samaa mieltä siitä, että Ukrainalle myönnetään ehdokasmaan asema mahdollisena EU:n jäsenenä, mukaan lukien 24 prosenttia (-3 prosenttiyksikköä), jotka ovat "täysin samaa mieltä". Kolme kymmenestä vastaajasta on eri mieltä (30 %, + 2 prosenttiyksikköä).

Lopuksi kuusi kymmenestä (60 %, -4 PP) on samaa mieltä sotilastarvikkeiden hankinnan ja toimittamisen rahoittamisesta Ukrainalle, mukaan lukien 25 % (-3 PP), jotka ovat "täysin samaa mieltä". Yli kolmasosa (34 %, + 3 prosenttiyksikköä) on eri mieltä tästä toimesta.

QD2 EU on toteuttanut useita toimia vastauksena Venäjän hyökkäykseen Ukraina. Missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä kaikista näistä toimita? (EU27) (%)

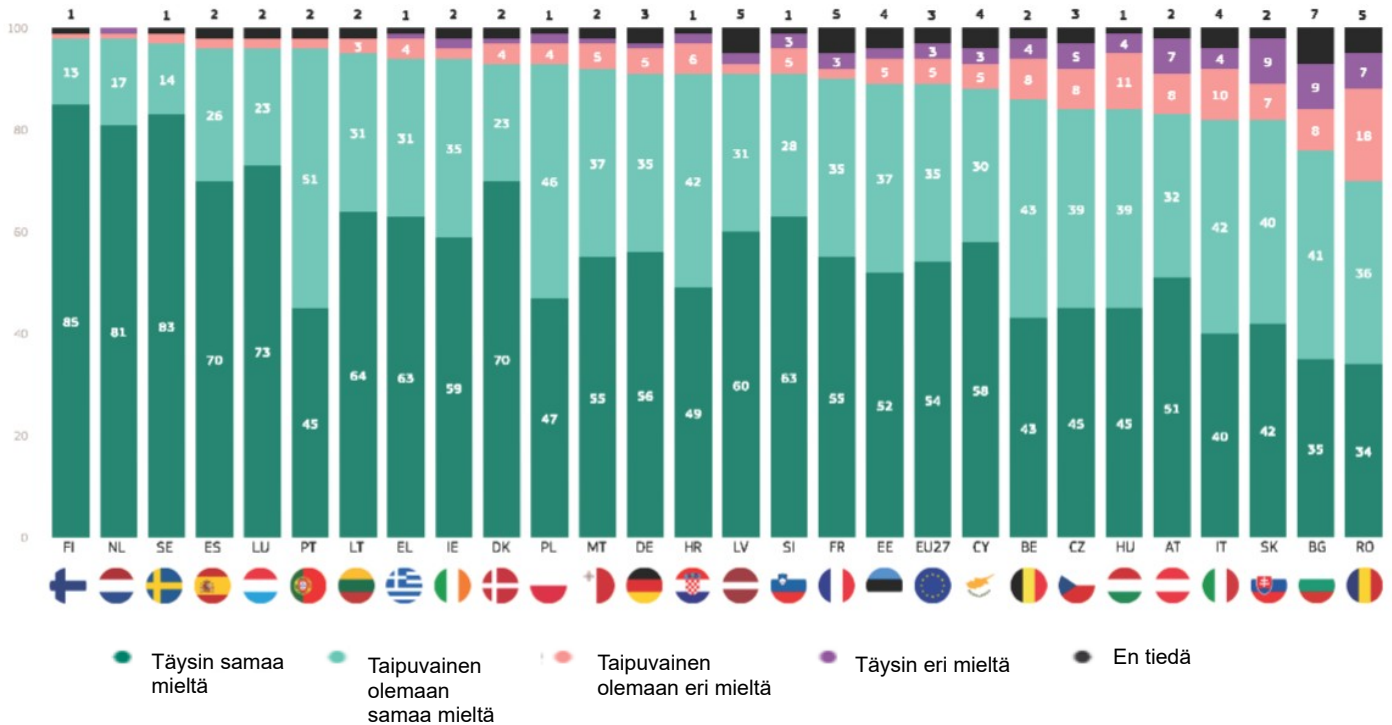

12 QD2. EU on toteuttanut useita toimia vastauksena Venäjän hyökkäykseen Ukraina. Missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä kaikista näistä toimita? 2.1 Venäjän hallitukselle, yrityksille ja yksityishenkilöille määrättävien talouspakotteiden käyttöönotto; 2.2 Valtio-omisteisten tiedotusvälineiden, kuten Sputnikin ja Russia Todayn, kieltäminen lähetystoiminnasta EU:ssa; 2.3 Sotilastarvikkeiden hankinnan ja toimittamisen rahoittaminen Ukrainalle; 2.4 humanitaarisen avun antaminen sodasta kärsiville ihmisille 2.5 Sodan kohteena olevien EU:n kansalaisten vastaanottaminen; 2.6 Rahoitustuen antaminen Ukrainalle; 2.7 Ehdokasvaltion aseman myöntäminen Ukrainalle EU:n mahdollisena jäsenenä.

Vähintään seitsemän kymmenestä kansalaisesta kussakin EU:n jäsenvaltiossa on samaa mieltä humanitaarisen avun antamisesta sodasta kärsiville ihmisille, ja 19 maassa vähintään yhdeksän kymmenestä on samaa mieltä. Lähes yleistä tukea on Alankomaissa ja Suomessa (98 prosenttia) ja Ruotsissa (97 prosenttia), kun taas Romaniassa 70 prosenttia, Bulgariassa 76 prosenttia ja Italiassa ja Slovakiassa 82 prosenttia vastaajista on samaa mieltä.

Romania (25 %) on ainoa maa, jossa ainakin joka viides on eri mieltä.

QD2.4. EU on toteuttanut useita toimia vastauksena Venäjän Ukrainaun kohdistamaan hyökkäykseen. Missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä kaikista näistä toimita? Humanitaarisen avun antaminen sodasta kärsiville ihmisille (%)

EU:n 17 jäsenvaltiossa vähintään puolet vastaajista on "täysin samaa mieltä" humanitaarisen avun antamisesta sodasta kärsiville ihmisille ja yli kahdeksan kymmenestä Suomessa (85 %), Ruotsissa (83 %) ja Alankomaissa (81 %). Vastaavasti 34 prosenttia Romaniassa, 35 prosenttia Bulgariassa ja 40 prosenttia Italiassa myös "täysin samaa mieltä".

Lausuntojen muutokset touko-kesäkuun 2023 jälkeen ovat yleensä vähäisiä. Sopimus on kasvanut 11 maassa, mukaan lukien Kreikassa (94 %, + 6 prosenttiyksikköä), mutta se on vähentynyt kahdeksassa maassa, mukaan lukien Malta (92 %, -5 prosenttiyksikköä). Bulgariassa, Tanskassa, Saksassa, Irlannissa, Kroatiassa, Liettuassa, Alankomaissa ja Romaniassa ei ole tapahtunut muutoksia.

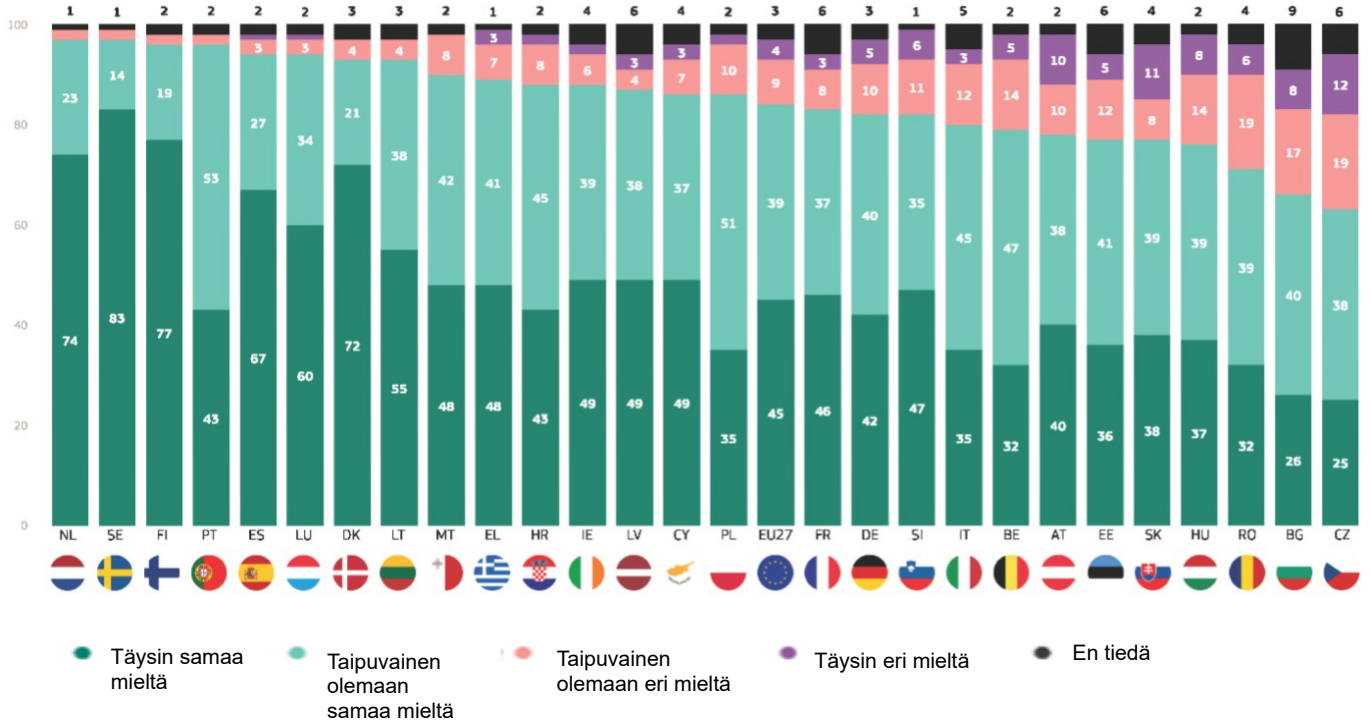
QD2.4 EU on toteuttanut useita toimia vastauksena Venäjän hyökkäykseen Ukrainaun. Missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä jokaisesta näistä toimita, joilla tarjotaan humanitaarista tukea sodasta kärsiville ihmisille (%)

	EU27	OL E	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	OS OIT TE ES SA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
Yhteensä	89	86	76	84	93	91	89	94	94	96	90	91	82	88	91	95	96	84	92	98	83	93	96	70	91	82	98	97	
"Hyväksytty"	Δ touko-kesäkuu 2023	1	-2	0	-3	0	0	3	0	6	3	1	0	-3	-1	1	0	-2	-2	-5	0	1	4	-1	0	4	1	1	1
"Disagree"	Loka/marraskuu 2023	8	12	17	13	5	6	7	4	5	2	5	8	14	8	4	3	2	15	6	2	15	6	2	25	8	16	1	2
Yhteensä	Δ touko-kesäkuu 2023	-1	2	-1	2	0	-1	-3	1	-6	-1	0	2	1	-2	-1	1	1	4	0	-1	-4	1	-3	-3	-1	0	-1	
En tiedä	Loka/marraskuu 2023	3	2	7	3	2	3	4	2	1	2	5	1	4	4	5	2	2	1	2	0	2	1	2	5	1	2	1	1
	Δ touko-kesäkuu 2023	0	0	1	1	0	1	0	-1	0	0	0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	3	-1	0	-1	0	

Yli kuusi kymmenestä vastaajasta kussakin EU:n jäsenvaltiossa on samaa mieltä sodasta pakenevien EU:n kansalaisten vastaanottamisesta. Yksimielisyys vaihtelee Alankomaiden ja Ruotsin 97 prosentista ja Portugalin ja Suomen 96 prosentista Tšekin 63 prosenttiin, Bulgarian 66 prosenttiin ja Romanian 71 prosenttiin. On viisi maata, joissa vähintään joka viides on eri mieltä: Tšekki (31 %), Romania ja Bulgaria (25 %), Unkari (22 %) ja Itävalta (20 %).

Vastaajia, jotka ovat "täysin samaa mieltä", on todennäköisimmin Ruotsissa (83 %), Suomessa (77 %) ja Alankomaissa (74 %) ja vähiten Tšekissä (25 %), Bulgariassa (26 %) sekä Romaniassa ja Belgiassa (32 %).

QD2.5. EU on toteuttanut useita toimia vastauksena Venäjän hyökkäykseen Ukrainaan. Missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä kaikista näistä toimita? 2 – Sodassa mukana olevien EU:n kansalaisten saapuminen (%)

15 maassa vastaajat ovat nyt epätodennäköisempiä kuin touko-kesäkuussa 2023 ovat samaa mieltä sodasta pakenevien EU:n kansalaisten vastaanottamisesta, ja näin on erityisesti Tšekissä (63 %, -10 prosenttiyksikköä) ja Unkarissa (76 %, -5 prosenttiyksikköä).

Sen sijaan sopimus on kasvanut seitsemässä maassa, kuten Itävallassa (78 %, + 5 prosenttiyksikköä), ja se on pysynyt vakaana Liettuassa, Luxemburgissa, Alankomaissa, Suomessa ja Ruotsissa.

QD2.5 EU on toteuttanut useita toimia vastauksena Venäjän hyökkäykseen Ukrainaan. Missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä kaikista näistä toimita? Sotaa pakenevien EU:n kansalaisten vastaanottaminen (%)

	EU27	OL E	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	OS OIT TE ES SA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
Yhteensä "Hyväksyty"	Loka/marraskuu 2023	84	79	66	63	93	82	77	88	89	94	83	88	80	86	87	93	94	76	90	97	78	86	96	71	82	77	96	97
	Δ touko-kesäkuu 2023	-2	-4	2	-10	-2	-3	-1	-4	1	1	-2	-3	1	1	0	0	-5	-2	0	5	-1	-1	4	-2	-1	0	0	
"Disagree"	Loka/marraskuu 2023	13	19	25	31	4	15	17	8	10	4	11	10	15	10	7	4	4	22	8	2	20	12	2	25	17	19	2	2
	Δ touko-kesäkuu 2023	2	4	0	8	0	2	1	4	-1	0	2	2	1	0	-2	-2	0	4	2	0	-4	1	1	-5	3	1	0	0
En tiedä	Loka/marraskuu 2023	3	2	9	6	3	3	6	4	1	2	6	2	5	4	6	3	2	2	2	1	2	2	2	4	1	4	2	1
	Δ touko-kesäkuu	0	0	-2	2	2	1	0	0	-1	0	1	2	-1	1	2	0	1	0	0	-1	0	0	1	-1	0	0	0	0

Suurin osa 26 EU:n jäsenvaltion vastaajista on samaa mieltä rahoitustuen antamisesta Ukrainalle. Eniten kannatusta saatiin Ruotsissa (96 %), Suomessa (93 %) ja Tanskassa (91 %), vaikka suurin osa Slovakiassa (50 %), Bulgariassa (52 %) ja Romaniassa (56 %) olivat samaa mieltä.

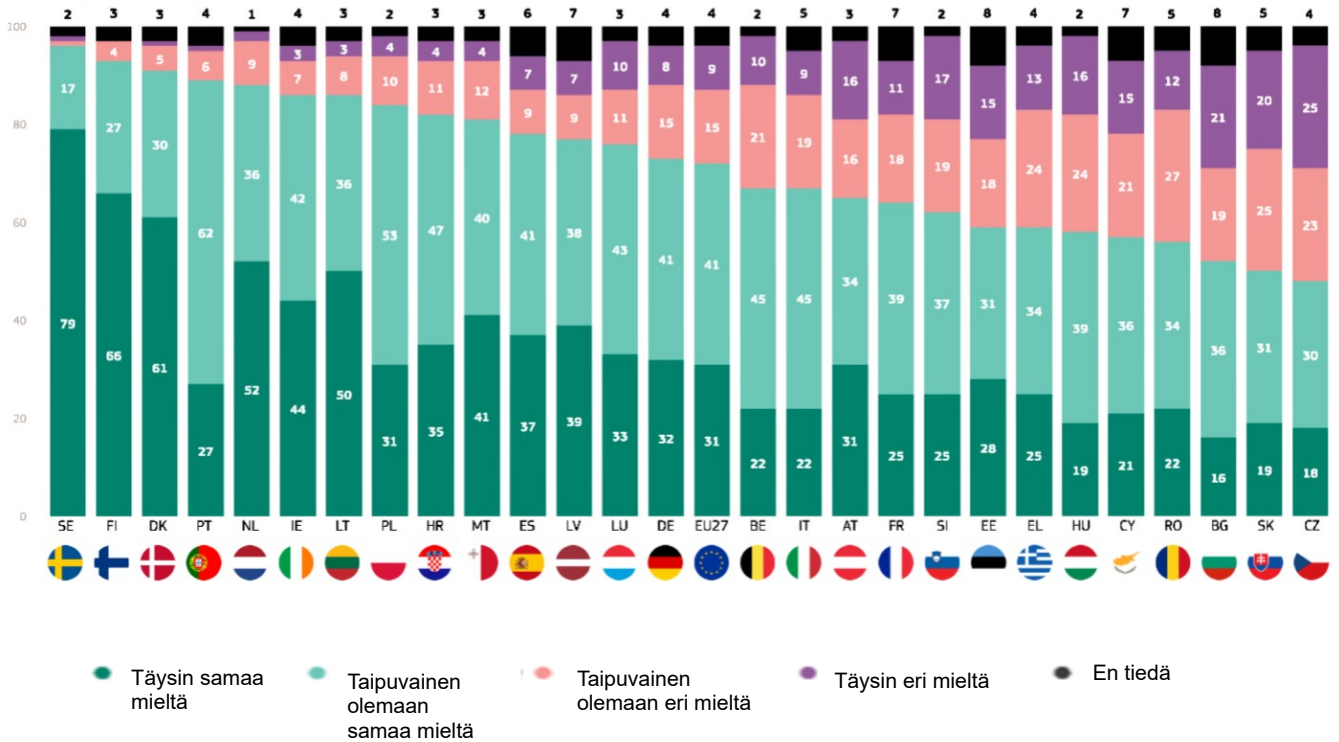
Lausunto jakautuu Tšekissä (48 prosenttia on samaa mieltä ja 48 prosenttia eri mieltä).

11 maassa vähintään kolme kymmenestä on eri mieltä, ja näin on erityisesti Tšekissä (48 %), Slovakiassa (45 %) sekä Bulgariassa ja Unkarissa (40 %).

Sitä vastoin on viisi maata, joissa vähintään puolet vastaajista on "täysin samaa mieltä" rahoitustuen antamisesta Ukrainalle: Ruotsi (79 %), Suomi (66 %), Tanska (61 %), Alankomaat (52 %) ja Liettua (50 %)

QD2.6. EU on toteuttanut useita toimia vastauksena Venäjän hyökkäykseen Ukrainaan. Missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä kaikista näistä toimista?

RProvding Rahoitustuki Ukrainalle (%)

Sopimus rahoitustuen myöntämisestä Ukrainalle on vähentynyt 21:ssä EU:n jäsenvaltiossa touko-kesäkuusta 2023 lähtien. Tšekissä (48 %, -12 prosenttiyksikköä) on vähentynyt huomattavasti enemmän kuin muissa maissa. Seuraavana ovat Kreikka (59 %, -7 prosenttiyksikköä) ja Luxemburg (76 %, -6 prosenttiyksikköä).

Sopimus on kasvanut neljässä maassa, mukaan lukien Itävallassa (65 %, + 7 PP), ja se on pysynyt muuttumattomana Espanjassa ja Kroatianssa.

QD2.6 EU on toteuttanut useita toimia vastauksena Venäjän hyökkäykseen Ukrainaan. Missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä kaikista näistä toimista? Taloudellisen tuen antaminen Ukrainalle (%)

	EU27	OL E	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	OS OIT TE ES SA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
Yhteensä	Loka/marraskuu 2023	72	67	52	48	91	73	59	86	59	78	64	82	67	57	77	86	76	58	81	88	65	84	89	56	62	50	93	96
"Hyväksytty"	Δ touko-kesäkuu 2023	-3	-6	-2	-12	-3	-2	1	-5	-7	0	-4	0	-5	-5	-3	-3	-6	-2	-4	-3	7	-2	-5	-2	-4	-4	2	1
"Disagree"	Loka/marraskuu 2023	24	31	40	48	6	23	33	10	37	16	29	15	28	36	16	11	21	40	16	11	32	14	7	39	36	45	4	2
Yhteensä	Δ touko-kesäkuu 2023	3	6	3	11	2	1	-1	4	6	0	5	-1	5	5	1	2	5	2	4	3	-7	2	4	1	5	4	-2	-1
En tiedä	Loka/marraskuu 2023	4	2	8	4	3	4	8	4	4	6	7	3	5	7	7	3	3	2	3	1	3	2	4	5	2	5	3	2
	Δ touko-	0	0	-1	1	1	1	0	1	1	0	-1	1	0	0	2	1	1	0	0	0	0	0	1	1	-1	0	0	0

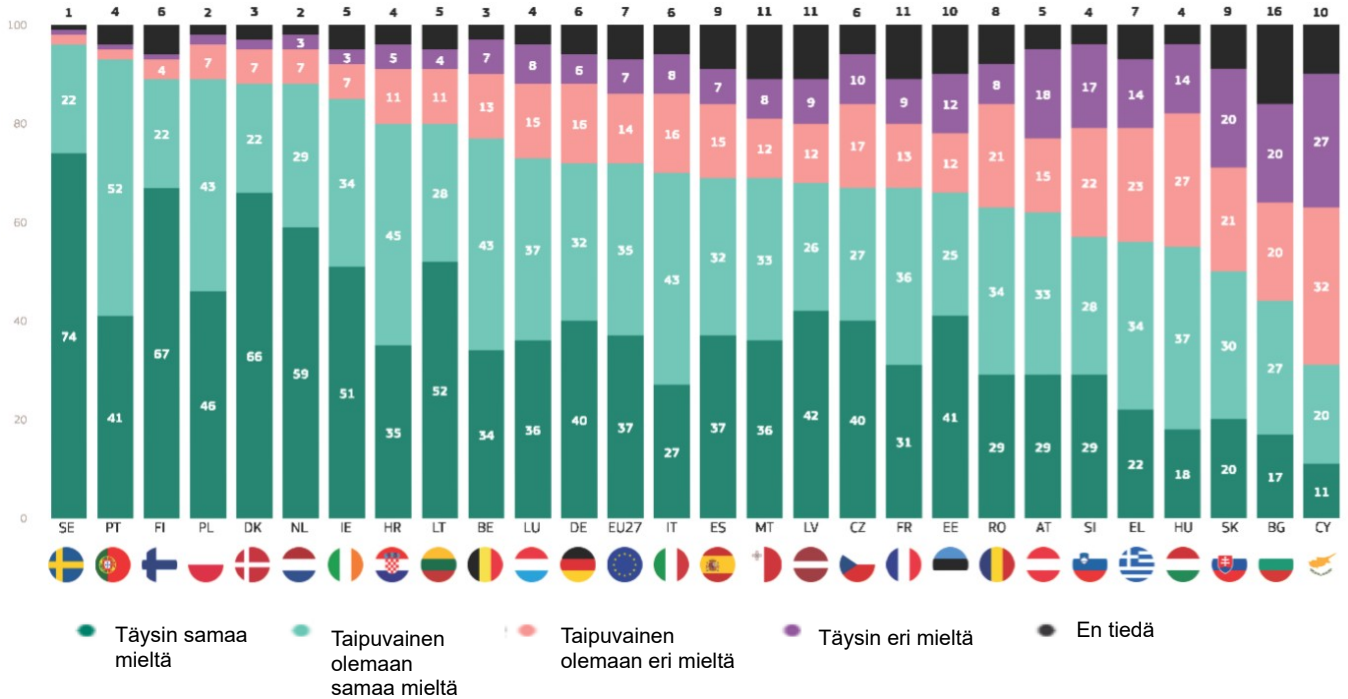
kesäkuu
2023

Venäjän hallitukselle, yrityksille ja yksityishenkilöille määrätään talouspakotteita, vaikka suurin osa 26 maassa on pakotteita. Eniten kannatusta saatiin Ruotsissa (96 %), Portugalissa (93 %) sekä Puolassa ja Suomessa (89 %). Alhaisimmat sopimustasot ovat Kyproksessa (31 % vs. 59 %), Bulgariassa (44 % vs. 40 %) ja Slovakiassa (50 %).

Kuudessa maassa ainakin puolet sanoo olevansa "täysin samaa mieltä": Ruotsi (74 %), Suomi (67 %), Tanska (66 %), Alankomaat (59 %), Liettua (52 %) ja Irlanti (51 %).

On syytä huomata, että ainakin joka viides Kyproksessa (27 prosenttia) sekä Bulgariassa ja Slovakiassa (20 prosenttia) "täysin eri mieltä" taloudellisten pakotteiden asettamisesta Venäjän hallitukselle, yrityksille ja yksityishenkilöille.

QD2.1. EU on toteuttanut useita toimia vastauksena Venäjän hyökkäykseen Ukrainaan. Missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä kaikista näistä toimista? —| Venäjän hallituksen, yritysten ja yksityishenkilöiden talouspakotteet (%)

Verrattuna touko-kesäkuuhun 2023 vastaajat 18 EU:n jäsenvaltiossa ovat nyt vähemmän todennäköisesti samaa mieltä taloudellisten pakotteiden asettamisesta Venäjän hallitukselle, yrityksille ja yksityishenkilöille. Suurin lasku on tapahtunut Maltassa (69 %, -7 prosenttiyksikköä) ja Tšekissä (67 %, -7 prosenttiyksikköä).

Sen sijaan yhteisymmärryksen taso on noussut seitsemässä maassa, mukaan lukien Itävallassa (62 %, +7 prosenttiyksikköä). Italiassa ja Puolassa ei ole tapahtunut mitään muutosta.

QD2.1 EU on toteuttanut useita toimia vastauksena Venäjän hyökkäykseen Ukrainaan. Missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä kaikista näistä toimista? Talouspakotteiden määrääminen Venäjän hallitukselle, yrityksille ja yksityishenkilöille (%)

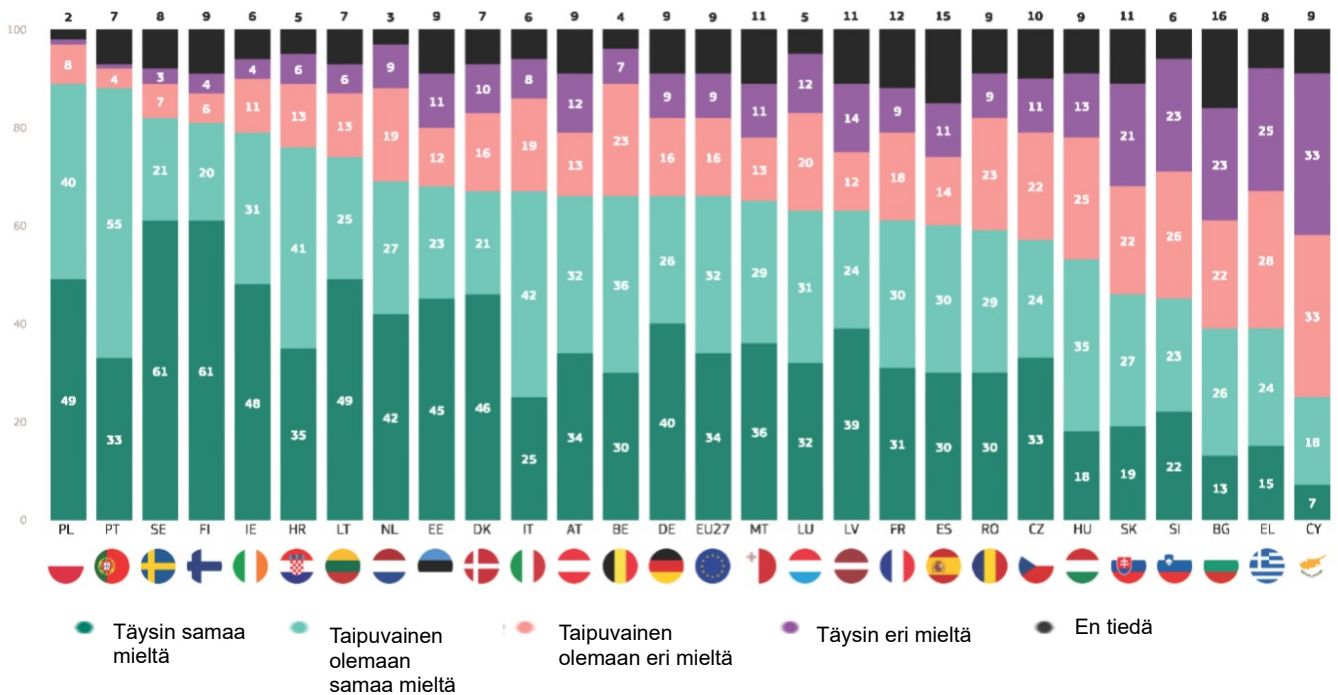
	EU27	OL E	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	OS OIT ES SA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
Yhteensä "Hyväksytyt"	Loka/marrasku u 2023	72	77	44	67	88	72	66	85	56	69	67	80	70	31	68	80	73	55	69	88	62	89	93	63	57	50	89	96
	Δ touko-kesäkuu 2023	0	1	-2	-7	-1	-2	4	-4	-2	4	-1	0	-4	-3	-4	-2	-4	-7	2	7	0	-1	-2	-2	-1	3	2	
"Disagree" yhteensä	Loka/marrasku u 2023	21	20	40	27	9	22	24	10	37	22	22	16	24	59	21	15	23	41	20	10	33	9	3	29	39	41	5	3
	Δ touko-kesäkuu 2023	-1	-1	0	6	1	0	-2	3	2	3	-4	-1	0	3	1	3	2	4	5	-2	-6	0	1	-1	3	0	-4	-2
En tiedä	Loka/marrasku u 2023	7	3	16	6	3	6	10	5	7	9	11	4	6	10	11	5	4	4	11	2	5	2	4	8	4	9	6	1
	Δ touko-	1	0	2	1	0	2	-2	1	0	0	2	0	1	2	1	0	0	2	0	-1	0	0	3	-1	1	1	0	

kesäkuu
2023

Suurin osa vastaajista 23 EU:n jäsenvaltiossa on samaa mieltä siitä, että valtio-omisteisten tiedotusvälineiden, kuten Sputnikin ja Russia Todayn, kieltäminen lähetystoiminnan kieltämisestä EU:ssa on suurinta Puolassa (89 %), Portugalissa (88 %), Ruotsissa (82 %) ja Suomessa (81 %). Sitä vastoin vain vähemmistö on samaa mieltä Kyproksessa (25 % vs. 66 % eri mieltä), Kreikassa (39 % vs. 53 %), Bulgariassa (39 % vs. 45 %) ja Sloveniassa (45 % vs. 49 %).

Suomi ja Ruotsi (kumpikin 61 %) ovat ainoita maita, joissa vähintään puolet ”täysin samaa mieltä” on Kyproksella 7 prosenttia. Sitä vastoin on viisi maata, joissa vähintään joka viides on ”täysin eri mieltä” näiden tiedotusvälineiden kieltämisestä: Kypros (33 %), Kreikka (25 %), Bulgaria ja Slovenia (23 %) ja Slovakia (21 %).

QD2.2. EU on toteuttanut useita toimia vastauksena Venäjän hyökkäykseen Ukrainaun, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä jokaisesta näistä toimita. —Banningin valtion omistamat tiedotusvälineet, kuten Sputnik ja Russia Today, EU:n yleisradiotoiminnasta (%)

Sopimus valtio-omisteisten tiedotusvälineiden, kuten Sputnikin ja Russia Todayn lähetystoiminnan kieltämisestä EU:ssa on vähentynyt 16 maassa touko-kesäkuusta 2023 lähtien. Lasku on Kreikassa suurempi (39 %, -11 prosenttiyksikköä) kuin missään muussa maassa, ja seuraavaksi suurinta on Liettuassa (74 %, -6 prosenttiyksikköä). Sopimus on kasvanut kymmenessä maassa, joista suurin on Ruotsissa (82 %, + 4 prosenttiyksikköä) ja Virossa (68 %, + 4 prosenttiyksikköä). Sopimus on pysynyt vakaana Italiassa.

Verrattuna kevääseen 2023 (ST99) sopimus on nyt vähemmistönä Kreikassa ja Sloveniassa.

QD2.2 EU on toteuttanut useita toimia vastauksena Venäjän hyökkäykseen Ukrainaun. Missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä kaikista näistä toimita? Valtio-omisteisten tiedotusvälineiden, kuten Sputnikin ja Russia Todayn, kieltäminen lähetystoiminnasta EU:ssa (%)

	EU27	OL E	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	OS OIT ES SA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Yhteensä	66	66	39	57	67	66	68	79	39	60	61	76	67	25	63	74	63	53	65	69	66	89	88	59	45	46	81	82
Loka/marraskuu 2023																												
"Hyväksytty" Δ touko-kesäkuu 2023	0	-2	2	-4	-4	1	4	-2	-11	-2	1	-4	0	-3	-4	-6	-4	-3	2	1	3	1	-1	2	-3	-1	-2	4
Loka/marraskuu 2023	25	30	45	33	26	25	23	15	53	25	27	19	27	66	26	19	32	38	24	28	25	9	5	32	49	43	10	10
"Disagree" yhteensä Δ touko-kesäkuu 2023	-1	3	2	3	3	-3	-3	2	12	0	0	1	0	3	3	4	2	3	4	-1	-4	-1	2	-2	4	4	1	-1
En tiedä Loka/marraskuu 2023	9	4	16	10	7	9	9	6	8	15	12	5	6	9	11	7	5	9	11	3	9	2	7	9	6	11	9	8

Δ touko-
kesäkuu
2023

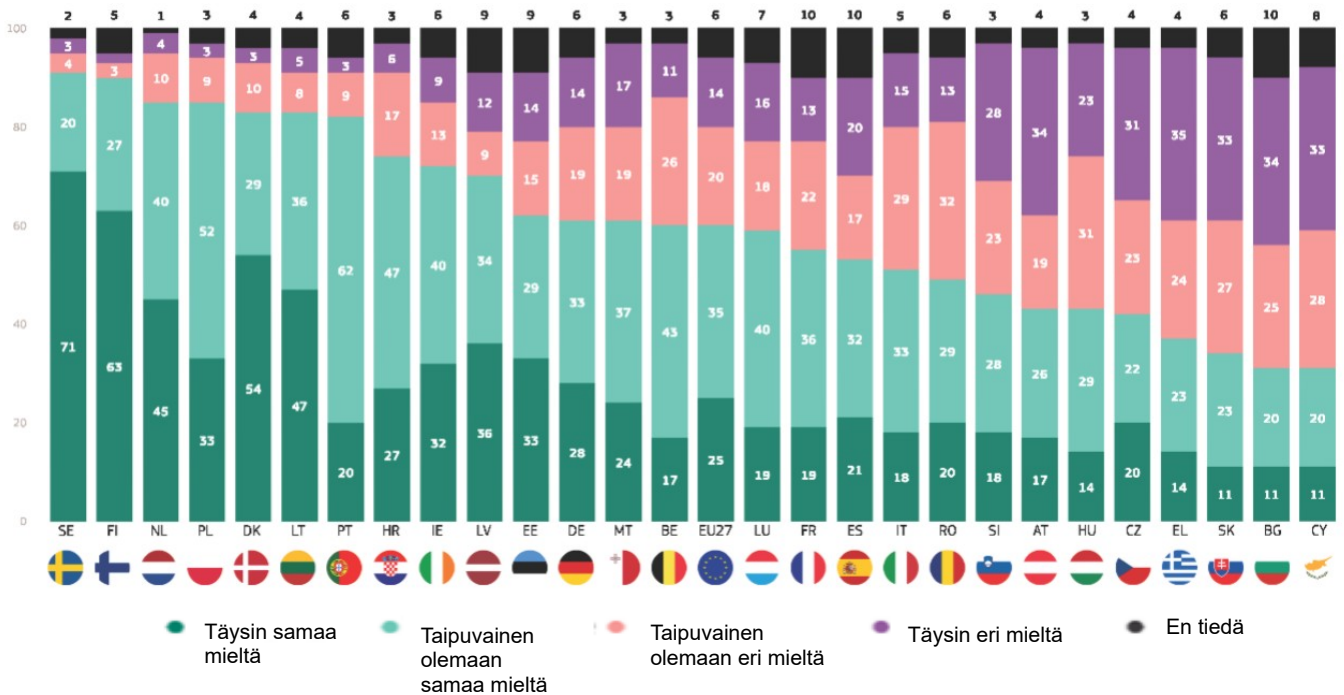
1 -1 -4 1 1 2 -1 0 -1 2 -1 3 0 0 1 2 2 0 -6 0 1 0 -1 0 -1 -3 1 -3

Vaikka suurin osa 19 EU:n jäsenvaltiosta on samaa mieltä sotilastarvikkeiden hankinnan ja toimittamisen rahoittamisesta Ukrainaan, tasot vaihtelevat huomattavasti maittain. Eniten kannatusta havaittiin Ruotsissa (91 %), Suomessa (90 %) sekä Alankomaissa ja Puolassa (85 %), mutta myös Romaniassa enemmistö (49 % vs. 45 %) kannattaa tätä toimea.

Muissa kahdeksassa maassa vain vähemmistö on samaa mieltä, ja alhaisimmat tasot ovat Kyproksessa (31 % vs. 61 % eri mieltä), Bulgariassa (31 % vs. 59 %) ja Slovakiassa (34 % vs. 60 %).

Yli puolet vastaajista Ruotsissa (71 %), Suomessa (63 %) ja Tanskassa (54 %) ovat "täysin samaa mieltä" sotilastarvikkeiden hankinnan ja toimittamisen rahoittamisesta Ukrainaan. Asteikon toisessa päässä 11 prosenttia on samaa mieltä Slovakiassa, Kyproksessa ja Bulgariassa.

QD2.3. EU on toteuttanut useita toimia vastauksena Venäjän hyökkäykseen Ukrainaan. Missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä kaikista näistä toimista? —Sotilastarvikkeiden hankinnan ja toimittamisen rahoittaminen Ukrainalle (%) Valtion omistamien tiedotusvälineiden, kuten Sputnikin ja Russia Todayn, kieltäminen lähetystoiminnasta EU:ssa (%)

EU:n 22 jäsenvaltiossa vastaajat ovat nyt vähemmän todennäköisesti samaa mieltä sotilastarvikkeiden hankinnan ja toimittamisen rahoittamisesta Ukrainaan kuin toukokuussa 2023. Tšekissä (42 %, -12 prosenttiyksikköä) ja Luxemburgissa (59 %, -11 prosenttiyksikköä) lasku on yli kymmenen prosenttiyksikköä ja seuraavaksi eniten Italiassa (51 %, -9 prosenttiyksikköä). Sopimus on kasvanut neljässä maassa, mutta enintään kolme prosenttiyksikköä, ja Alankomaissa se pysyy muuttumattomana.

Erimielisyys on nyt enemmistön mielipide Tšekissä ja Sloveniassa.

QD2.3 EU on toteuttanut useita toimia vastauksena Venäjän hyökkäykseen Ukrainaan. Missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä kaikista näistä toimista? Sotilastarvikkeiden hankinnan ja toimittamisen rahoittaminen Ukrainalle (%)

	EU27	OL E	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	OS OIT TE ES SA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Yhteensä	60	60	31	42	83	61	62	72	37	53	55	74	51	31	70	83	59	43	61	85	43	85	82	49	46	34	90	91
"Hyväksytty"	-4	-9	1	-12	-6	-1	-2	-7	-6	-7	-3	2	-9	-5	-4	-1	-11	-1	-3	0	3	-1	-8	-6	-3	-3	1	-2
"Disagree"	34	37	59	54	13	33	29	22	59	37	35	23	44	61	21	13	34	54	36	14	53	12	12	45	51	60	5	7
En tiedä	6	3	10	4	4	6	9	6	4	10	10	3	5	8	9	4	7	3	3	1	4	3	6	6	3	6	5	2

u 2023

Δ touko-
kesäkuu
2023

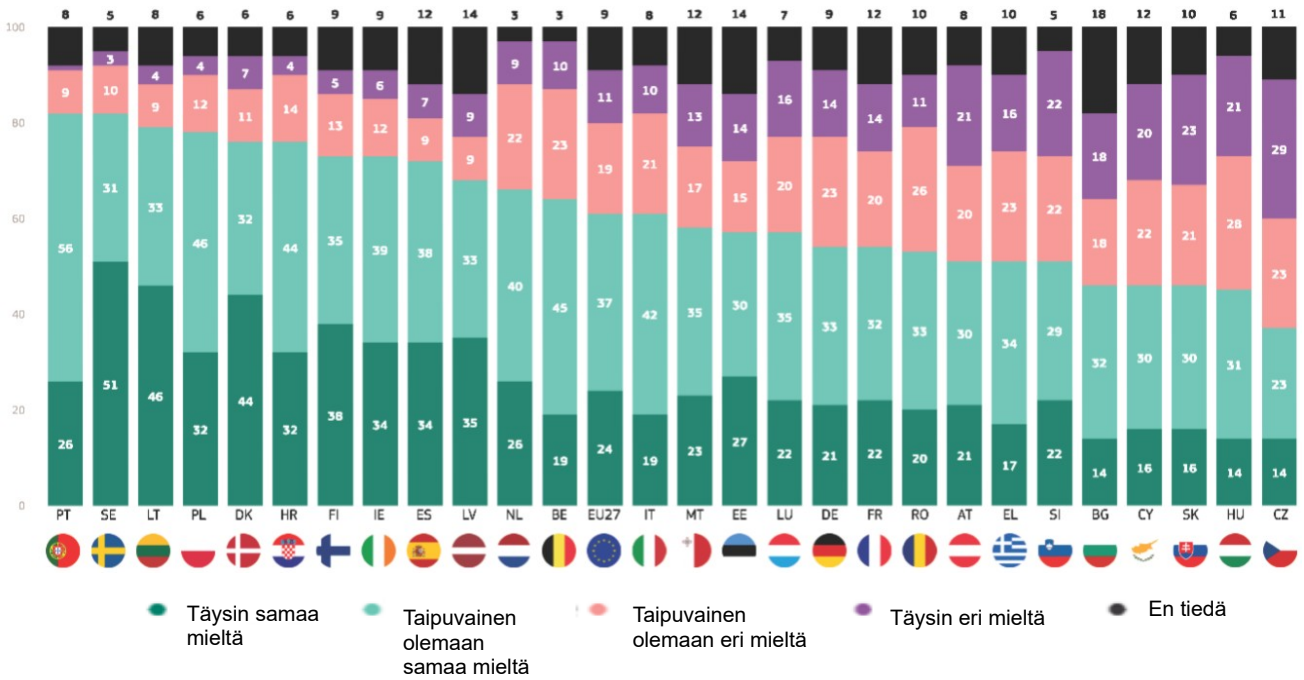
1 0 -2 0 1 2 1 0 0 1 1 1 0 2 0 1 3 1 0 -1 0 1 2 1 -2 0 2 0

Suurin osa vastaajista 25 jäsenvaltiossa on samaa mieltä siitä, että EU myöntää ehdokasmaan aseman Ukrainalle, ja eniten tukea annetaan Portugalissa ja Ruotsissa (kukin 82 prosenttia) ja Liettuassa (79 prosenttia). Suhteellinen enemmistö Slovakiassa (46 % on samaa mieltä ja 44 % eri mieltä), Kyproksessa (46 % vs. 42 %) ja Bulgariassa (46 % vs. 36 %).

Sitä vastoin vain vähemmistö Tšekissä (37 % on samaa mieltä ja 52 % eri mieltä) ja Unkari (45 % vs. 49 %) ovat samaa mieltä siitä, että EU myöntää Ukrainalle ehdokasmaan aseman.

Ruotsissa (51 %), Liettuassa (46 %) ja Tanskassa (44 %) asuvat vastaajat sanovat todennäköisimmin olevansa "täysin samaa mieltä", kun taas Unkarissa, Tšekissä ja Bulgariassa (14 %).

QD2.7. EU on toteuttanut useita toimia vastauksena Venäjän hyökkäykseen Ukraina. Missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä kustakin näistä toimista: – EU:n mahdollisena jäsenenä Ukrainalle myönnettävä ehdokasmaan asema (%)

Sopimus ehdokasmaan aseman myöntämisestä Ukrainalle on vähentynyt 23 maassa ja erityisesti Maltassa (58 %, -12 prosenttiyksikköä), Luxemburgissa (57 %, -9 prosenttiyksikköä) ja Portugalissa (82 %, -8 prosenttiyksikköä). Sopimustasot ovat nousseet neljässä muussa maassa, joista suurin on Itävallassa (51 %, + 4 prosenttiyksikköä) ja Bulgariassa (46 %, + 4 prosenttiyksikköä).

Sopimus on nyt enemmistön mielipide Slovakiassa, mutta vähemmistön näkemys Unkarissa.

QD2.7 EU on toteuttanut useita toimia vastauksena Venäjän hyökkäykseen Ukraina. Missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä kaikista näistä toimista? Ehdokasmaan aseman myöntäminen Ukrainalle EU:n mahdollisena jäsenenä (%)

	EU27	OL E	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	OS	TE	ES	SA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Yhteensä "Hyväksytyt"	61	64	46	37	76	54	57	73	51	72	54	76	61	46	68	79	57	45	58	66	51	78	82	53	51	46	73	82			
Δ touko-kesäkuu 2023	-3	-2	4	-6	-3	-7	-5	-6	-5	3	-3	-7	-5	-1	-4	-5	-9	-4	-12	-4	4	4	-3	-8	-3	-1	1	-2	-3		
"Disagree" yhteensä	30	33	36	52	18	37	29	18	39	16	34	18	31	42	18	13	36	49	30	31	41	16	10	37	44	44	18	13			
Δ touko-kesäkuu 2023	2	4	-1	6	1	4	2	5	4	0	2	4	4	3	1	3	8	4	6	5	-5	1	7	1	3	-1	2	5			
En tiedä	9	3	18	11	6	9	14	9	10	12	12	6	8	12	14	8	7	6	12	3	8	6	8	10	5	10	9	5			
Δ touko-kesäkuu 2023	1	-2	-3	0	2	3	3	1	1	-3	1	3	1	-2	3	2	1	0	6	-1	1	2	1	2	-2	0	0	-2			

Sosiodemografinen analyysi osoittaa, että lähes kaikissa ryhmissä enemmistö tukee kaikkia EU:n toimia vastauksena Venäjän hyökkäykseen Ukrainaun, mutta joitakin merkittäviä eroja on.

Miehet (62 prosenttia) ovat naisia (57 prosenttia) todennäköisemmin sopineet sotilastarvikkeiden hankinnan ja toimittamisen rahoittamisesta Ukrainaun.

Tuki kullekin toimenpiteelle on voimakasta kussakin ikäryhmässä, vaikka 15–24-vuotiaat todennäköisemmin tukevat Ukrainalle rahoitustuen myöntämistä (76 prosenttia) ja ehdokasvaltion aseman myöntämistä Ukrainalle (66 prosenttia) erityisesti verrattuna 55-vuotiaisiin ja sitä vanhempiin.

Mitä kauemmin vastaaja on ollut koulutuksessa, sitä todennäköisemmin hän on samaa mieltä jokaisesta toimesta. Suurimmat erot 20 vuotta täyttäneiden ja 19 vuotta täyttäneiden välillä ovat suurimmat. Esimerkiksi vähintään 20-vuotiaista koulutuksen suorittaneista 66 prosenttia on samaa mieltä sotilastarvikkeiden hankinnan ja toimittamisen rahoittamisesta Ukrainaun, kun vastaava luku on 48 prosenttia vähintään 15-vuotiaista.

Johtajat ovat johdonmukaisesti yksi todennäköisimmin samaa mieltä jokaisesta toimesta, kun taas työttömät ja kotitaloushenkilöt ovat johdonmukaisesti vähiten todennäköisesti samaa mieltä. Esimerkiksi 68 prosenttia johtajista on samaa mieltä siitä, että Ukrainalle myönnetään ehdokasmaan asema mahdollisena EU:n jäsenenä, kun vastaava luku on 50 prosenttia kotitaloushenkilöistä ja 51 prosenttia työttömistä.

Myös taloudellinen tilanne on merkittävä: mitä vähemmän vastaajalla on laskuja, sitä todennäköisemmin he ovat samaa mieltä kunkin toimen kanssa. Esimerkiksi 88 prosenttia vastaajista, joilla ei ole koskaan tai lähes koskaan vaikeuksia maksaa laskuja, kannattaa sotaa pakenevien EU:n kansalaisten vastaanottamista, kun taas 74 prosenttia vastaajista, joilla on vaikeuksia maksaa laskuja suurimman osan ajasta.

Vastaajat, jotka pitävät itseään ylemmän keskiluokan tai ylemmän luokan jäsenenä, ovat todennäköisimmin samaa mieltä jokaisesta toimesta, erityisesti verrattuna niihin, jotka katsovat kuuluvansa työväenluokkaan tai alemmaen keskiluokkaan. Esimerkiksi 85 prosenttia niistä, jotka katsovat kuuluvansa ylempään luokkaan, ja 81 prosenttia, jotka katsovat kuuluvansa keskiluokkaan, ovat samaa mieltä taloudellisen tuen antamisesta Ukrainalle, 65 prosenttia vastaajista, jotka katsovat kuuluvansa työväenluokkaan, ja 67 prosenttia, jotka katsovat kuuluvansa alemmaen keskiluokkaan.

Lopuksi vastaajat, joilla on myönteinen kuva EU:sta, tukevat paljon todennäköisemmin kutakin näistä toimista kuin ne, joilla on kielteinen näkemys. Esimerkiksi 95 prosenttia niistä, jotka suhtautuvat myönteisesti EU:hun, on samaa mieltä humanitaarisen avun antamisesta sodasta kärsiville ihmisille, kun vastaava luku on 79 prosenttia niistä, jotka suhtautuvat kielteisesti.

Vastaajat, joilla on kielteinen kuva EU:sta, ovat itse asiassa ainoa ryhmä, jonka enemmistö on eri mieltä kaikista toimista: 60 prosenttia on eri mieltä sotilastarvikkeiden hankinnan ja toimittamisen rahoittamisesta Ukrainalle, 58 prosenttia on eri mieltä ehdokkaan aseman myöntämisestä Ukrainalle EU:n mahdollisena jäsenenä ja 50 prosenttia on eri mieltä rahoitustuen myöntämisestä Ukrainalle.

QD2 EU on toteuttanut useita toimia vastauksena Venäjän hyökkäykseen Ukrainaan. Missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä kaikista näistä toimista? "Sopimus" yhteensä (% – EU)

	Humanitaarisen avun antaminen sodasta kärsiville ihmisille	Sotaa pakenevien EU:n kansalaisten toivottaminen tervetulleiksi	Taloussankotteiden määrääminen Venäjän hallitukselle, yrityksille ja yksityishenkilöille	Taloudellisen tuen antaminen Ukrainalle	Valtio-omisteisten tiedotusvälineiden, kuten Sputnikin ja Russia Todayn, kieltäminen lähetystoiminnasta EU:ssa	Ehdokasmaan aseman myöntäminen Ukrainalle EU:n mahdollisena jäsenenä	Sotilastarvikkeiden hankinnan ja toimittamisen rahoittaminen Ukrainalle
EU27	89	84	72	72	66	61	60
Sukupuoli							
Äijä	90	85	73	72	67	62	62
Nainen	89	83	71	71	65	61	57
Ikä							
15–24	90	86	71	76	63	66	62
25–39	91	85	73	72	67	63	59
40–54	89	84	73	72	67	62	62
55	89	83	71	70	65	59	58
Koulutus (loppu)							
-15	85	79	65	64	60	53	48
16–19	88	81	70	68	66	58	57
20	94	89	77	77	68	66	66
Opiskelee edelleen	91	88	74	80	65	68	65
Yhteiskunnallis- ammattillinen luokka							
Itsenäiset ammatinharjoittajat	94	88	74	74	68	64	61
Johtajat	94	91	80	81	71	68	70
Muut valkoiset kaulukset	89	83	75	72	68	62	59
Ruumillisen työn tekijät	88	82	71	69	65	59	58
Talohenkilöt	82	74	65	60	61	50	49
Työtön	86	78	64	61	59	51	47
Eläkkeellä	88	83	71	69	65	58	58
Opiskelijat	91	88	74	80	65	68	65
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet							
Suurimman osan ajasta	84	74	63	54	57	48	43
Aika ajoon	86	80	68	67	63	59	55
Lähes koskaan/ei koskaan	91	88	76	76	69	64	64
Harkitse kuulumista							
Työväenluokka	88	80	66	65	61	57	54
Alempi keskiluokka	88	82	71	67	64	58	54
Keskiluokka	90	85	74	74	68	64	62
Ylempi keskiluokka	93	90	79	81	71	68	75
Ylempi luokka	92	88	86	85	71	68	78
Kuva EU:sta							
Positiivinen	95	93	84	85	78	77	75
Neutraali	88	81	68	68	62	56	54
Negatiivinen	79	67	52	45	47	34	34

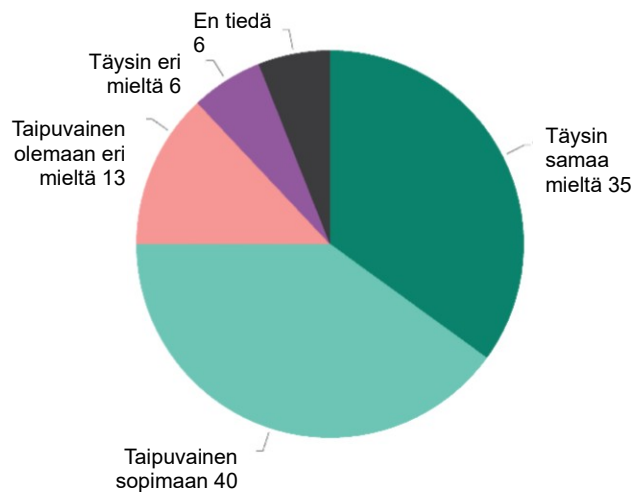
Suuri enemmistö on samaa mieltä siitä, että vastustamalla Venäjän hyökkäystä Ukrainaan EU puolustaa eurooppalaisia arvoja.

Kolme neljäsosaa vastaajista (75 %, ei muutosta touko-kesäkuun 2023 jälkeen) on samaa mieltä siitä, että vastustamalla Venäjän hyökkäystä Ukrainaan EU puolustaa eurooppalaisia arvoja, sillä 35 prosenttia (-2 PP) sanoo olevansa "täysin samaa mieltä".¹³ Lähes joka viides (19 %, + 1 prosenttiyksikköä) sanoo olevansa eri mieltä, 6 % (ei muutosta) täysin eri mieltä.

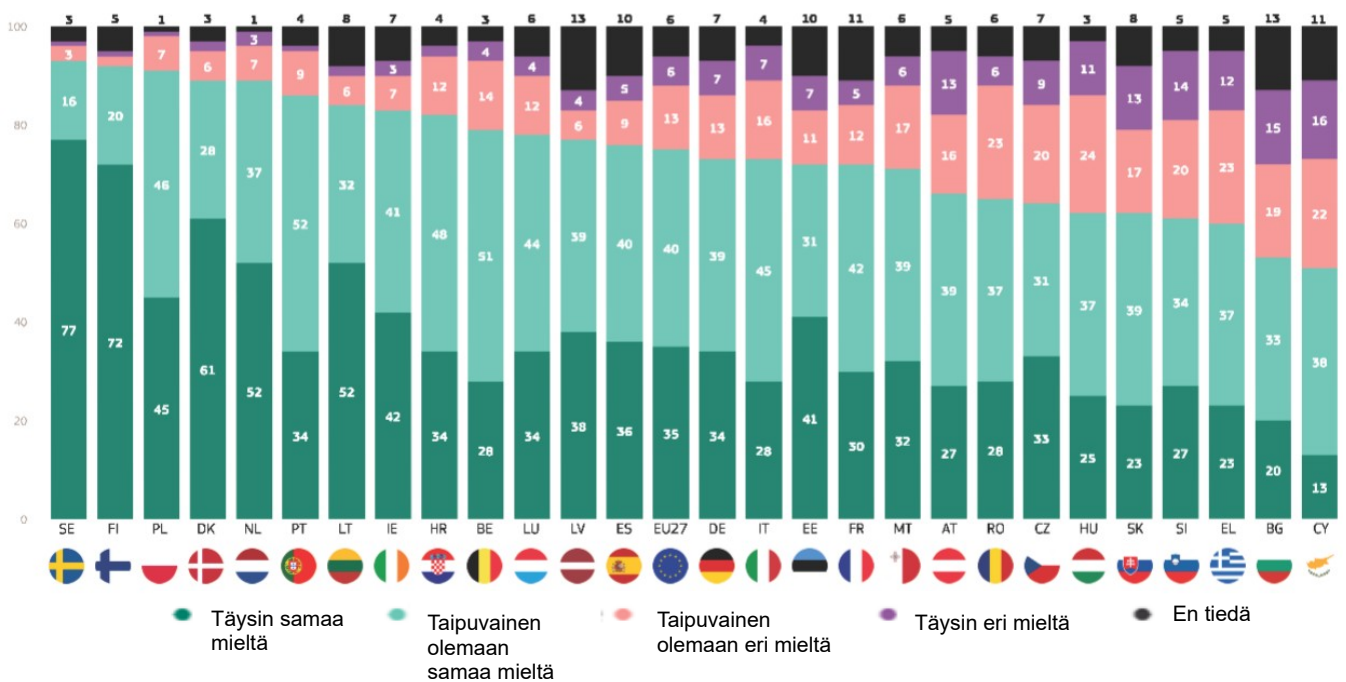
Yli puolet vastaajista kussakin EU:n jäsenvaltiossa on samaa mieltä siitä, että vastustamalla Venäjän hyökkäystä Ukrainaan EU puolustaa eurooppalaisia arvoja, vaikka osuus vaihtelee Ruotsin 93 prosentista, Suomen 92 prosentista ja Puolan 91 prosentista Kyproksen 51 prosenttiin, Bulgariaan 53 prosenttiin ja Kreikassa 60 prosenttiin.

On viisi maata, joissa vähintään puolet "täysin samaa mieltä" on: Ruotsi (77 %), Suomi (72 %), Tanska (61 %) ja Alankomaat ja Liettua (52 %). Kyproksella vastaava luku on 13 prosenttia.

QD3.3. Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. Vastustamalla Venäjän hyökkäystä Ukrainaan EU puolustaa eurooppalaisia arvoja

QD3.3. Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. Vastustamalla Venäjän hyökkäystä Ukrainaan EU puolustaa eurooppalaisia arvoja

13 QD3.3. Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. Vastustamalla Venäjän hyökkäystä Ukrainaan EU puolustaa eurooppalaisia arvoja

Verrattuna touko-kesäkuuhun 2023 vastaajat 15 EU:n jäsenvaltiossa ovat nyt epätodennäköisemmin samaa mieltä siitä, että vastustamalla Venäjän Ukrainaan kohdistamaa hyökkäystä EU puolustaa eurooppalaisia arvoja. Suurin lasku on Kreikassa (60 %, -8 prosenttiyksikköä) ja Portugalissa (86 %, -6 prosenttiyksikköä) ja Tšekissä (64 %, -6 prosenttiyksikköä).

Sen sijaan sopimustasot ovat nousseet yhdeksässä maassa, kuten Itävallassa (66 %, + 7 prosenttiyksikköä) ja Slovakiassa (62 %, + 6 prosenttiyksikköä), eikä Virossa, Espanjassa tai Suomessa ole tapahtunut muutoksia.

QD3.3 Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. Vastustamalla Venäjän hyökkäystä Ukrainaan EU puolustaa eurooppalaisia arvoja (%)

		EU27	OL E	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	OS OIT ES SA	TE	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
En tiedä	Loka/marraskuu 2023	6	3	13	7	3	7	10	7	5	10	11	4	4	11	13	8	6	3	6	1	5	1	4	6	5	8	5	3	
	Δ touko-kesäkuu 2023	-1	1	0	0	0	2	-1	2	0	-1	-2	2	-1	-2	2	2	-1	0	3	-1	-1	-1	-2	1	-2	-5	0	0	
Yhteensä "Hyväksytty"	Loka/marraskuu 2023	75	79	53	64	89	73	72	83	60	76	72	82	73	51	77	84	78	62	71	89	66	91	86	65	61	62	92	93	
	Δ touko-kesäkuu 2023	0	-1	-2	-6	-1	1	0	-5	-8	0	2	-5	1	-2	-2	-3	-5	-5	-5	1	7	3	-6	3	-2	6	0	1	
"Disagree" yhteensä	Loka/marraskuu 2023	19	18	34	29	8	20	18	10	35	14	17	14	23	38	10	8	16	35	23	10	29	8	10	29	34	30	3	4	
	Δ touko-kesäkuu 2023	1	0	2	6	1	-3	1	3	8	1	0	3	0	4	0	1	6	5	2	0	-6	-2	8	-4	4	-1	0	-1	

Sosiodemografinen analyysi osoittaa, että kunkin ryhmän enemmistö on samaa mieltä siitä, että vastustamalla Venäjän hyökkäystä Ukraina EU puolustaa eurooppalaisia arvoja. Se ei paljasta eroja iän tai sukupuolen perusteella, mutta analyysi osoittaa, että mitä kauemmin vastaaja pysyi koulutuksessa, sitä todennäköisemmin he ovat samaa mieltä. Esimerkiksi 81 prosenttia 20-vuotiaista tai sitä vanhemmista opiskelijoista on samaa mieltä, kun vastaava luku on 65 prosenttia vähintään 15-vuotiaista.

Analyysi osoittaa myös, että johtajat (81 %) ja opiskelijat (79 %) ovat todennäköisemmin samaa mieltä kuin muissa yhteiskunnallis-ammattillisissa ryhmissä, erityisesti työttömät (63 %) ja kotitaloushenkilöt (64 %). Siinä korostetaan myös, että mitä vähemmän vastaajalla on laskujen maksuvaikeuksia, sitä todennäköisemmin he ovat samaa mieltä: 78 % vastaajista, joilla ei koskaan tai lähes koskaan ole näitä vaikeuksia, on samaa mieltä, kun 63 % vastaajista, joilla on vaikeuksia maksaa laskuja suurimman osan ajasta.

Mitä korkeampi luokka, johon vastaaja katsoo kuuluvansa, sitä todennäköisemmin he ovat samaa mieltä. Esimerkiksi 88 prosenttia niistä, jotka katsovat kuuluvansa ylempään luokkaan, ovat samaa mieltä kuin 69 prosenttia, jotka katsovat kuuluvansa työväenluokkaan.

Kuva EU:sta on myös vaikutusvaltainen, ja vastaajat, joilla on myönteinen kuva EU:sta (88 prosenttia), ovat paljon todennäköisemmin samaa mieltä kuin ne, joilla on kielteinen kuva (51 prosenttia).

QD3.3. Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. Vastustamalla Venäjän hyökkäystä Ukraina EU puolustaa eurooppalaisia arvoja

	Yhteensä "Hyväksytty"	"Disagree" yhteensä	En tiedä
EU27	75	19	6
Sukupuoli			
Äijä	76	19	5
Nainen	74	18	8
Ikä			
15–24	75	18	7
25–39	76	18	6
40–54	76	19	5
55	74	18	8
Koulutus (loppu)			
-15	65	21	14
16–19	73	21	6
20	81	15	4
Opiskelee edelleen	79	16	5
Yhteiskunnallis-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	78	18	4
Johtajat	81	16	3
Muut valkoiset kaulukset	76	18	6
Ruumiillisen työn tekijät	74	20	6
Talohenkilöt	64	23	13
Työtön	63	26	11
Eläkkeellä	74	18	8
Opiskelijat	79	16	5
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet			
Suurimman osan ajasta	63	26	11
Aika ajoin	71	22	7
Lähes koskaan/ei koskaan	78	16	6
Harkitse kuulumista			
Työväenluokka	69	19	12
Alempi keskiluokka	73	22	5
Keskiluokka	77	18	5
Ylempi keskiluokka	83	15	2
Ylempi luokka	88	10	2
Kuva EU:sta			
Positiivinen	88	9	3
Neutraali	71	20	9
Negatiivinen	51	41	8

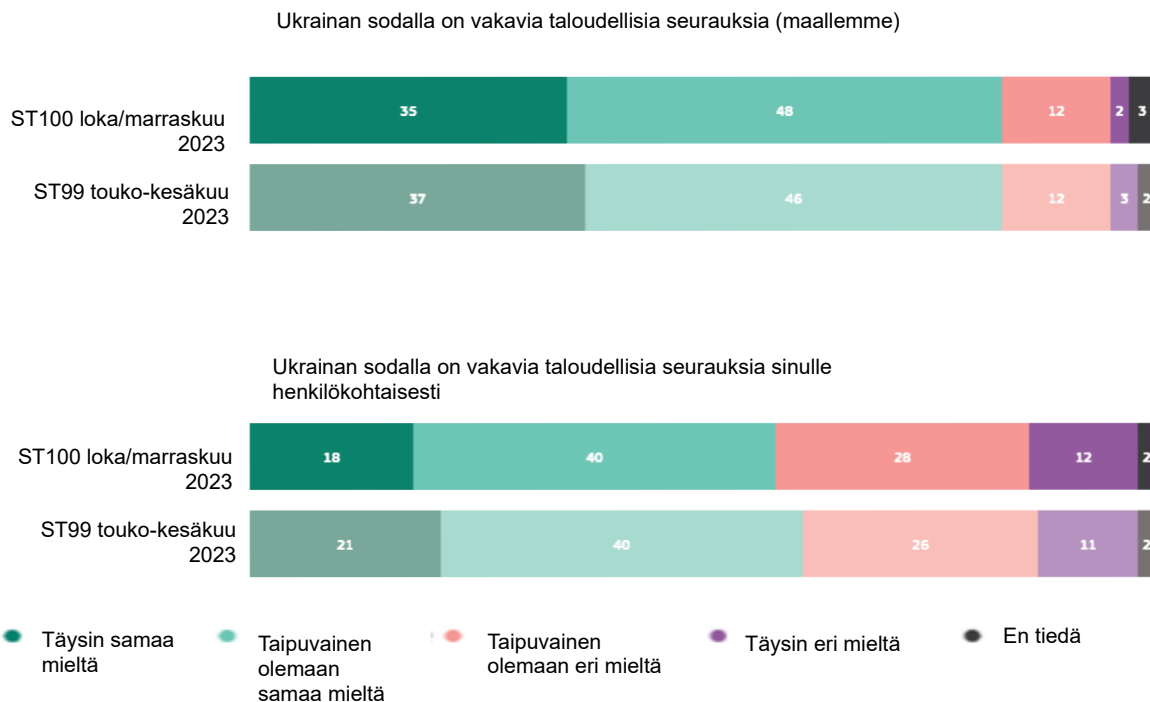
III. Ukrainan sodan seuraukset

Suurin osa eurooppalaisista katsoo, että sodalla on vakavia taloudellisia seurauksia heidän maalleen ja vakavia taloudellisia seurauksia heille henkilökohtaisesti.

Yli kahdeksan kymmenestä vastaajasta (83 %, ei muutosta touko-kesäkuun 2023 jälkeen) on samaa mieltä siitä, että Ukrainan sodalla on vakavia taloudellisia seurauksia heidän maalleen, mukaan lukien 35 % (-2 prosenttiyksikköä), jotka ovat "täysin samaa mieltä". Useampi kuin yksi kymmenestä (14 %, -1 prosenttiyksikköä) on eri mieltä, kun taas 3 % (+ 1 prosenttiyksikköä) sanoo, että he eivät tiedä.¹⁴

Lähes kuusi kymmenestä (58 %, -3 PP) on samaa mieltä siitä, että Ukrainan sodalla on vakavia taloudellisia seurauksia heille henkilökohtaisesti, ja 18 % (-3 prosenttiyksikköä) sanoo olevansa "täysin samaa mieltä". Sopimus on toinen peräkkäinen lasku sitten tammi-helmikuun 2023. Neljä kymmenestä (40 %, + 3 PP) on eri mieltä, mukaan lukien 12 % (+ 1 prosenttiyksikköä), jotka "täysin eri mieltä". Vain 2 % (ei muutosta) sanoo, että he eivät tiedä.

QD4. Ajattele Ukrainan sodan seurauksia ja kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. (EU27) (PROSENTTEINA)

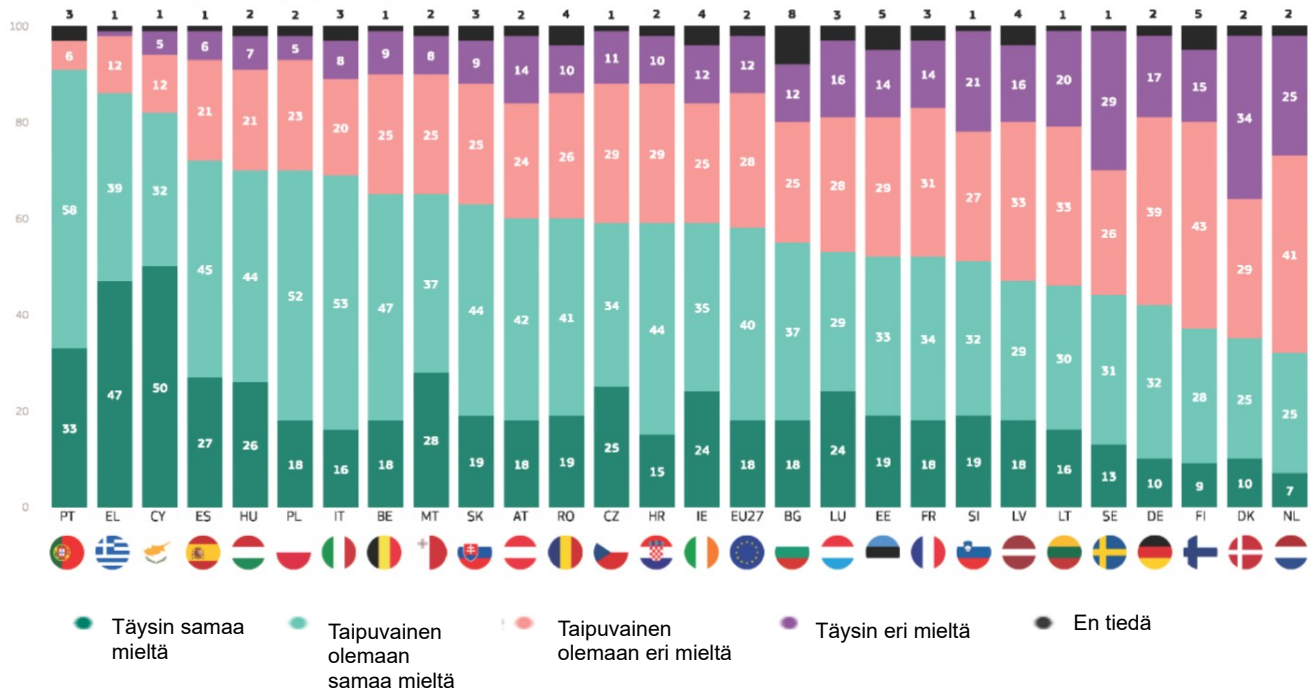

14 QD4. Jos ajattelet Ukrainan sodan seurauksia, kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä? 4.1 Ukrainan sodalla on vakavia taloudellisia seurauksia sinulle henkilökohtaisesti; 4.2 Ukrainan sodalla on vakavia taloudellisia seurauksia (maallemme).

20 EU:n jäsenvaltiossa suurin osa vastaajista on sitä mieltä, että Ukrainan sodalla on vakavia taloudellisia seurauksia heille henkilökohtaisesti, vaikka taso vaihtelee Portugalin 91 prosentista, Kreikan 86 prosentista ja Kyproksen 82 prosentista Slovenian 51 prosenttiin ja Ranskan ja Viron 52 prosenttiin. Muissa seitsemässä maassa vain vähemmistö on samaa mieltä, ja alhaisimmat tasot ovat Alankomaissa (32 % vs. 66 % eri mieltä), Tanskassa (35 % vs. 63 %) ja Suomessa (37 % vs. 58 %).

On kolme maata, joissa vähintään kolmannes sanoo olevansa "täysin samaa mieltä": Kypros (50 %), Kreikka (47 %) ja Portugali (33 %). Tanskassa yli kolmannes vastaajista (34 %) sanoi olevansa "täysin eri mieltä"

QD4.1. Kerro Ukrainan sodan seurauksista, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. —Ukrainan sodalla on vakavia taloudellisia seurauksia sinulle henkilökohtaisesti (%)

Yksimielisyys siitä, että Ukrainan sodalla on vakavia taloudellisia seurauksia heille henkilökohtaisesti, on vähentynyt vastaajien keskuudessa 19 maassa, ja kolmessa maassa lasku on vähintään 10 prosenttiyksikköä: Tanska (35 %, - 13 prosenttiyksikköä), Slovakia (63 %, -10 prosenttiyksikköä) ja Kroatia (59 %, -10 prosenttiyksikköä). Sitä vastoin sopimustasot ovat lisääntyneet kuudessa maassa, kuten Itävallassa (60 %, + 7 prosenttiyksikköä) ja Portugalissa (91 %, + 5 prosenttiyksikköä). Sopimus on pysynyt vakaana Belgiassa ja Suomessa.

Verrattuna kevääseen 2023 erimielisyys on nyt enemmistön mielipide Latviassa, Liettuaassa ja Ruotsissa.

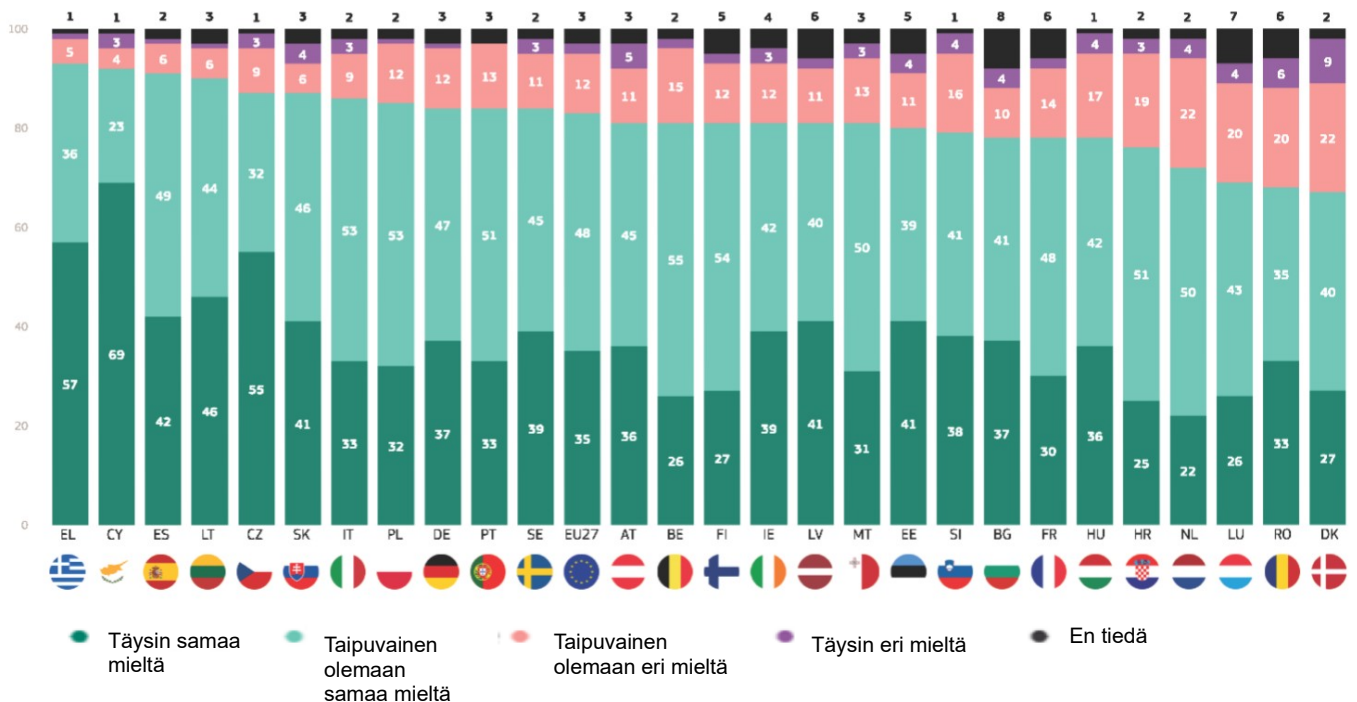
QD4.1 Ajattele Ukrainan sodan seurauksia ja kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. Ukrainan sodalla on vakavia taloudellisia seurauksia sinulle henkilökohtaisesti (%)

	EU27	OL E	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	OS OIT TE ES SA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
Yhteensä "Hyväksytyt"	Loka/marraskuu 2023	58	65	55	59	35	42	52	59	86	72	52	59	69	82	47	46	53	70	65	32	60	70	91	60	51	63	37	44
	Δ touko-kesäkuu 2023	-3	0	-2	1	-13	-5	-2	-7	1	-3	-1	-10	1	-1	-5	-9	-5	-8	-5	-5	7	-4	5	1	-4	-10	0	-7
"Disagree"	Loka/marraskuu 2023	40	34	37	40	63	56	43	37	13	27	45	39	28	17	49	53	44	28	33	66	38	28	6	36	48	34	58	55
	Δ touko-kesäkuu 2023	3	1	1	0	12	4	2	7	-2	4	0	9	-1	1	4	10	3	8	5	4	-7	5	-6	-2	5	10	0	6
En tiedä	Loka/marraskuu 2023	2	1	8	1	2	2	5	4	1	1	3	2	3	1	4	1	3	2	2	2	2	2	3	4	1	3	5	1
	Δ touko-kesäkuu 2023	0	-1	1	-1	1	1	0	1	-1	1	1	0	0	1	-1	2	0	0	1	0	-1	1	1	-1	0	0	1	

Yli kaksi kolmasosaa vastaajista kussakin EU:n jäsenvaltiossa on sitä mieltä, että Ukrainan sodalla on vakavia taloudellisia seurauksia heidän maalleen. Suurimmat tasot ovat Kreikassa (93 prosenttia), Kyproksessa (92 prosenttia), Espanjassa (91 prosenttia) ja Liettuassa (90 prosenttia). Suurin osa Tanskassa (67 %), Romaniassa (68 %) ja Luxemburgissa (69 %) ovat samaa mieltä.

Kaikissa jäsenvaltioissa useampi kuin joka viides on täysin samaa mieltä tästä toteamuksesta, ja näin on erityisesti Kyproksessa (69 prosenttia), Kreikassa (57 prosenttia) ja Tšekissä (55 prosenttia).

QD4.2. Ajattele Ukrainan sodan seurauksia ja kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. —Ukrainan sodalla on vakavia taloudellisia seurauksia (meidän maallemme) (prosentteina)

13:ssa EU:n jäsenvaltiossa vastaajat ovat nyt epätodennäköisemmin samaa mieltä siitä, että Ukrainan sodalla on vakavia taloudellisia seurauksia heidän maalleen kuin touko-kesäkuussa 2023. Vastaajien määrä väheni eniten Tanskassa (67 %, -9 prosenttiyksikköä) ja Portugalissa (84 %, -8 prosenttiyksikköä) ja Kroatiassa (76 %, -8 prosenttiyksikköä).

Sopimus on kasvanut kymmenessä maassa, mutta Itävalta (81 %, + 8 prosenttiyksikköä) on ainoa maa, jossa kasvu on yli kolme prosenttiyksikköä. Lausunto ei muutu Bulgariassa, Kyproksessa, Liettuassa ja Suomessa.

QD4.2 Kun ajattelet Ukrainan sodan seurauksia, kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä Ukrainan sodalla on vakavia taloudellisia seurauksia (MINUN MAA) (%)

	EU27	OL E	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	OS OIT ES SA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
Yhteensä "Hyväksytyt"	Loka/marraskuu 2023	83	81	78	87	67	84	80	81	93	91	78	76	86	92	81	90	69	78	81	72	81	85	84	68	79	87	81	84
	Δ touko-kesäkuu 2023	0	2	0	3	-9	1	-1	-5	1	3	-1	-8	1	0	1	0	-6	-3	-7	-5	8	-1	-8	1	1	-1	0	-3
"Disagree"	Loka/marraskuu 2023	14	17	14	12	31	13	15	6	7	16	22	12	7	13	7	24	21	16	26	16	13	13	26	20	10	14	14	
	Δ touko-kesäkuu 2023	-1	-2	-2	-3	9	-2	0	5	-1	-3	-1	7	-1	-2	-1	5	4	6	5	-8	2	6	-3	1	0	-1	2	
En tiedä	Loka/marraskuu 2023	3	2	8	1	2	3	5	4	1	2	6	2	2	1	6	3	7	1	3	2	3	2	3	6	1	3	5	2

Δ touko-
kesäkuu
2023

1 0 2 0 0 1 1 0 0 0 2 1 0 -1 1 1 1 -1 1 0 0 -1 2 2 -2 1 1 1

Sosiodemografinen analyysi osoittaa, että eri ryhmät ovat laajalti yksimielisiä siitä, että Ukrainan sodalla on vakavia taloudellisia seurauksia maansa kannalta: jokaisessa ryhmässä vähintään kolme neljäsosaa ovat samaa mieltä.

On enemmän vaihtelua, että sodassa

Ukrainalla on vakavia henkilökohtaisia taloudellisia seurauksia, vaikka enemmistö lähes kaikissa ryhmissä on samaa mieltä. Todennäköisimmin samaa mieltä ovat 25–54-vuotiaat, vähintään 19-vuotiaat, työttömät (68 %), ruumiillisen työn tekijät (66 %), laskut suurimman osan ajasta (81 %) ja ne, jotka katsovat kuuluvansa työväenluokkaan (68 %).

QD4.1 Ajattele Ukrainan sodan seurauksia. Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä, Ukrainan sodalla on vakavia taloudellisia seurauksia sinulle henkilökohtaisesti (% – EU)

	Yhteensä "Hyväksytty"	"Disagree" yhteensä	En tiedä
EU27	58	40	2
Sukupuoli			
Äijä	58	40	2
Nainen	58	39	3
Ikä			
15–24	52	44	4
25–39	61	37	2
40–54	62	36	2
55	56	41	3
Koulutus (loppu)			
-15	64	32	4
16–19	63	35	2
20	51	47	2
Opiskelee edelleen	50	47	3
Yhteiskunnallis-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	61	37	2
Johtajat	49	50	1
Muut valkoiset kaulukset	60	37	3
Ruumiillisen työn tekijät	66	32	2
Talohenkilöt	62	33	5
Työtön	68	28	4
Eläkkeellä	54	43	3
Opiskelijat	50	47	3
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet			
Suurimman osan ajasta	81	17	2
Aika ajoin	70	27	3
Lähes koskaan/ei koskaan	50	43	2
Harkitse kuulumista			
Työväenluokka	68	23	4
Alempi keskiluokka	61	37	2
Keskiluokka	55	43	2
Ylempi keskiluokka	42	57	1
Ylempi luokka	39	55	6
Kuva EU:sta			
Positiivinen	55	43	2
Neutraali	59	33	3
Negatiivinen	64	1	34

Sitä vastoin vain pieni osa johtajista (49 % vs. 50 % eri mieltä) ja ne, jotka pitävät itseään ylemmän keskitason (42 % vs. 57 %) tai ylemmän luokan (39 % vs. 55 %), ovat samaa mieltä siitä, että sodalla on ollut vakavia henkilökohtaisia taloudellisia seurauksia.

Analyyysi osoittaa myös, että vastaajat, jotka ovat samaa mieltä yhdestä lausunnosta, ovat todennäköisemmin samaa mieltä toisen kanssa. Esimerkiksi 67 prosenttia niistä, jotka ovat yhtä mieltä siitä, että Ukrainan sodalla on vakavia taloudellisia seurauksia maalleen, on myös samaa mieltä siitä, että sodalla on ollut vakavia henkilökohtaisia taloudellisia seurauksia, kun taas 32 prosenttia on eri mieltä siitä, että Ukrainan sodalla on vakavia taloudellisia seurauksia heidän maalleen.

QD4.2 Kun ajattelet Ukrainan sodan seurauksia, kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. Ukrainan sodalla on vakavia taloudellisia seurauksia (% – EU)

	Yhteensä "Hyväksytty"	"Disagree" yhteensä	En tiedä
EU27	83	14	3
Sukupuoli			
Äijä	82	16	2
Nainen	83	13	4
Ikä			
15–24	79	15	6
25–39	83	15	2
40–54	84	14	2
55	83	13	4
Koulutus (loppu)			
-15	83	12	5
16–19	85	12	3
20	81	17	2
Opiskelee edelleen	80	15	5
Yhteiskunnallis-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	84	15	1
Johtajat	81	18	1
Muut valkoiset kaulukset	84	14	2
Ruumiillisen työn tekijät	83	14	3
Talohenkilöt	80	14	6
Työtön	84	12	4
Eläkkeellä	84	12	4
Opiskelijat	80	15	5
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet			
Suurimman osan ajasta	85	11	4
Aika ajoin	82	15	3
Lähes koskaan/ei koskaan	83	14	3
Harkitse kuulumista			
Työväenluokka	84	11	5
Alempi keskiluokka	83	15	2
Keskiluokka	84	14	2
Ylempi keskiluokka	75	23	2
Ylempi luokka	79	19	2
Kuva EU:sta			
Positiivinen	84	14	2
Neutraali	81	14	5
Negatiivinen	83	15	2

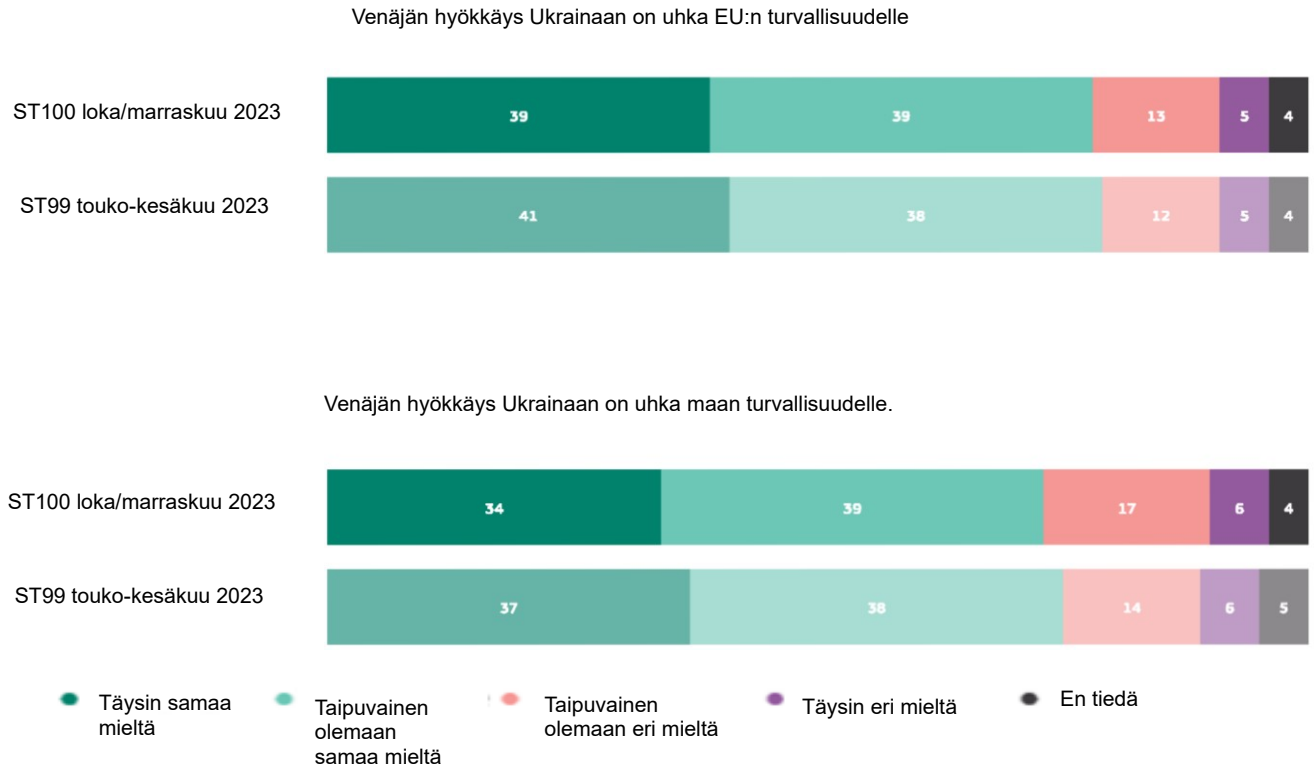
IV. Euroopan turvallisuus uhattuna

Yli seitsemän kymmenestä on sitä mieltä, että hyökkäys Ukrainaan on uhka sekä kansalliselle että EU:n turvallisuudelle.

Yli kolme neljäsosaa vastaajista (78 %, -1 prosenttiyksikköä touko-kesäkuusta 2023) on samaa mieltä siitä, että Venäjän hyökkäys Ukrainaan on uhka EU:n turvallisuudelle, ja 39 % (-2 prosenttiyksikköä) sanoo olevansa "täysin samaa mieltä".¹⁵ Lähes joka viides (18 %, + 1 prosenttiyksikköä) on eri mieltä.

Lähes kolme neljäsosaa (73 %, -2 prosenttiyksikköä) on sitä mieltä, että Venäjän hyökkäys Ukrainaan on uhka maan turvallisuudelle, mukaan lukien 34 % (-3 PP), jotka sanovat olevansa "täysin samaa mieltä". Useampi kuin yksi viidestä (23 %, + 3 prosenttiyksikköä) on eri mieltä.

QD3. Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. (EU27) (%)

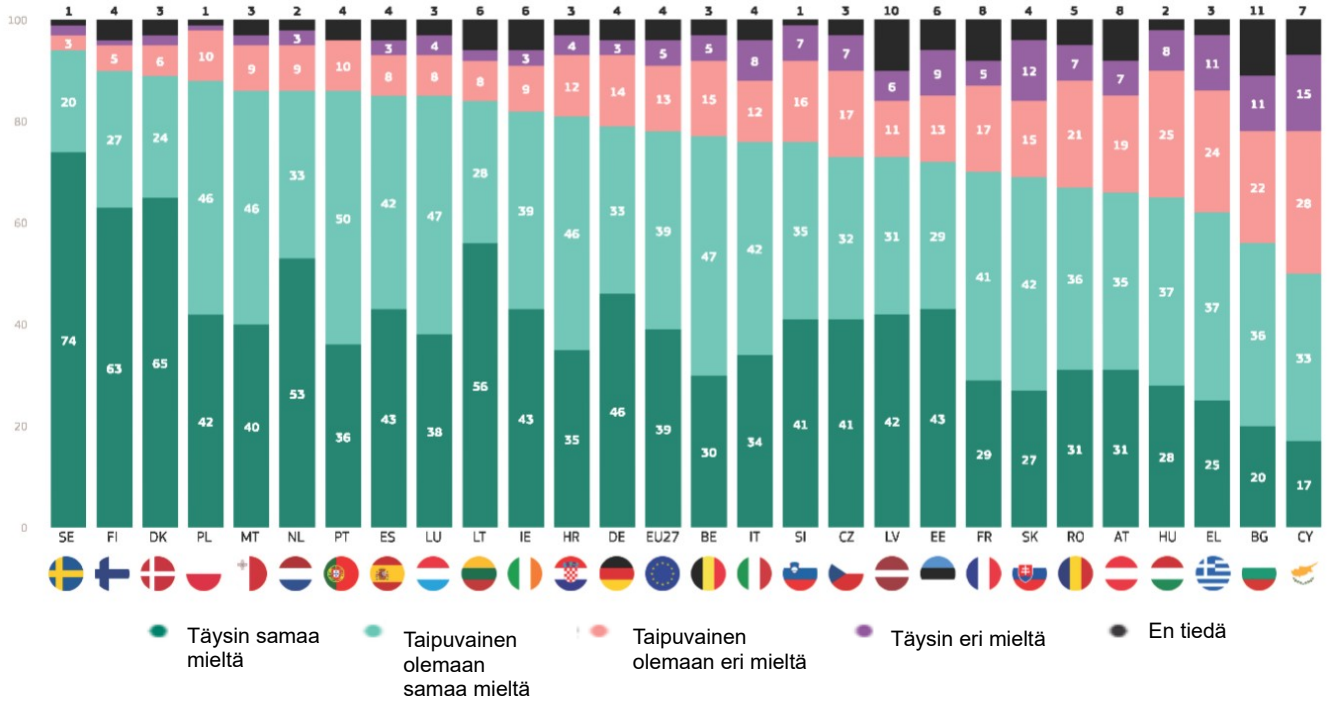

15 QD3. Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. 3.1 Venäjän hyökkäys Ukrainaan on uhka EU:n turvallisuudelle. 3.2 Venäjän hyökkäys Ukrainaan on uhka maan turvallisuudelle.

Vähintään puolet vastaajista kussakin jäsenvaltiossa on sitä mieltä, että Venäjän hyökkäys Ukrainaan on uhka EU:n turvallisuudelle. Sopimus on yleisin Ruotsissa (94 %), Suomessa (90 %) ja Tanskassa (89 %), joista 50 % Kyproksessa, 56 % Bulgariassa ja 62 % Kreikassa.

26 jäsenvaltiossa vähintään joka viides vastaajista on "täysin samaa mieltä" ja viidessä maassa vähintään puolet: Ruotsi (74 %), Tanska (65 %), Suomi (63 %), Liettua (56 %) ja Alankomaat (53 %). Kyproksessa vastaava luku oli 17 prosenttia, joka oli "täysin samaa mieltä".

QD3.1. Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. Venäjän hyökkäys Ukrainaan on uhka EU:n turvallisuudelle (%)

Touko-kesäkuun 2023 jälkeen tehty sopimus, jonka mukaan Venäjän hyökkäys Ukrainaan on uhka EU:n turvallisuudelle, on vähentynyt 16 maassa. Suurimmat vastaajat ovat Unkarissa (65 %, -9 prosenttiyksikköä), Kyproksessa (50 %, -9 prosenttiyksikköä) ja Portugalissa (86 %, -7 prosenttiyksikköä).

Sopimus on kasvanut kuudessa maassa, mutta enintään kolme prosenttiyksikköä. Lausunto on pysynyt vakaana Tanskassa, Luxemburgissa, Puolassa, Romaniassa ja Ruotsissa.

QD3.1 Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. Venäjän hyökkäys Ukrainaan on uhka EU:n turvallisuudelle (%)

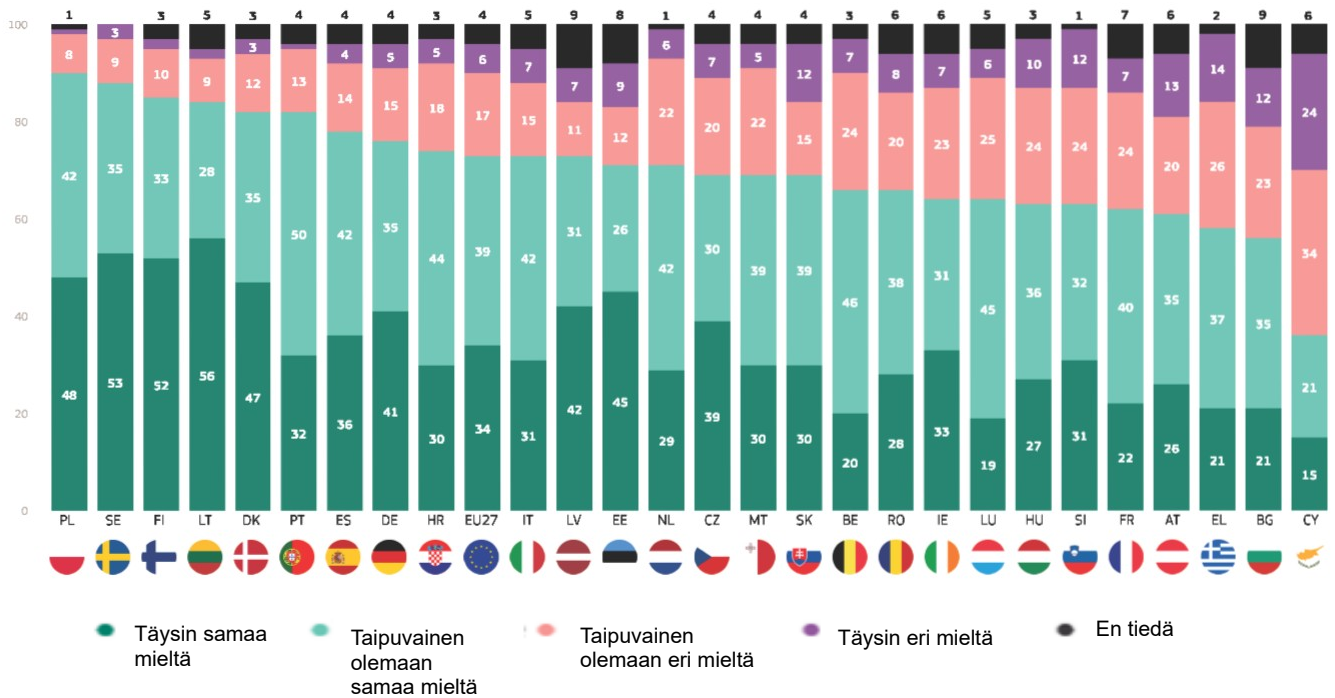
	EU27	OL	E	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	OS	OI	TT	EE	SS	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Loka/marraskuu 2023	78	77	56	73	89	79	72	82	62	85	70	81	76	50	73	84	85	65	86	86	66	88	88	86	67	76	69	90	94				
Yhteensä "Hyväksyty"																																	
Δ touko-kesäkuu 2023	-1	-3	-2	-6	0	-3	3	-6	-6	2	-3	-6	-2	-9	-4	-4	0	-9	-6	-1	3	0	-7	0	2	1	2	0					
Loka/marraskuu 2023	18	20	33	24	8	17	22	12	35	11	22	16	20	43	17	10	12	33	11	12	26	11	10	28	23	27	6	5					
"Disagree yhteensä"																																	
Δ touko-kesäkuu 2023	1	2	2	7	-1	2	0	5	6	0	4	4	2	11	3	2	1	9	5	0	-6	1	8	-2	0	2	-2	0					
Loka/marraskuu 2023	4	3	11	3	3	4	6	6	3	4	8	3	4	7	10	6	3	2	3	2	8	1	4	5	1	4	4	1					
En tiedä																																	
Δ touko-kesäkuu 2023	0	1	0	-1	1	1	-3	1	0	-2	-1	2	0	-2	1	2	-1	0	1	1	3	-1	-1	2	-2	-3	0	0					

Yhtä lukuun ottamatta suurin osa vastaajista on samaa mieltä siitä, että Venäjän hyökkäys Ukraina on uhka maan turvallisuudelle, vaikka osuus vaihtelee Puolan 90 prosentista, Ruotsin 88 prosentista ja Suomen 85 prosentista Bulgarian 56 prosenttiin, Kreikassa 58 prosenttiin ja Itävallassa 61 prosenttiin.

Poikkeuksena on Kypros, jossa 36 prosenttia on samaa mieltä ja 58 prosenttia eri mieltä.

On kolme maata, joissa vähintään puolet vastaajista on "täysin samaa mieltä": Liettua (56 %), Ruotsi (53 %) ja Suomi (52 %) – Kyproksella 15 % "täysin samaa mieltä".

QD3.2. Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. Venäjän hyökkäys Ukraina on uhka maan turvallisuudelle (%)

Touko-kesäkuusta 2023 sopimukseen, jonka mukaan Venäjän hyökkäys Ukraina on uhka maan turvallisuudelle, on vähentynyt vastaajien keskuudessa 18 maassa, erityisesti Irlannissa (64 %, -13 prosenttiyksikköä), Maltalla (69 %, -10 prosenttiyksikköä), Portugalissa (82 %, -9 prosenttiyksikköä) ja Kroatiaassa (74 %, -9 prosenttiyksikköä).

Espanjassa mielipiteet eivät ole muuttuneet.

QD3.2 Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. Venäjän hyökkäys Ukraina on uhka maan turvallisuudelle (%)

	EU27	OL E	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	OS OIT TE ES SA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Loka/marraskuu 2023	73	66	56	69	82	76	71	64	58	78	62	74	73	36	73	84	64	63	69	71	61	90	82	66	63	69	85	88
Yhteensä "Hyväksytyt"																												
Δ touko-kesäkuu 2023	-2	-3	-2	-8	1	-2	3	-13	-6	0	-2	-9	-4	-5	-5	-5	-7	-7	-10	-5	8	2	-9	1	-2	1	3	1
Loka/marraskuu 2023	23	31	35	27	15	20	21	30	40	18	31	23	22	58	18	11	31	34	27	28	33	9	14	28	36	27	12	12
"Disagree"																												
Yhteensä																												
Δ touko-kesäkuu 2023	3	2	2	8	-1	1	-2	12	7	2	4	8	3	6	4	3	6	6	9	5	-8	-1	10	-3	4	1	-2	-1
Loka/marraskuu 2023	4	3	9	4	3	4	8	6	2	4	7	3	5	6	9	5	5	3	4	1	6	1	4	6	1	4	3	0
En tiedä																												
Δ touko-kesäkuu 2023	-1	1	0	0	0	1	-1	1	-1	-2	-2	1	1	-1	1	2	1	1	1	0	0	-1	-1	2	-2	-2	-1	0

Sosiodemografinen analyysi osoittaa, että yli kuusi kymmenestä vastaajasta kussakin ryhmässä on samaa mieltä jokaisesta lausunnosta. Sukupuolten välillä tai koulutustasoon perustuvassa mielipiteessä on vain vähän eroja, mutta muita merkittäviä eroja on.

15–24-vuotiaat vastaajat (67 %) ovat yhtä todennäköisesti samaa mieltä siitä, että hyökkäys uhkaa maansa turvallisuutta kuin vanhemmat vastaajat ja erityisesti 55-vuotiaat tai sitä vanhemmat (75 %). Työttömillä on muita yhteiskunnallisia ryhmiä huonompi todennäköisyys päästä sopimukseen sekä EU:n (71 %) että oman maansa (66 %) osalta.

Tulokset osoittavat myös, että mitä vähemmän vastaajalla on vaikeuksia maksaa laskuja, sitä todennäköisemmin he ovat samaa mieltä kunkin lausunnon kanssa. Esimerkiksi 80 prosenttia, joilla ei ole koskaan tai lähes koskaan vaikeuksia maksaa laskuja, on samaa mieltä siitä, että hyökkäys on uhka EU:n turvallisuudelle, kun 71 prosentilla on vaikeuksia maksaa laskuja suurimman osan ajasta.

Vastaajat, jotka katsovat kuuluvansa ylempään luokkaan, ovat todennäköisimmin samaa mieltä sekä EU:n (84 %) että oman maansa (79 %). Ne, jotka katsovat kuuluvansa alemmalle keskiluokalle, ovat epätodennäköisimmin samaa mieltä jokaisesta lausunnosta.

QD3.1–2 Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. "Sopimus" yhteensä (% – EU)

	Venäjän hyökkäys Ukrainaan on uhka EU:n turvallisuudelle	Venäjän hyökkäys Ukrainaan on uhka maan turvallisuudelle.
EU27	78	73
Sukupuoli		
Äijä	77	71
Nainen	79	74
Ikä		
15–24	75	67
25–39	76	72
40–54	77	73
55	80	75
Koulutus (loppu)		
-15	77	72
16–19	76	73
20	81	74
Opiskelee edelleen	79	70
Yhteiskunnallis-ammattillinen luokka		
Itsenäiset ammatinharjoittajat	80	75
Johtajat	80	74
Muut valkoiset kaulukset	77	73
Ruumillisen työn tekijät	75	71
Talohenkilöt	74	73
Työtön	71	66
Eläkkeellä	80	76
Opiskelijat	79	70
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet		
Suurimman osan ajasta	71	67
Aika ajoin	73	70
Lähes koskaan/ei koskaan	80	75
Harkitse kuulumista		
Työväenluokka	75	73
Alempi keskiluokka	74	69
Keskiluokka	79	75
Ylempi keskiluokka	82	72
Ylempi luokka	84	79
Kuva EU:sta		
Positiivinen	85	79
Neutraali	76	72
Negatiivinen	64	61

V. EU:n tulevat toimet sodan jälkeen

1. Puolustusyhteistyö EU:ssa

Puolustusyhteistyön tukeminen ja menojen lisääminen on edelleen vahvaa.

Vastaajilta kysyttiin, missä määrin he ovat tai ovat eri mieltä neljästä lausumasta, jotka koskevat puolustusyhteistyötä EU:ssa.¹⁶ Yhteisymmärrys kunkin lausuman kanssa on pysynyt suhteellisen vakaana touko-kesäkuusta 2023 lähtien.

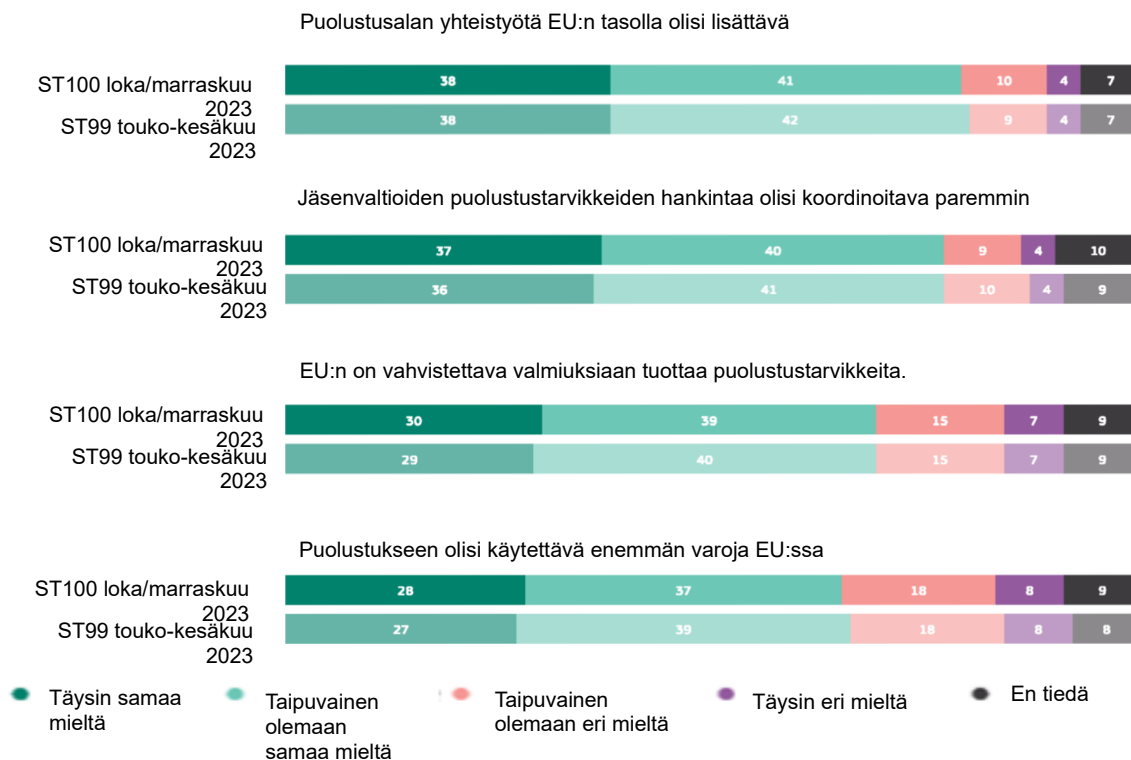
Lähes kahdeksan kymmenestä vastaajasta (79 %, -1 prosenttiyksikköä touko-kesäkuusta 2023) on samaa mieltä siitä, että puolustusalan yhteistyötä EU:n tasolla olisi lisättävä. 38 % (ei muutosta) sanoi olevansa ”täysin samaa mieltä”. Hieman yli joka kymmenes (14 %, + 1 prosenttiyksikköä) on eri mieltä.

Yli kolme neljäsosaa (77 %, ei muutoksia) on samaa mieltä siitä, että jäsenvaltioiden sotilastarvikkeiden hankintaa olisi koordinoitava paremmin, mukaan lukien 37 % (+ 1 prosenttiyksikköä), jotka ovat ”täysin samaa mieltä”. Sen sijaan 13 prosenttia (-1 prosenttiyksikköä) on eri mieltä tästä toteamuksesta.

Lähes seitsemän kymmenestä vastaajasta (69 prosenttia, ei muutosta) on samaa mieltä siitä, että EU:n on vahvistettava puolustustarvikkeiden tuotantokapasiteettiaan, ja 30 prosenttia vastaajista (+ 1 prosenttiyksikköä) sanoo olevansa ”täysin samaa mieltä”. Hieman yli joka viides (22 %, ei muutosta) sanoo olevansa eri mieltä.

Hieman alle kaksi kolmasosaa vastaajista (65 %, -1 PP) on sitä mieltä, että EU:ssa olisi käytettävä enemmän rahaa puolustukseen, mukaan lukien 28 % (+ 1 prosenttiyksikköä), jotka ovat täysin samaa mieltä. Hieman yli neljännes (26 %, ei muutosta) sanoo olevansa eri mieltä.

QD3. Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. (EU27) (%)

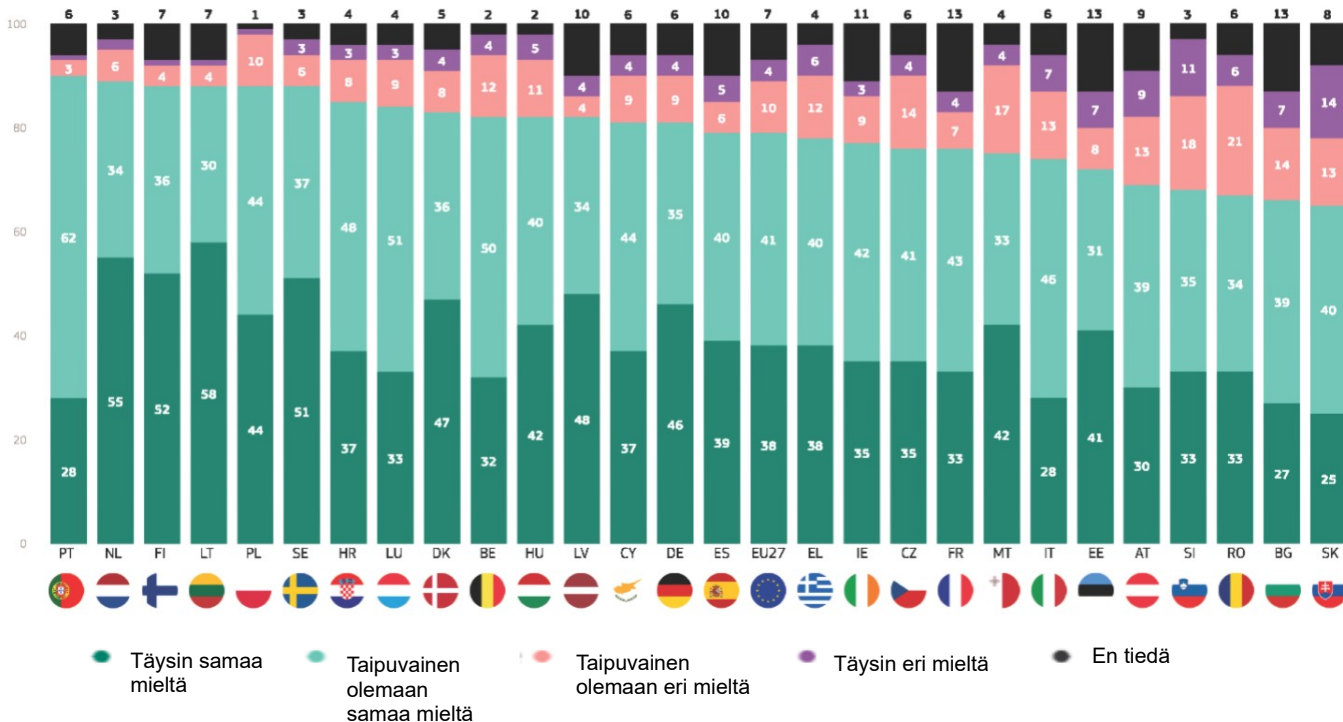
¹⁶ QD3. Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. 3.4 Puolustusalan yhteistyötä EU:n tasolla olisi lisättävä. 3.5 Puolustustoimiin olisi käytettävä enemmän varoja EU:ssa. 3.6 Jäsenvaltioiden sotilastarvikkeiden hankintaa olisi koordinoitava paremmin. 3.7 EU:n on vahvistettava valmiuksiaan tuottaa puolustustarvikkeita

Yli kuusi kymmenestä vastaajasta kussakin EU:n jäsenvaltiossa on samaa mieltä siitä, että yhteistyötä puolustusasioissa olisi lisättävä EU:n tasolla siten, että osuus on 90 prosenttia Portugalissa, 89 prosenttia Alankomaissa ja 88 prosenttia Liettuassa, Puolassa, Suomessa ja Ruotsissa, 65 prosenttia Slovakiassa, 66 prosenttia Bulgariassa ja 67 prosenttia Romaniassa.

On seitsemän maata, joissa ainakin joka viides sanoo olevansa eri mieltä: Slovenia (29 %), Romania ja Slovakia (27 %), Itävalta (22 %), Bulgaria ja Malta (21 %) ja Italia (20 %).

Kaikissa maissa vähintään neljännes "täysin samaa mieltä" ja Liettuassa (58 %), Alankomaissa (55 %), Suomessa (52 %) ja Ruotsissa (51 %) vähintään puolet. Vastaava luku on 25 prosenttia Slovakiassa, 27 prosenttia Bulgariassa ja 28 prosenttia Italiassa ja Portugalissa, jotka ovat myös "täysin samaa mieltä".

QD3.4. Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. Puolustusalan yhteistyötä EU:n tasolla olisi lisättävä (%)

18 EU:n jäsenvaltiossa vastaajat ovat nyt epätodennäköisemmin yhtä mieltä siitä, että puolustusalan yhteistyötä EU:n tasolla olisi lisättävä kuin touko-kesäkuussa 2023. Suurin lasku on tapahtunut Maltassa (75 %, -13 prosenttiyksikköä) ja Irlannissa (77 %, -8 prosenttiyksikköä).

Rasvanmäärä on kasvanut kuudessa maassa, mukaan lukien Itävallassa (69 %, + 5 prosenttiyksikköä), ja se on pysynyt vakaana Ranskanfrangissa.

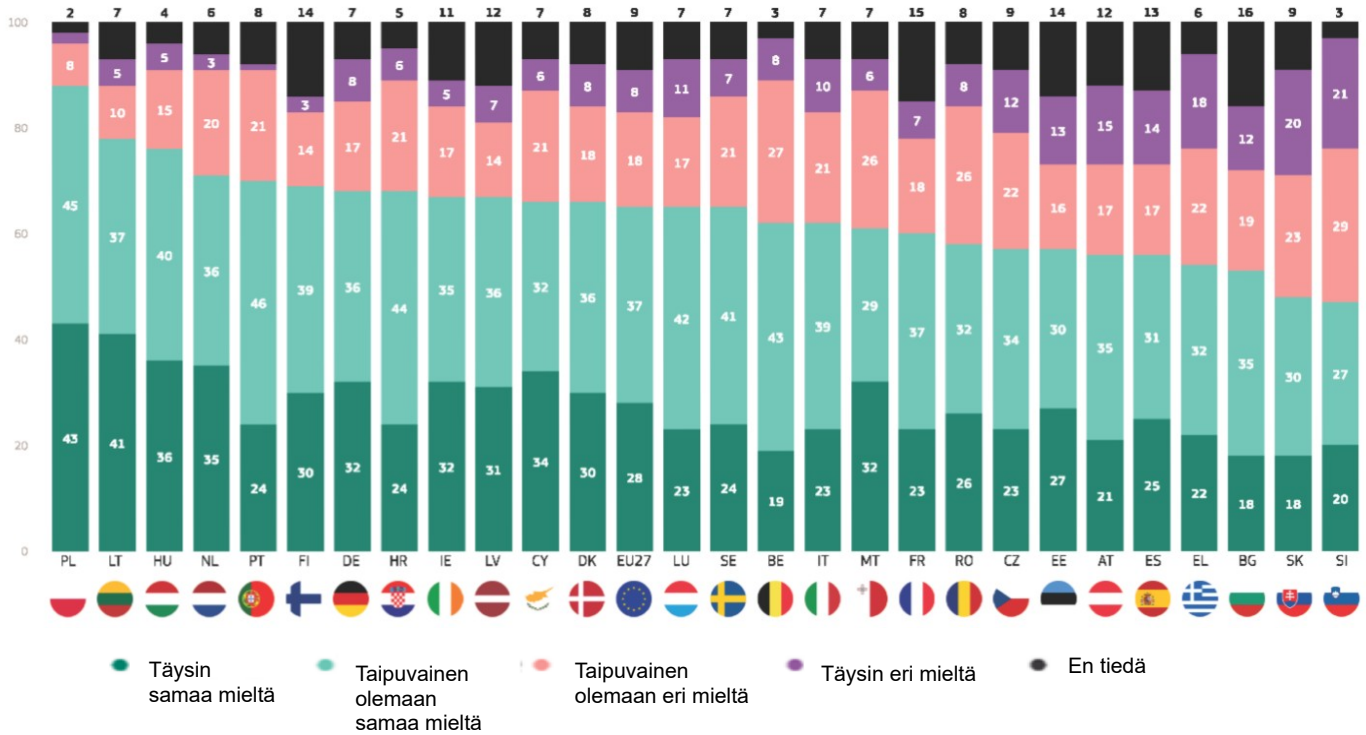
QD3.4 Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. Puolustusalan yhteistyötä EU:n tasolla olisi lisättävä (%)

	EU27	OL E	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	OS	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Yhteensä "Hyväksytyt"	79	82	66	76	83	81	72	77	78	79	76	85	74	81	82	88	84	82	75	89	69	88	90	67	68	65	88	88
Δ touko-kesäkuu 2023	-1	-1	-2	-3	2	-2	2	-8	-5	3	0	-5	-1	-2	-1	-2	-5	-3	-13	0	5	0	-2	-5	-1	-1	3	2
"Disagree" yhteensä	14	16	21	18	12	13	15	12	18	11	11	11	20	13	8	5	12	16	21	8	22	11	4	27	29	27	5	9
Δ touko-kesäkuu 2023	1	2	2	3	-2	0	-3	5	4	-1	0	4	1	4	-1	0	4	2	12	0	-5	0	3	3	2	1	-3	-2
En tiedä	7	2	13	6	5	6	13	11	4	10	13	4	6	6	10	7	4	2	4	3	9	1	6	6	3	8	7	3
Δ touko-kesäkuu 2023	0	-1	0	0	0	2	1	3	1	-2	0	1	0	-2	2	2	1	1	1	0	0	0	-1	2	-1	0	0	0

26 EU:n jäsenvaltiossa suurin osa vastaajista on samaa mieltä siitä, että EU:n puolustukseen olisi käytettävä enemmän varoja. Sopimus on yleisin Puolassa (88 %), Liettuassa (78 %) ja Unkarissa (76 %), kun taas alhaisimmat tasot ovat Sloveniassa (47 % vs. 50 % eri mieltä), Slovakiassa (48 % vs. 43 %) ja Bulgariassa (53 %).

12 maassa vähintään neljännes vastaajista on "täysin samaa mieltä" tästä lausunnosta. Suurimmat osuudet ovat Puolassa (43 %), Liettuassa (41 %) ja Unkarissa (36 %). Sitä vastoin Sloveniassa (21 prosenttia) ja Slovakiassa (20 prosenttia) ainakin joka viides on täysin eri mieltä.

QD3.5. Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. —EU:n puolustukseen olisi käytettävä enemmän varoja (prosenttia)

On 20 maata, joissa on sovittu, että EU:ssa olisi käytettävä enemmän varoja puolustukseen, ja touko-kesäkuusta 2023 lähtien supistuminen Portugalissa (70 %, -19 prosenttiyksikköä) ja Maltassa (61 %, -17 PP) on huomattavasti suurempi kuin muissa 18 maassa.

Sopimus on kasvanut viidessä maassa, ja Itävallassa kasvu (56 %, +13 prosenttiyksikköä) on huomattavasti suurempi kuin muissa maissa. Lausunto on pysynyt samana Espanjassa ja Belgiassa.

Verrattuna edelliseen kyselyyn keväällä 2023 (ST99) yhteisymmärrys on nyt Itävallassa enemmistön näkemys, kun taas Slovenian enemmistön näkemys on nyt erimielisyys.

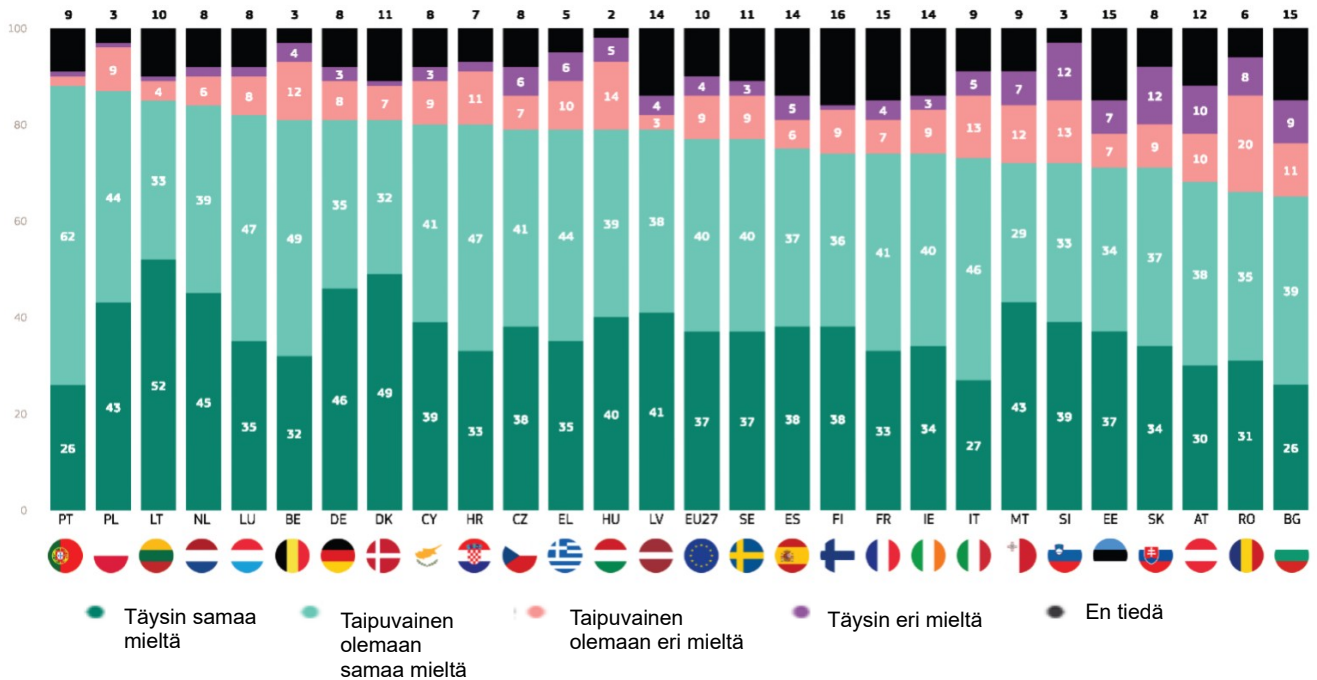
QD3.5 Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. EU:n puolustukseen olisi käytettävä enemmän varoja (%)

	EU27	OL E	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	OS OIT TE ES SA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
Yhteensä "Hyväksyty"	Loka/marraskuu 2023	79	82	66	76	83	81	72	77	78	79	76	85	74	81	82	88	84	82	75	89	69	88	90	67	68	65	88	88
Δ touko-kesäkuu 2023		-1	-1	-2	-3	2	-2	2	-8	-5	3	0	-5	-1	-2	-1	-2	-5	-3	-13	0	5	0	-2	-5	-1	-1	3	2
"Disagree"	Loka/marraskuu 2023	14	16	21	18	12	13	15	12	18	11	11	20	13	8	5	12	16	21	8	22	11	4	27	29	27	5	9	
Yhteensä	Δ touko-kesäkuu 2023	1	2	2	3	-2	0	-3	5	4	-1	0	4	1	4	-1	0	4	2	12	0	-5	0	3	3	2	1	-3	-2
En tiedä	Loka/marraskuu 2023	7	2	13	6	5	6	13	11	4	10	13	4	6	6	10	7	4	2	4	3	9	1	6	6	3	8	7	3
	Δ touko-kesäkuu	0	-1	0	0	0	2	1	3	1	-2	0	1	0	-2	2	2	1	1	0	0	0	-1	2	-1	0	0	0	

Yli kuusi kymmenestä vastaajasta kussakin maassa on samaa mieltä siitä, että jäsenvaltioiden sotilastarvikkeiden hankintaa olisi koordinoitava paremmin. Sopimus on yleisin Portugalissa (88 %), Puolassa (87 %) ja Liettuassa (85 %), mutta myös Bulgariassa 65 %, Romaniassa 66 % ja Itävallassa 68 %.

Liettuassa yli puolet (52 %) vastaajista yhtyy tähän lausuntoon, kuten Tanskassa 49 prosenttia. Portugalissa ja Bulgariassa vastaava luku oli 25 prosenttia.

QD3.6. Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Jäsenvaltioiden sotilastarvikkeiden hankintaa olisi koordinoitava paremmin (%)

Touko-kesäkuusta 2023 lähtientapahtunut kehitys on vaihtelevaa. Sopimus on supistunut 13 maassa, Maltassa (72 %, -14 prosenttiyksikköä) huomattavasti suurempi kuin muissa maissa ja seuraavaksi suurin Irlannissa (74 %, -7 prosenttiyksikköä).

Sen sijaan sopimus on kasvanut seitsemässä maassa, mukaan lukien Itävallassa (68 %, +8 prosenttiyksikköä). Lausunto ei ole muuttunut Tšekissä, Ranskassa, Italiassa, Puolassa, Slovakiassa, Ruotsissa ja Suomessa.

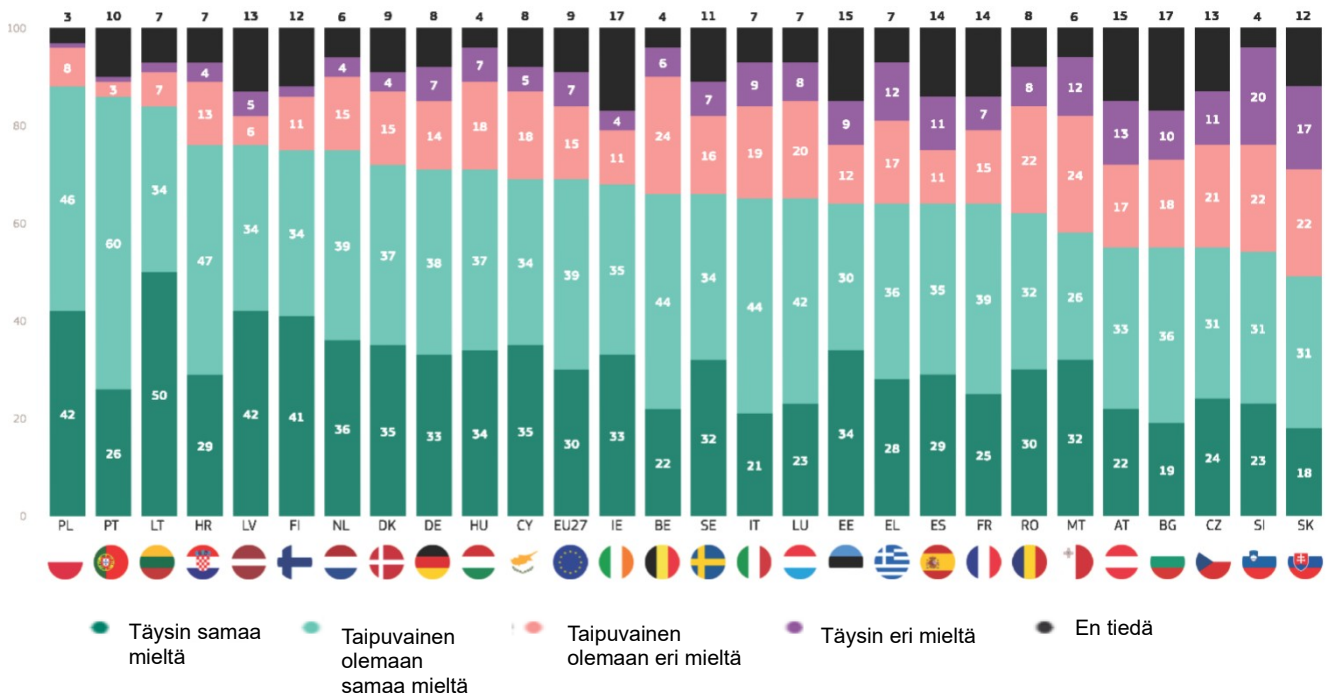
QD3.6 Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. Jäsenvaltioiden sotilastarvikkeiden hankintaa olisi koordinoitava paremmin (%)

	EU27	OL E	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	OS OIT TE ES SA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
Yhteensä "Hyväksytyt"	Loka/marraskuu 2023	77	81	65	79	81	71	74	79	75	74	80	73	80	79	85	82	79	72	84	68	87	88	66	72	71	74	77	
Δ touko-kesäkuu 2023		0	-2	-1	0	-2	-1	-2	-7	-4	2	0	-4	0	1	2	-4	-3	1	-14	-1	8	0	-1	2	2	0	0	
"Disagree"	Loka/marraskuu 2023	13	16	20	13	8	11	14	12	16	11	11	13	18	12	7	5	10	19	19	8	20	10	3	28	25	21	10	12
Δ touko-kesäkuu 2023		-1	2	0	0	-2	-1	0	4	4	-2	0	2	-1	-1	-4	0	0	-1	10	0	-8	1	1	-3	0	-1	0	-2
En tiedä	Loka/marraskuu 2023	10	3	15	8	11	8	15	14	5	14	15	7	9	8	14	10	8	2	9	8	12	3	9	6	3	8	16	11
Δ touko-kesäkuu 2023		1	0	1	0	4	2	2	3	0	0	2	1	0	2	4	3	0	4	1	0	-1	0	1	-2	1	0	2	

Suurin osa vastaajista kussakin EU:n jäsenvaltiossa on samaa mieltä siitä, että EU:n on vahvistettava puolustustarvikkeiden tuotantokapasiteettiaan, mutta tämä peittää huomattavan kansallisen vaihtelun. Sopimustasot vaihtelevat Puolan 88 prosentista, Portugalin 86 prosentista ja Liettuan 84 prosentista Slovakian 49 prosenttiin (39 prosenttia eri mieltä), 54 prosenttiin Sloveniassa ja 55 prosenttiin Itävallassa, Tšekissä ja Bulgariassa.

16 maassa vastaajat ovat nyt vähemmän todennäköisesti samaa mieltä siitä, että EU:n on vahvistettava puolustustarvikkeiden tuotantokapasiteettiaan kuin touko-kesäkuussa 2023. Maltan (58 %, -18 prosenttiyksikköä) lasku on huomattavasti suurempi kuin muissa maissa, ja seuraavaksi suurinta on Luxemburgissa (65 %, -9 prosenttiyksikköä) ja Kreikassa (64 %, -9 prosenttiyksikköä).

QD3.7. Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. EU:n on vahvistettava valmiuksiaan tuottaa puolustustarvikkeita (%)

Ainakin neljä kymmenestä vastaajasta Liettuassa (50 %), Puolassa ja Latviassa (42 %) ja Suomessa (41 %) ovat "täysin samaa mieltä" tästä toteamuksesta, kun Slovakiassa vastaava osuus oli 18 %, Bulgariassa 19 % ja Italiassa 21 %.

Sitä vastoin sopimus on kasvanut kahdeksassa maassa ja suurin Itävallassa (55 %, + 6 prosenttiyksikköä). Romaniassa, Tanskassa tai Ranskassa ei ole tapahtunut muutoksia.

QD3.7. Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. EU:n on vahvistettava valmiuksiaan tuottaa puolustustarvikkeita (%)

	EU27	OL E	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE		
Yhteensä "Hyväksytyt"	Loka/marraskuu 2023	69	66	55	55	72	71	64	68	64	64	64	76	65	69	76	84	65	71	58	75	55	88	86	62	54	49	75	66
Δ touko-kesäkuu 2023		0	-5	-2	-6	0	2	4	-7	-9	1	0	-1	-4	-2	-1	-5	-9	3	-18	-3	6	1	-2	0	-2	-3	2	1
"Disagree"	Loka/marraskuu 2023	22	30	28	32	19	21	21	15	29	22	22	17	28	23	11	9	28	25	36	19	30	9	4	30	42	39	13	23
Δ touko-kesäkuu 2023		0	4	1	5	0	-4	-3	2	8	-1	1	-2	4	3	-2	4	7	-4	17	2	-11	-1	1	-3	3	3	1	-3
En tiedä	Loka/marraskuu 2023	9	4	17	13	9	8	15	17	7	14	14	7	7	8	13	7	7	4	6	6	15	3	10	8	4	12	12	11
Δ touko-kesäkuu 2023		0	1	1	1	0	2	-1	5	1	0	-1	3	0	-1	3	1	2	1	1	1	5	0	1	3	-1	0	-3	2

Sosiodemografinen analyysi ei havainnollistanut merkittäviä eroja eri ikäryhmien mielipiteissä. Se osoittaa kuitenkin, että miehet ovat todennäköisemmin samaa mieltä jokaisesta lausunnosta kuin naiset ja että EU:ssa olisi käytettävä enemmän varoja puolustukseen (69 prosenttia vs. 61 prosenttia).

Analyysi osoittaa myös koulutustasoon perustuvan johdonmukaisen mallin: mitä kauemmin vastaaja on ollut koulutuksessa, sitä todennäköisemmin he ovat samaa mieltä jokaisesta lausunnosta. Esimerkiksi vähintään 20-vuotiaista koulutuksen suorittaneista 83 prosenttia on samaa mieltä puolustusalan yhteistyöstä EU:n tasolla, kun vastaava luku on 73 prosenttia 15 vuotta täyttäneistä. Kolmessa muussa väittämässä suurin ero on 15 vuotta täyttäneiden ja vähintään 16-vuotiaiden koulutuksen päättäneiden välillä.

Kaikissa yhteiskunnallis-ammattillisissa ryhmissä johtajat ovat todennäköisemmin samaa mieltä jokaisesta lausunnosta, kun taas työttömät ja kotitaloushenkilöt ovat yleensä vähiten todennäköisiä. Esimerkiksi 73 prosenttia johtajista on samaa mieltä siitä, että EU:n on vahvistettava puolustustarvikkeiden tuotantokapasiteettiaan, kun vastaava luku on 59 prosenttia työttömistä ja 61 prosenttia kotihenkilöistä.

Analyysi osoittaa myös, että mitä vähemmän vastaajalla on vaikeuksia maksaa laskuja, sitä todennäköisemmin he ovat samaa mieltä kunkin lausunnon kanssa. Esimerkiksi lausumassa "Jäsenvaltioiden sotilastarvikkeiden hankintaa olisi koordinoitava paremmin" 70 prosenttia, joilla ei ole koskaan tai lähes koskaan vaikeuksia maksaa laskuja, on samaa mieltä, kun vastaava luku on 61 prosenttia niistä, joilla on vaikeuksia suurimman osan ajasta.

Yhteisymmärryksen taso vaihtelee myös subjektiivisen yhteiskuntaluokan mukaan. Vastaajat, jotka katsovat kuuluvansa ylempään luokkaan, ovat todennäköisemmin samaa mieltä jokaisesta väitteestä kuin ne, jotka katsovat kuuluvansa muihin luokkiin, erityisesti alemman keskiluokkaan tai työväenluokkaan. Esimerkiksi 74 prosenttia niistä, jotka katsovat kuuluvansa yläluokkaan, ovat yhtä mieltä siitä, että enemmän rahaa olisi käytettävä puolustukseen EU:ssa verrattuna 61 prosenttiin vastanneista, jotka katsovat kuuluvansa työväenluokkaan.

Lopuksi ne, joilla on myönteinen kuva EU:sta, ovat paljon todennäköisemmin samaa mieltä kunkin lausunnon kanssa kuin ne, joilla on kielteinen näkemys. Esimerkiksi 89 prosenttia on sitä mieltä, että puolustusalan yhteistyötä EU:n tasolla olisi lisättävä, kun vastaava osuus on 62 prosenttia kielteisestä kannasta.

QD3.4–7 Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. "Sopimus" yhteensä (% – EU)

	Puolustusalan yhteistyötä EU:n tasolla olisi lisättävä	Jäsenvaltioiden puolustustarvikkeiden hankintaa olisi koordinoitava paremmin	EU:n on vahvistettava valmiuksiaan tuottaa puolustustarvikkeita	EU:n puolustukseen olisi käytettävä enemmän varoja
EU27	79	77	69	65
Sukupuoli				
Äijä	81	80	72	69
Nainen	78	74	65	61
Ikä				
15–24	81	78	69	63
25–39	80	78	67	63
40–54	80	79	70	67
55	78	76	68	64
Koulutus (loppu)				
-15	73	70	64	57
16–19	78	76	69	65
20	83	80	71	68
Opiskelee edelleen	83	79	66	62
Yhteiskunnallis-ammattillinen luokka				
Itsenäiset ammatinharjoittajat	82	80	72	69
Johtajat	84	82	73	70
Muut valkoiset kaulukset	80	78	69	67
Ruumiillisen työn tekijät	78	77	70	65
Talohenkilöt	72	69	61	57
Työtön	72	68	59	54
Eläkkeellä	78	75	68	64
Opiskelijat	83	79	66	62
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet				
Suurimman osan ajasta	68	69	61	54
Aika ajoin	76	75	67	62
Lähes koskaan/ei koskaan	82	79	70	67
Harkitse kuulumista				
Työväenluokka	75	72	65	61
Alempi keskiluokka	78	76	66	59
Keskiluokka	81	80	70	67
Ylempi keskiluokka	85	81	74	70
Ylempi luokka	88	86	81	74
Kuva EU:sta				
Positiivinen	89	85	78	75
Neutraali	77	74	65	61
Negatiivinen	62	64	52	47

2. Energiavarmuus EU:ssa

Suuret enemmistöt ovat edelleen samaa mieltä useista EU:n energiapolitiikan suuntaviivoista, mutta muutoksia on tapahtunut vain vähän tai ei lainkaan vuoden 2023 touko-kesäkuun jälkeen.

Vastaajilta kysyttiin, missä määrin he olivat tai olivat eri mieltä EU:n energiapolitiikan mahdollisista suuntaviivoista.¹⁷ Tuki on edelleen korkea: jokaisesta lausunnosta yli kolme neljäsosaa ovat samaa mieltä.

Yli kahdeksan kymmenestä (83 prosenttia, -2 prosenttiyksikköä touko-kesäkuusta 2023) on samaa mieltä siitä, että EU:n olisi investoitava massiivisesti uusiutuviin energialähteisiin, kuten tuuli- ja aurinkoenergiaan, ja lähes puolet (47 prosenttia, -3 prosenttiyksikköä) sanoo olevansa ”täysin samaa mieltä”. Vain yli kymmenesosa (12 prosenttia, + 1 PP) on eri mieltä.

Lähes yhtä moni (82 prosenttia, ei muutosta) on samaa mieltä siitä, että rakennusten, liikenteen ja tavaroiden energiatehokkuuden parantaminen vähentää EU:n riippuvuutta EU:n ulkopuolisista energiantuottajista, joista 42 prosenttia (+ 1 PP) on ”täysin samaa mieltä”. Sen sijaan hieman yli joka kymmenes (12 %, ei muutosta) on eri mieltä.

Yli kahdeksan kymmenestä (81 %, --1 prosenttiyksikköä) on myös samaa mieltä siitä, että EU:n olisi vähennettävä riippuvuuttaan Venäjän energialähteistä mahdollisimman pian, mukaan lukien lähes puolet niistä, jotka ovat ”täysin samaa mieltä” (47 %, --1 prosenttiyksikköä). Hieman yli joka kymmenes (13 %, ei muutosta) on eri mieltä.

Hieman yli kahdeksan kymmenestä (81 %, ei muutosta) on samaa mieltä – ja 41 % (ei muutosta) ”täysin samaa mieltä” -, että öljyn ja kaasun tuonnin vähentäminen ja investoiminen uusiutuvaan energiaan on tärkeää yleisen turvallisuutemme kannalta. Hieman yli joka kymmenes on eri mieltä (13 %, ei muutosta).

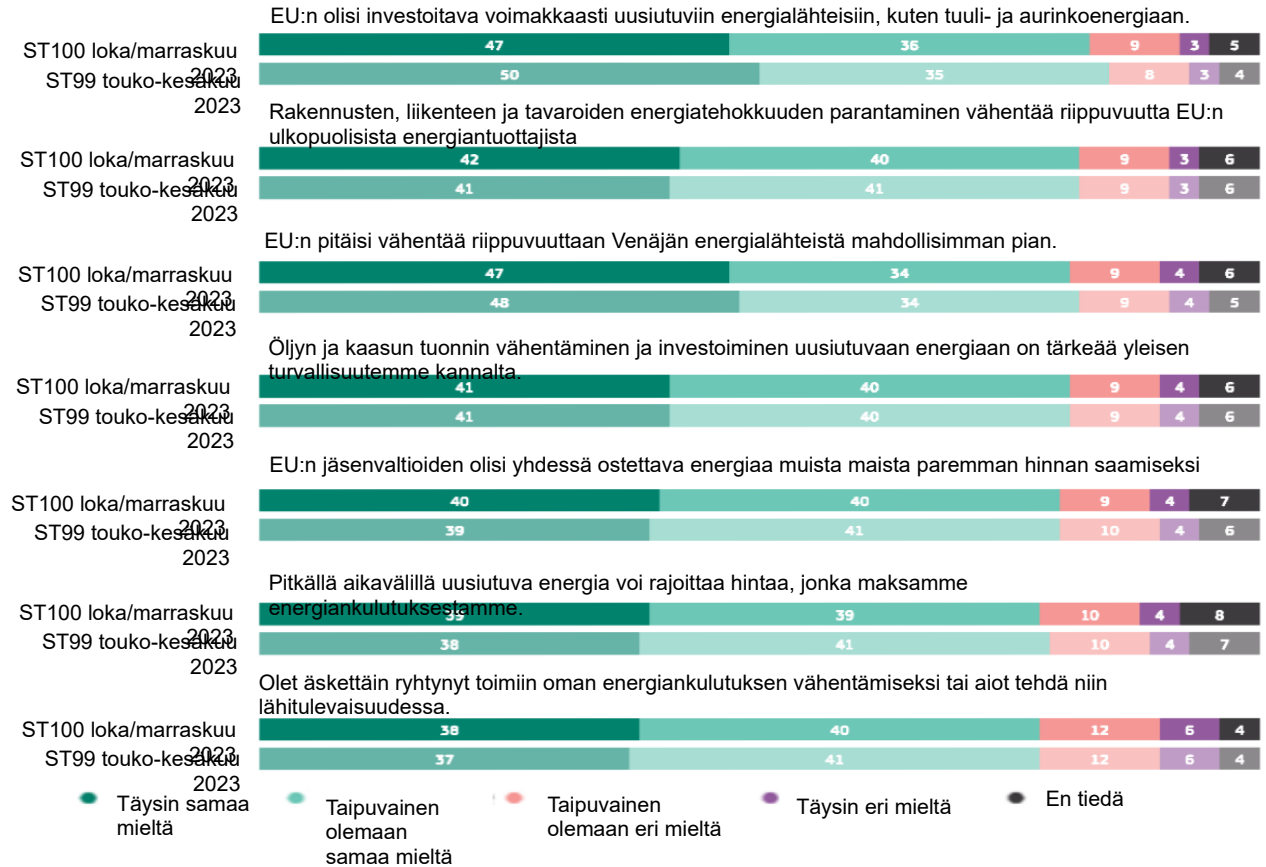
Kahdeksan kymmenestä (80 prosenttia, ei muutosta) on samaa mieltä siitä, että EU:n jäsenvaltioiden olisi yhdessä ostettava energiaa toisista maista saadakseen paremman hinnan, mukaan lukien 40 prosenttia (+ 1 pilottihanke), jotka ovat ”täysin samaa mieltä”. Useampi kuin joka kymmenes (13 %, -1 prosenttiyksikköä) on eri mieltä.

Lähes kahdeksan kymmenestä vastaajasta (78 %, --1 prosenttiyksikköä) on samaa mieltä siitä, että pitkällä aikavälillä uusiutuva energia voi rajoittaa energiankulutuksestaan maksamaansa hintaa, mukaan lukien 39 % (+ 1 PP), jotka ovat ”täysin samaa mieltä”. Useampi kuin joka kymmenes (14 %, ei muutosta) on eri mieltä tämän väitteen kanssa.

Yli kolme neljäsosaa vastaajista on viime aikoina ryhtynyt toimiin oman energiankulutuksensa vähentämiseksi tai aikoo tehdä niin lähitulevaisuudessa (78 %, ei muutosta), ja 38 % (+ 1 prosenttiyksikköä) sanoi olevansa ”täysin samaa mieltä” tämän lausunnon kanssa. Sen sijaan lähes joka viides (18 %, ei muutosta) sanoo olevansa eri mieltä.

¹⁷ QD3. Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. 3.8 EU:n olisi vähennettävä riippuvuuttaan Venäjän energialähteistä mahdollisimman pian. 3.9 EU:n olisi investoitava voimakkaasti uusiutuviin energialähteisiin, kuten tuuli- ja aurinkoenergiaan. 3.10 Pitkällä aikavälillä uusiutuva energia voi rajoittaa hintaa, jonka maksamme energiankulutuksestamme; 3.11 Rakennusten, liikenteen ja tavaroiden energiatehokkuuden parantaminen vähentää riippuvuutta EU:n ulkopuolisista energiantuottajista. 3.12 Öljyn ja kaasun tuonnin vähentäminen ja investoiminen uusiutuvaan energiaan on tärkeää, jotta EU:n jäsenvaltiot ostavat yhdessä energiaa muista maista saadakseen paremman hinnan. 3.14 Olet äskettäin ryhtynyt toimiin oman energiankulutuksesi vähentämiseksi tai aiot tehdä niin lähitulevaisuudessa.

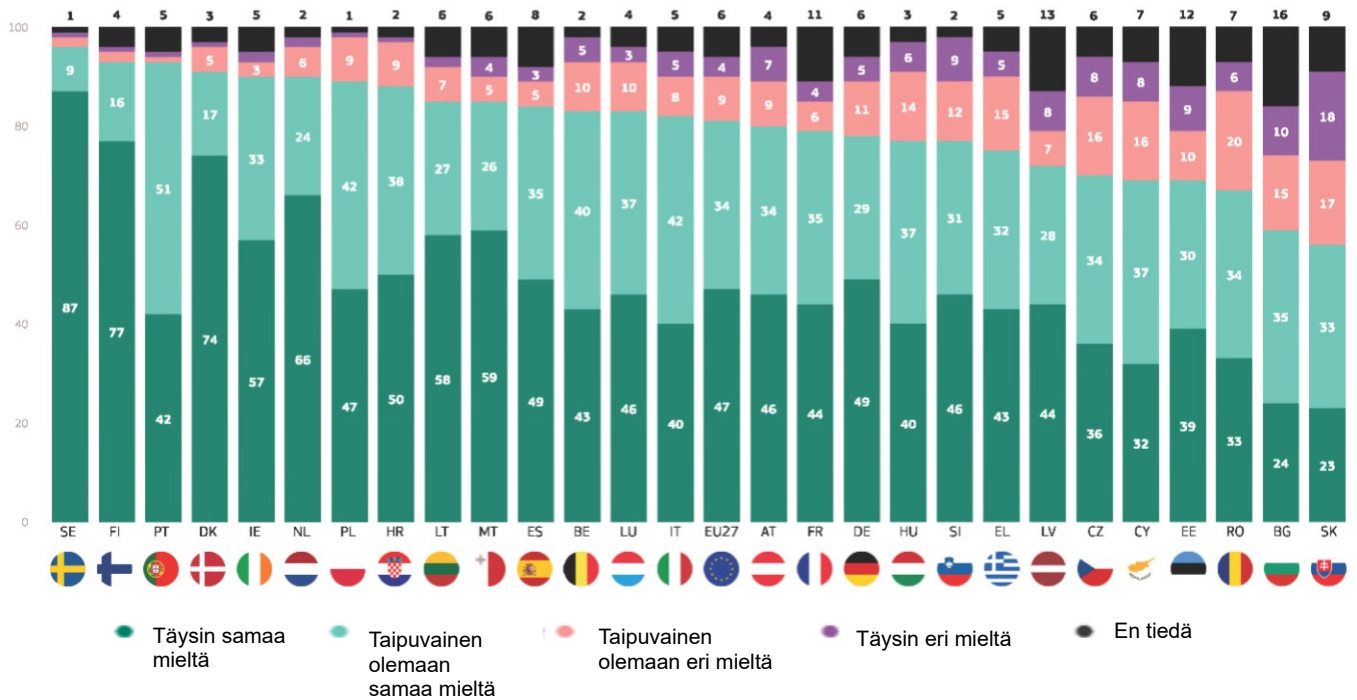
QD3. Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. (EU27) (%)

Suurin osa vastaajista kussakin EU:n jäsenvaltiossa on samaa mieltä siitä, että EU:n olisi vähennettävä riippuvuuttaan Venäjän energialähteistä mahdollisimman pian, ja 22 jäsenvaltiossa vähintään seitsemän kymmenestä on samaa mieltä. Suurin sopimusaste on Ruotsissa (96 %), Portugalissa ja Suomessa (91 %), Slovakiassa 56 %, Bulgariassa 59 % ja Romaniassa 67 %.

Seitsemässä maassa vähintään puolet vastaajista on "täysin samaa mieltä", ja korkeimmat luvut ovat Ruotsissa (87 %), Suomessa (77 %) ja Tanskassa (74 %). Slovakiassa 23 prosenttia, Bulgariassa 24 prosenttia ja Kyproksessa 32 prosenttia "täysin samaa mieltä".

QD3.8. Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. EU:n olisi vähennettävä riippuvuuttaan Venäjän energialähteistä mahdollisimman pian (%)

EU:n 19 jäsenvaltiossa vastaajat ovat nyt epätodennäköisemmin yhtä mieltä siitä, että EU:n pitäisi vähentää riippuvuuttaan Venäjän energialähteistä mahdollisimman pian. Suurin lasku on Unkarissa (77 %, -6 prosenttiyksikköä), Luxemburgissa (83 %, -5 prosenttiyksikköä) ja Latviassa (72 %, -5 prosenttiyksikköä).

Sen sijaan sopimus on kasvanut kolmessa maassa, kuten Itävallassa (80 %, +6 prosenttiyksikköä), ja se on pysynyt ennallaan Espanjassa, Puolassa, Romaniassa, Suomessa ja Ruotsissa.

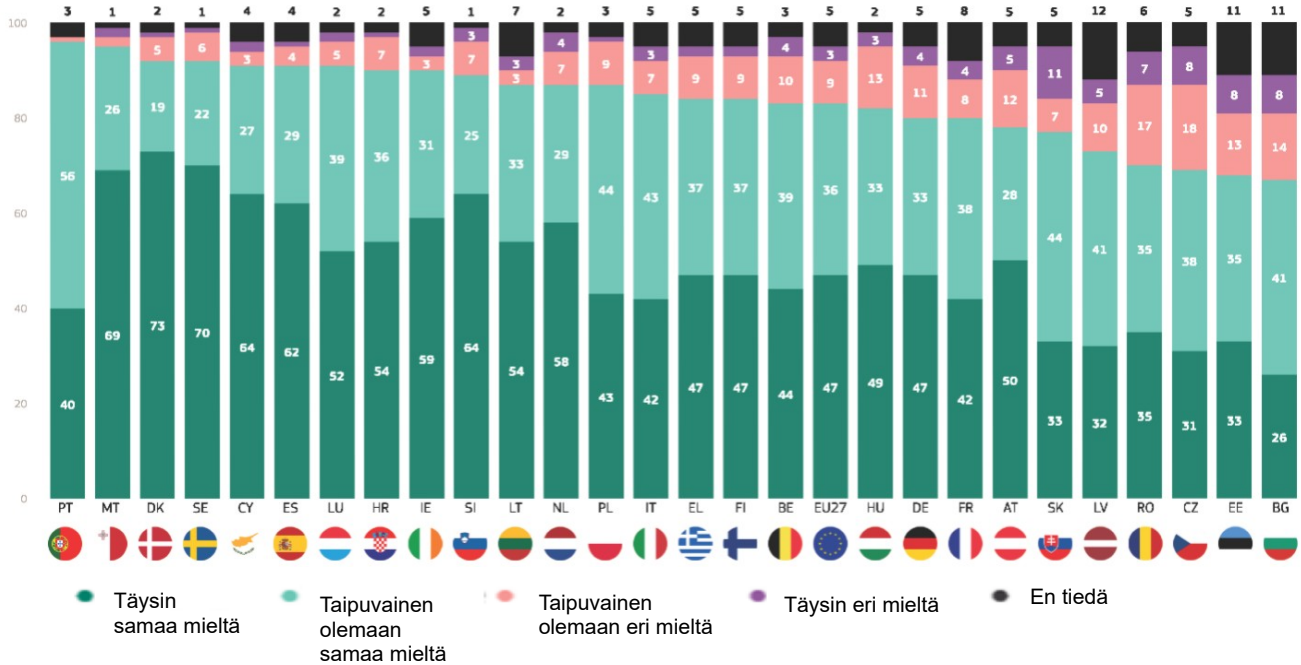
QD3.8 Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. EU:n olisi vähennettävä riippuvuuttaan Venäjän energialähteistä mahdollisimman pian (%)

	EU27	OL E	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	OS OIT TE ES SA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Loka/marraskuu 2023	81	83	59	70	91	78	69	90	75	84	79	88	82	69	72	85	83	77	85	90	80	89	93	67	77	56	93	96
Yhteensä "Hyväksytyt" Δ touko-kesäkuu 2023	-1	-1	-3	-7	-2	-2	-1	-1	-1	0	2	-3	-1	2	-5	-4	-5	-6	-3	-4	6	0	-2	0	-1	-1	0	0
Loka/marraskuu 2023	13	15	25	24	6	16	19	5	20	8	10	10	13	24	15	9	13	20	9	8	16	10	2	26	21	35	3	3
"Disagree" yhteensä Δ touko-kesäkuu 2023	0	1	1	6	1	0	-1	1	1	0	-2	2	0	2	1	2	3	5	1	3	-7	0	2	-3	2	0	0	-1
Loka/marraskuu 2023	6	2	16	6	3	6	12	5	5	8	11	2	5	7	13	6	4	3	6	2	4	1	5	7	2	9	4	1
En tiedä Δ touko-kesäkuu 2023	1	0	2	1	1	2	2	0	0	0	0	1	1	-4	4	2	2	1	2	1	1	0	0	3	-1	1	0	1

Yli kaksi kolmasosaa vastaajista kussakin jäsenvaltiossa on sitä mieltä, että EU:n olisi investoitava voimakkaasti uusiutuviin energialähteisiin, kuten tuuli- ja aurinkoenergiaan. Osuudet vaihtelevat Portugalin 96 prosentista, Maltan 95 prosentista ja Tanskan ja Ruotsin 92 prosentista Bulgarian 67 prosenttiin, Viron 68 prosenttiin ja Tšekin 69 prosenttiin.

12 maassa vähintään puolet ”täysin samaa mieltä” ja suurimmat osuudet Tanskassa (73 %), Ruotsissa (70 %) ja Maltalla (69 %). Asteikon toisessa päässä 26 prosenttia Bulgariassa, 31 prosenttia Tšekissä ja 32 prosenttia Latviassa ”täysin samaa mieltä”.

QD3.9. Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. EU:n olisi investoitava voimakkaasti uusiutuviin energialähteisiin, kuten tuuli- ja aurinkoenergiaan (%)

Sopimus on supistunut 17:ssä EU:n jäsenvaltiossa touko-kesäkuusta 2023 lähtien. Suurin niistä on Alankomaissa (87 %, -5 prosenttiyksikköä), Suomessa (84 %, -5 prosenttiyksikköä), Unkarissa (82 %, -5 prosenttiyksikköä) ja Bulgariassa (67 %, -5 prosenttiyksikköä).

Sopimus on kasvanut kahdeksassa maassa, joista suurin on Sloveniassa (89 prosenttia, + 4 prosenttiyksikköä), ja se on pysynyt ennallaan Kroatiaissa ja Luxemburgissa.

QD3.9 Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. EU:n olisi investoitava voimakkaasti uusiutuviin energialähteisiin, kuten tuuli- ja aurinkoenergiaan (%)

	EU27	OL E	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	OS OIT TE ES SA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Loka/marraskuu 2023	83	83	67	69	92	80	68	90	84	91	80	90	85	91	73	87	91	82	95	87	78	87	96	70	89	77	84	92
Yhteensä "Hyväksytty" Δ touko-kesäkuu 2023	-2	-1	-5	-4	-2	-4	-3	-4	-4	2	-1	0	1	1	-4	-4	0	-5	-2	-5	3	-2	1	-1	4	2	-5	2
Loka/marraskuu 2023	12	14	22	26	6	15	21	5	11	5	12	8	10	5	15	6	7	16	4	11	17	10	1	24	10	18	11	7
"Disagree" yhteensä Δ touko-kesäkuu 2023	1	-1	4	4	2	2	4	2	2	0	1	-1	-2	1	0	1	0	4	3	4	-3	1	1	0	-3	0	5	-2
Loka/marraskuu 2023	5	3	11	5	2	5	11	5	5	4	8	2	5	4	12	7	2	2	1	2	5	3	3	6	1	5	5	1
En tiedä Δ touko-kesäkuu 2023	1	2	1	0	0	2	-1	2	2	-2	0	1	1	-2	4	3	0	1	-1	1	0	1	-2	1	-1	-2	0	0

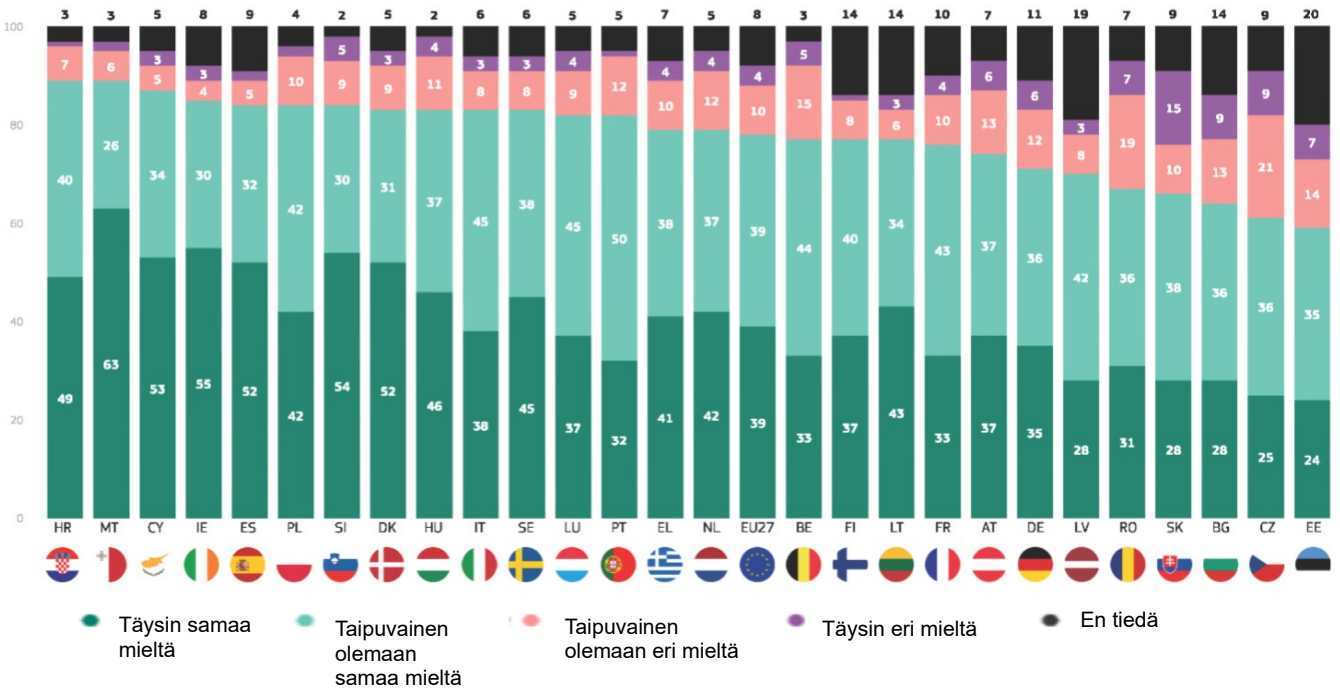
Suurin osa kunkin maan vastaajista on sitä mieltä, että pitkällä aikavälillä uusiutuva energia voi rajoittaa energiankulutuksestamme maksamaamme hintaa. Tämä näkemys on yleisin vastaajien keskuudessa Kroatiassa ja Maltassa (89 %) ja Kyproksessa (87 %), mutta Virossa 59 % vastaajista 61 % Tšekissä ja 64 % Bulgariassa.

Ainakin puolet vastaajista on "täysin samaa mieltä" kuudesta maasta: Malta (63 %), Irlanti (55 %), Slovenia (54 %), Kypros (53 %) ja Espanja ja Tanska (kumpikin 52 %).

Sitä vastoin 24 prosenttia Virossa, 25 prosenttia Tšekissä ja 28 prosenttia Bulgariassa, Slovakiassa ja Latviassa ovat samaa mieltä.

On syytä huomata, että joka viides vastaajista Virossa (20 %) sanoo, että he eivät tiedä.

QD3.10. Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä: -Ln pitkä mn, uusiutuva energia voi rajoittaa hintaa, jonka maksamme energiankulutuksestamme (%)

19 maassa on sovittu, että pitkällä aikavälillä uusiutuva energia voi rajoittaa energiankulutuksestamme maksamaamme hintaa, ja tämä koskee erityisesti Maltaa (89 %, -7 prosenttiyksikköä), Portugalia (82 %, -7 PP), Liettuaa (77 %, -7 PP) ja Tšekkiä (61 %, -7 prosenttiyksikköä).

Sen sijaan sopimus on kasvanut neljässä maassa, kuten Itävallassa (74 %, + 5 prosenttiyksikköä), ja se on pysynyt muuttumattomana Kreikassa, Espanjassa, Ranskassa ja Italiassa.

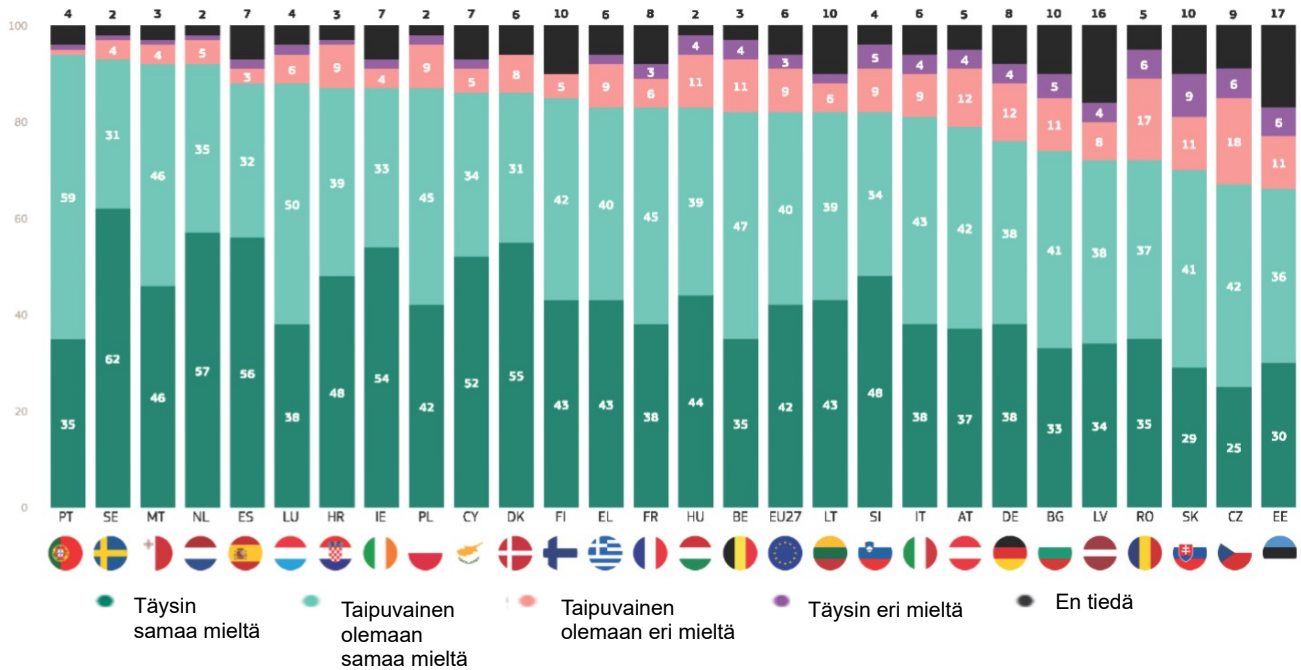
QD3.10 Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. Pitkällä aikavälillä uusiutuva energia voi rajoittaa energiankulutuksestamme maksamaamme hintaa (%)

	EU27	OL E	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	OS	OIT	TE	ES	SA				
Yhteensä "Hyväksyty"	Loka/marraskuu 2023	78	77	64	61	83	71	59	85	79	84	76	89	83	87	70	77	82	83	89	79	74	84	82	67	84	66	77	83
	Δ touko-kesäkuu 2023	-1	-2	-4	-7	-4	-3	-3	-2	0	0	0	-2	0	-1	-2	-7	-1	-1	-7	-6	5	-2	-7	-2	4	1	-3	1
"Disagree"	Loka/marraskuu 2023	14	20	22	30	12	18	21	7	14	7	14	8	11	8	11	9	13	15	8	16	19	12	13	26	14	25	9	11
	Δ touko-kesäkuu 2023	0	3	4	5	5	0	2	1	-2	-1	0	0	-1	3	-2	3	1	1	6	5	-4	1	9	0	-3	-1	2	2
En tiedä	Loka/marraskuu 2023	8	3	14	9	5	11	20	8	7	9	10	3	6	5	19	14	5	2	3	5	7	4	5	7	2	9	14	6
	Δ touko-kesäkuu 2023	1	-1	0	2	-1	3	1	1	2	1	0	2	1	-2	4	4	0	0	1	1	-1	1	-2	2	-1	0	1	-3

Kaikissa EU:n jäsenvaltioissa vähintään kaksi kolmasosaa vastaajista on sitä mieltä, että rakennusten, liikenteen ja tavaroiden energiatehokkuuden parantaminen vähentää riippuvuutta EU:n ulkopuolisista energiantuottajista. Sopimus on Portugalissa 94 prosenttia, Ruotsissa 93 prosenttia ja Maltassa ja Alankomaissa 92 prosenttia, Virossa 66 prosenttia, Tšekissä 67 prosenttia ja Slovakiassa 70 prosenttia.

Kuudessa maassa vähintään puolet "täysin samaa mieltä": Ruotsi (62 %), Alankomaat (57 %), Espanja (56 %), Tanska (55 %), Irlanti (54 %) ja Kypros (52 %). Vastaava luku on 25 prosenttia Tšekissä, 29 prosenttia Slovakiassa ja 30 prosenttia Virossa, jotka ovat myös "täysin samaa mieltä".

QD3.11. Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. Rakennusten, liikenteen ja tavaroiden energiatehokkuuden lisääminen vähentää riippuvuutta EU:n ulkopuolisista energiantuottajista (%)

Yhteisymmärrys siitä, että rakennusten, liikenteen ja tavaroiden energiatehokkuuden parantaminen vähentää riippuvuutta EU:n ulkopuolisista energiantuottajista, on vähentynyt 16 maassa touko-kesäkuusta 2023 lähtien. Suurin niistä on Tšekissä (67 %, -7 prosenttiyksikköä), Virossa (66 %, -6 prosenttiyksikköä) ja Irlannissa (87 %, -5 prosenttiyksikköä) ja Liettussa (82 %, -5 prosenttiyksikköä).

Sitä vastoin sopimus kasvoi kahdeksassa maassa, kuten Itävallassa (79 %, + 5 prosenttiyksikköä), ja pysyi vakaana Espanjassa, Luxemburgissa ja Sloveniassa.

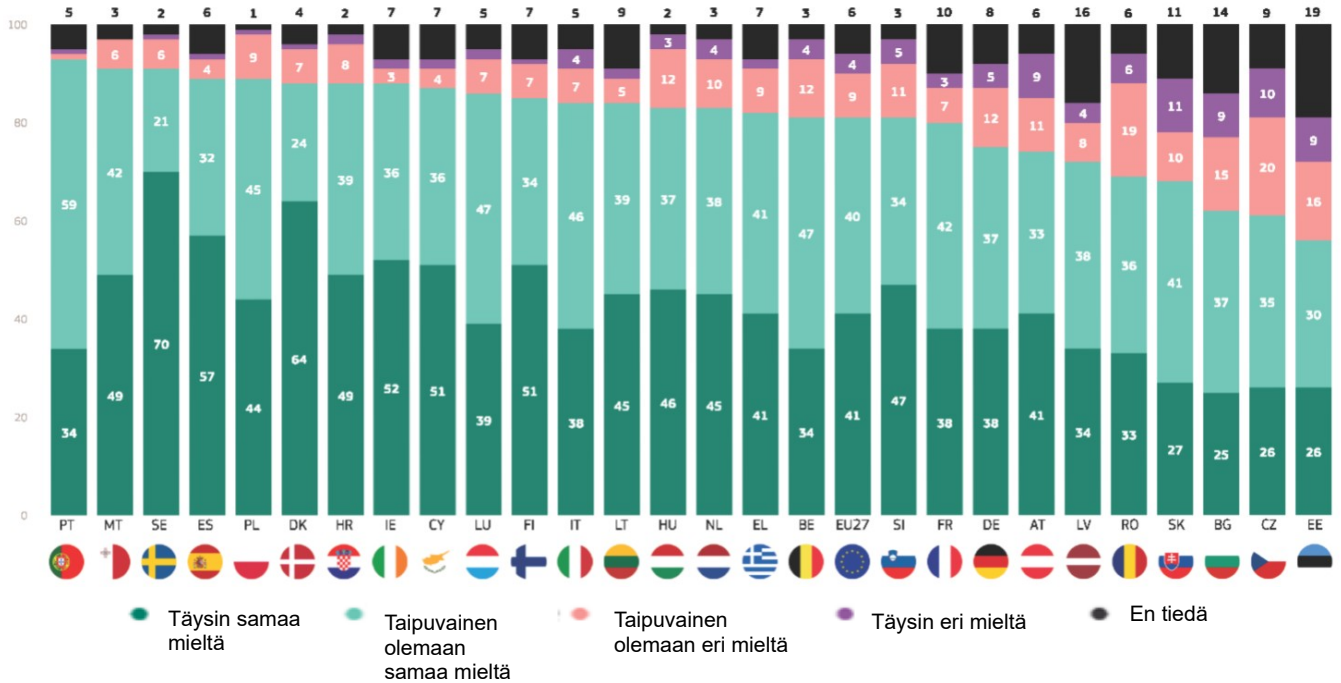
QD3.11 Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. Rakennusten, liikenteen ja tavaroiden energiatehokkuuden parantaminen vähentää riippuvuutta EU:n ulkopuolisista energiantuottajista (%)

		EU27	OL E	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	OS OIT TE ES SA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Yhteensä "Hyväksytty"	Loka/ marraskuu 2023	82	82	74	67	86	76	66	87	83	88	83	87	81	86	72	82	88	83	92	92	79	87	94	72	82	70	85	93
	Δ touko- kesäkuu 2023	0	-4	-3	-7	-2	2	-6	-5	-4	0	2	-4	-2	3	-4	-5	0	-3	-2	-1	5	-2	1	1	0	-3	1	2
"Disagree yhteensä"	Loka/ marraskuu 2023	12	15	16	24	8	16	17	6	11	5	9	10	13	7	12	8	8	15	5	6	16	11	2	23	14	20	5	5
	Δ touko- kesäkuu 2023	0	3	3	6	1	-3	1	2	3	0	1	2	1	-1	0	1	0	3	2	0	-4	3	1	-2	0	-1	-1	0
En tiedä	Loka/ marraskuu 2023	6	3	10	9	6	8	17	7	6	7	8	3	6	7	16	10	4	2	3	2	5	2	4	5	4	10	10	2
	Δ touko- kesäkuu 2023	0	1	0	1	1	1	5	3	1	0	-3	2	1	-2	4	4	0	0	0	1	-1	-1	-2	1	0	4	0	-2

Yli puolet vastaajista kussakin jäsenvaltiossa on samaa mieltä siitä, että öljyn ja kaasun tuonnin vähentäminen ja investoiminen uusiutuvaan energiaan on tärkeää yleisen turvallisuutemme kannalta. Vastaava luku on Virossa 56 prosenttia, Tšekissä 61 prosenttia ja Bulgariassa 62 prosenttia.

Ruotsissa (70 %) ja Tanskassa (64 %) vastaajat ovat todennäköisemmin kuin muissa maissa "täysin samaa mieltä" erityisesti verrattuna Bulgariaan (25 %) sekä Viroon ja Tšekkiin (26 %).

QD3.12. Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. —Öljyn ja kaasun tuonnin vähentäminen ja investoiminen uusiutuvaan energiaan on tärkeää yleisen turvallisuutemme kannalta (9/0).

Lausuntojen muutokset touko-kesäkuun 2023 jälkeen ovat yleensä vähäisiä. 15 maassa vastaajat ovat nyt vähemmän todennäköisesti samaa mieltä, vaikka lasku on vähäistä. Suurin tilanne on Kroatiassa (88 %, -4 prosenttiyksikköä), Liettuassa (84 %, -4 Pp), Tšekissä (61 %, -4 prosenttiyksikköä) ja Virossa (56 %, -4 prosenttiyksikköä).

Sitä vastoin on kahdeksan maata, joiden joukossa on Slovakia (68 %, +6 prosenttiyksikköä) ja Romania (69 %, +5 prosenttiyksikköä), joissa sopimus on kasvanut. Portugalissa, Puolassa, Italiassa ja Ranskassa mielipiteet eivät ole muuttuneet.

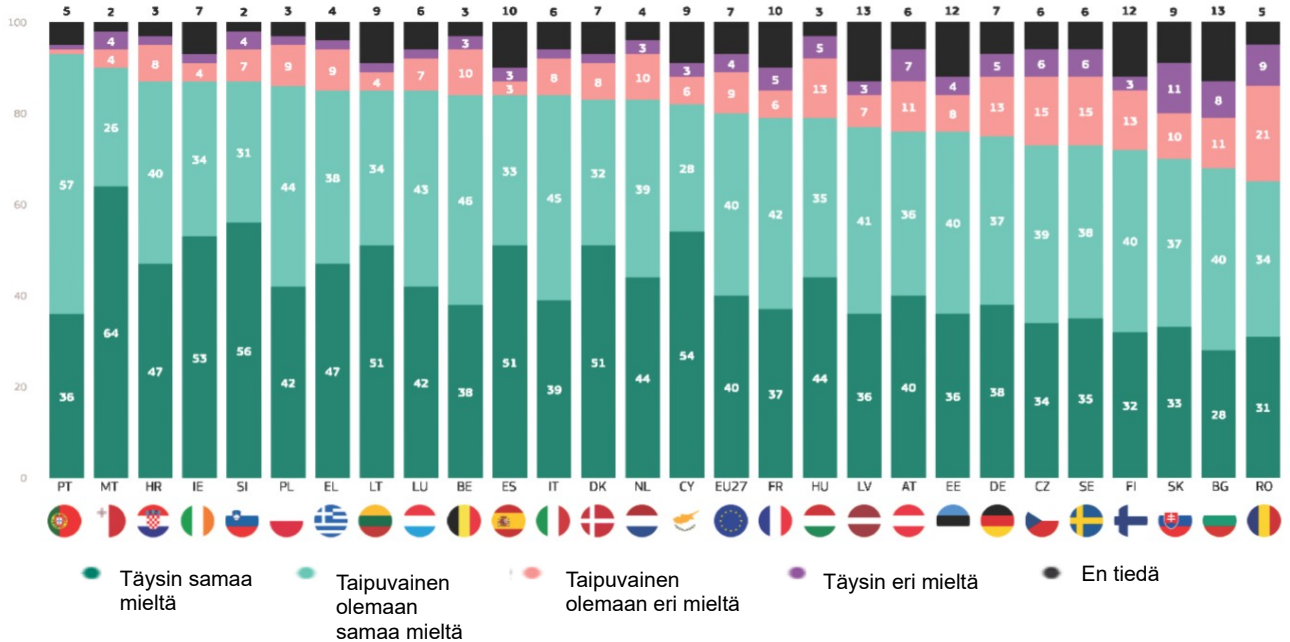
QD3.12 Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. Öljyn ja kaasun tuonnin vähentäminen ja investoiminen uusiutuvaan energiaan on tärkeää yleisen turvallisuutemme kannalta (%)

	EU27	OL E	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	OS OIT TE ES SA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
Yhteensä "Hyväksytyt"	Loka/marraskuu 2023	81	81	62	61	88	75	56	88	82	89	80	88	84	87	72	84	86	83	91	83	74	89	93	69	81	68	85	91
Δ touko-kesäkuu 2023		0	-1	-1	-4	-1	-2	-4	-2	-1	4	0	-4	0	2	-2	-4	1	-1	-3	-2	2	0	0	5	3	6	1	-2
"Disagree"	Loka/marraskuu 2023	13	16	24	30	8	17	25	5	11	5	10	10	11	6	12	7	9	15	6	14	20	10	2	25	16	21	8	7
Yhteensä	Δ touko-kesäkuu 2023	0	1	3	3	0	-1	0	0	-1	-2	2	3	-1	0	0	2	-1	2	2	-3	1	1	-6	-2	-6	1	1	
En tiedä	Loka/marraskuu 2023	6	3	14	9	4	8	19	7	7	6	10	2	5	7	16	9	5	2	3	3	6	1	5	6	3	11	7	2
	Δ touko-kesäkuu 2023	0	0	-2	1	1	3	4	2	2	-2	1	1	-2	2	2	0	0	1	0	1	-1	-1	1	-1	0	-2	1	

Yli kuusi kymmenestä vastaajasta kussakin maassa on sitä mieltä, että EU:n jäsenvaltioiden olisi yhdessä ostettava energiaa muista maista saadakseen paremman hinnan. Yksimielisyysaste vaihtelee: 93 prosenttia vastaajista Portugalissa, 90 prosenttia Maltassa ja 87 prosenttia Irlannissa, Kroatiassa ja Sloveniassa, 65 prosenttia Romaniassa, 68 prosenttia Bulgariassa ja 70 prosenttia Slovakiassa.

Maltassa (64 prosenttia) vastaajista on paljon todennäköisemmin kuin muissa maissa vastaajista "täysin samaa mieltä" erityisesti verrattuna Bulgariaan (28 prosenttia).

QD3.13. Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. EU:n jäsenvaltioiden olisi yhdessä ostettava energiaa muista maista saadakseen paremman hinnan (%)

Kansallisella tasolla lausuntojen muutokset touko-kesäkuun 2023 jälkeen ovat yleensä vähäisiä. Sopimus on supistunut 13 maassa, joista suurin on Maltalla (90 %, -5 prosenttiyksikköä) ja Romaniassa (65 %, -5 prosenttiyksikköä).

Sitä vastoin sopimukset ovat lisääntyneet kahdeksassa maassa, joista suurin on Sloveniassa (87 %, +4 prosenttiyksikköä). Lausunto pysyy ennallaan Tšekissä, Virossa, Ranskassa, Kroatiassa, Unkarissa ja Portugalissa.

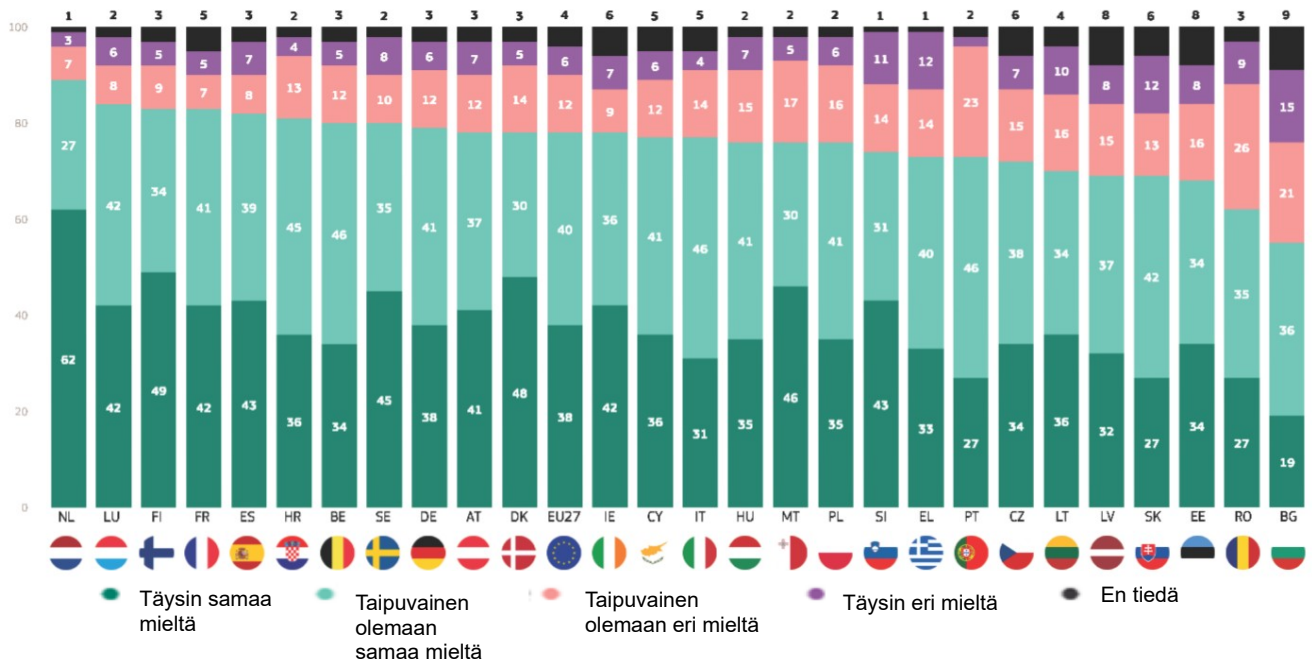
QD3.13 Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. EU:n jäsenvaltioiden olisi yhdessä ostettava energiaa muista maista saadakseen paremman hinnan (%)

	EU27	OL E	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	OS OIT TE ES SA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
Yhteensä "Hyväksyty"	Loka/marraskuu 2023	80	84	68	73	83	75	76	87	85	84	79	87	84	82	77	85	85	79	90	83	76	86	93	65	87	70	72	73
Δ touko-kesäkuu 2023		0	1	2	0	-2	-1	0	-3	-2	2	0	0	-1	-3	-2	-2	0	-5	-2	3	1	0	-5	4	3	3	-2	
"Disagree"	Loka/marraskuu 2023	13	13	19	21	10	18	12	6	11	6	11	10	10	9	10	6	9	18	8	13	18	11	2	30	11	21	16	21
yhteensä	Δ touko-kesäkuu 2023	-1	-2	0	2	-1	0	-1	2	1	-2	0	-1	-1	4	0	-1	0	-1	5	1	-4	0	1	5	-2	-3	-2	4
En tiedä	Loka/marraskuu 2023	7	3	13	6	7	7	12	7	4	10	10	3	6	9	13	9	6	3	2	4	6	3	5	5	2	9	12	6
	Δ touko-kesäkuu 2023	1	1	-2	-2	3	1	1	1	0	0	1	2	-1	2	3	2	1	0	1	1	-1	-1	0	-2	0	-1	-2	

Suurin osa vastaajista kussakin EU:n jäsenvaltiossa on äskettäin ryhtynyt toimiin oman energiankulutuksensa vähentämiseksi tai aikoo tehdä niin lähitulevaisuudessa. Sopimus on yleisin Alankomaissa (89 %), Luxemburgissa (84 %) sekä Ranskassa ja Suomessa (molemmat 83 %), mutta myös Bulgariassa 55 %, Romaniassa 62 % ja Virossa 68 %.

Alankomaissa (62 %) vastaajat ovat paljon todennäköisemmin kuin muissa maissa sanoneet ”täysin samaa mieltä” tämän lausunnon kanssa, ja tämä pätee erityisesti verrattuna noihin”1 Bulgaria (19 %)–

QD3.14. Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. Olet äskettäin ryhtynyt toimiin oman energiankulutuksen vähentämiseksi tai aiot tehdä niin lähitulevaisuudessa [%]

Kansalliset suuntaukset ovat vaihtelevia. Touko-kesäkuuhun 2023 verrattuna 12 maata vastaajista on nyt vähemmän todennäköisesti samaa mieltä ja sopimus supistuu paljon enemmän Maltassa (76 %, -17 prosenttiyksikköä) kuin muissa maissa. Seuraavaksi eniten vastaajia on Puolassa (76 %, -7 prosenttiyksikköä) ja Liettuassa (70 %, -7 prosenttiyksikköä).

Sen sijaan sopimus on noussut 12 maassa, mukaan lukien Itävallassa (78 %, +5 prosenttiyksikköä). Suomessa, Portugalissa tai Luxemburgissa mielipiteet eivät ole muuttuneet.

QD3.14 Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. Olet äskettäin ryhtynyt toimiin oman energiankulutuksen vähentämiseksi tai aiot tehdä niin lähitulevaisuudessa [%]

	EU27	OL E	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	SE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	OS OIT TE ES SA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
Yhteensä "Hyväksyty"	Loka/marraskuu 2023	78	80	55	72	78	79	68	78	73	82	83	81	77	77	69	70	84	76	76	89	78	76	73	62	74	69	83	80
Δ touko-kesäkuu 2023		0	-1	-1	-1	-6	2	1	-6	3	1	2	-6	-1	4	2	-7	0	1	-17	-1	5	-7	0	-4	1	1	0	1
"Disagree"	Loka/marraskuu 2023	18	17	36	22	19	18	24	16	26	15	12	17	18	18	23	26	14	22	22	10	19	22	25	35	25	25	14	18
Yhteensä	Δ touko-kesäkuu 2023	0	0	2	1	5	-2	-2	5	-3	1	-1	6	0	-1	-2	6	0	-1	16	1	-5	7	1	3	2	0	2	-1
En tiedä	Loka/marraskuu 2023	4	3	9	6	3	3	8	6	1	3	5	2	5	5	8	4	2	2	2	1	3	2	2	3	1	6	3	2
	Δ touko-kesäkuu 2023	0	1	-1	0	1	0	1	1	0	-2	-1	0	1	-3	0	1	0	0	1	0	0	0	-1	1	-3	-1	-2	0

Kun otetaan huomioon kunkin lausuman vahva tuki, ei ehkä ole yllättävää, että sosiodemografinen analyysi osoittaa suurta yksimielisyyttä kaikissa sosiodemografisissa ryhmissä. Miesten ja naisten välillä ei ole merkittäviä eroja, eikä eri ikäryhmien välillä ole juurikaan eroja, vaikka 15–24-vuotiaat (71 %) eivät ole yhtä todennäköisiä kuin vanhemmat ikäryhmät, jos he ovat äskettäin ryhtyneet toimiin oman energiankulutuksensa vähentämiseksi tai aikovat tehdä niin lähitulevaisuudessa.

Tuloksissa on kuitenkin joitakin mielenkiintoisia suuntauksia. Mitä kauemmin vastaaja on ollut koulutuksessa, sitä todennäköisemmin he ovat samaa mieltä jokaisesta lausunnosta. Esimerkiksi vähintään 20-vuotiaista koulutuksen suorittaneista 86 prosenttia on sitä mieltä, että EU:n olisi vähennettävä riippuvuuttaan Venäjän energialähteistä mahdollisimman pian, kun vastaava osuus on 76 prosenttia 15 vuotta täyttäneistä tai sitä nuoremmista. Sosiaalis-ammattillisten ryhmien tarkastelu osoittaa, että johtajat ja itsenäiset ammatinharjoittajat ovat johdonmukaisesti yksi todennäköisimmin samaa mieltä, kun taas työttömät ja kotitaloushenkilöt tekevät niin johdonmukaisesti vähiten.

Myös taloudellinen tilanne vaikuttaa mielipiteeseen. Mitä vähemmän vastaajalla on vaikeuksia maksaa laskuja, sitä todennäköisemmin he ovat samaa mieltä kunkin lausunnon kanssa. Esimerkiksi 83 prosenttia niistä, joilla ei ole koskaan tai lähes koskaan vaikeuksia maksaa laskuja, on samaa mieltä öljyn ja kaasun tuonnin vähentämisestä ja investoiminen uusiutuvaan energiaan on tärkeää yleisen turvallisuutemme kannalta verrattuna 73 prosenttiin, joilla on vaikeuksia suurimman osan ajasta.

Yhteiskuntaluokkaan perustuvia eroja on vain vähän, vaikka mitä korkeampi luokka, johon vastaaja sanoo kuuluvansa, sitä todennäköisemmin EU:n pitäisi vähentää riippuvuuttaan Venäjän energialähteistä mahdollisimman pian: 91 % vastaajista, jotka katsovat kuuluvansa ylempään luokkaan, kokevat näin, verrattuna 76 prosenttiin, jotka katsovat kuuluvansa työväenluokkaan.

EU:n imagolla on myös vaikutusvaltaa. Vastaajat, joilla on myönteinen kuva EU:sta, ovat paljon todennäköisemmin samaa mieltä jokaisesta lausunnosta kuin ne, joilla on kielteinen kuva. Esimerkiksi 90 prosenttia niistä, joilla on myönteinen kuva EU:sta, katsoo, että EU:n olisi vähennettävä riippuvuuttaan Venäjän energialähteistä mahdollisimman pian, kun vastaava osuus on 66 prosenttia niistä, joilla on kielteinen kuva.

QD3 Kerro, missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä. "Sopimus" yhteensä (% – EU)

	EU:n olisi investoitava voimakkaasti uusiutuviin energiälähteisiin, kuten tuuli- ja aurinkoenergia an.	Rakennusten, liikenteen ja tavaroiden energiatehokkuuden parantaminen vähentää EU:n ulkopuolisten energiantuottajien riippuvuutta	EU:n pitäisi vähentää Venäjän energiälähteistä mahdollisimman pian.	Öljyn ja kaasun tuonnin vähentäminen ja investoiminen uusiutuvaan energiaan on tärkeää yleisen turvallisuu- teme kannalta	EU:n jäsenvaltioiden olisi yhdessä ostettava energiaa muista maista saadakseen paremman hinnan	Pitkällä aikavälillä uusiutuva energia voi rajoittaa hintaa, jonka maksamme energiantuotuks- estamme.	Olet äskettäin ryhtynyt toimiin oman energiantuotuksen vähentämiseksi tai aiot tehdä niin lähitulevaisuudessa
EU27	83	82	81	81	80	78	78
Sukupuoli							
Äijä	83	83	82	81	81	78	78
Nainen	83	81	80	80	79	77	78
Ikä							
15–24	86	85	80	81	78	80	71
25–39	84	83	82	81	79	78	79
40–54	82	81	82	80	81	78	80
55	83	81	80	81	80	77	78
Koulutus (loppu)							
-15	80	76	76	77	78	73	71
16–19	81	80	79	79	79	76	78
20	86	86	86	85	82	81	83
Opiskelee edelleen	89	86	82	84	79	82	76
Yhteiskunnallis-ammattillinen luokka							
Itsenäiset ammatinharjoittajat	88	87	85	86	82	80	83
Johtajat	86	85	86	85	82	82	85
Muut valkoiset kaulukset	84	82	81	82	80	79	78
Ruumillisen työn tekijät	81	81	80	80	78	77	77
Talohenkilöt	77	75	75	74	76	73	73
Työtön	77	76	73	73	75	69	70
Eläkkeellä	82	80	80	80	80	76	77
Opiskelijat	89	86	82	84	79	82	76
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet							
Suurimman osan ajasta	76	76	73	73	74	67	72
Aika ajoin	80	78	78	78	77	76	73
Lähes koskaan/ei koskaan	86	85	84	83	82	80	81
Harkitse kuulumista							
Työväenluokka	80	78	76	77	76	72	72
Alempi keskiluokka	82	80	80	80	81	76	78
Keskiluokka	85	83	83	83	82	81	80
Ylempi keskiluokka	86	86	87	84	80	80	84
Ylempi luokka	88	88	91	86	87	84	83
Kuva EU:sta							
Positiivinen	92	90	90	90	87	87	84
Neutraali	80	78	78	78	78	74	75
Negatiivinen	69	71	66	67	67	63	72

Johtopäätös

Loka-marraskuussa 2023 tehdyn Eurobarometrin 100 tulokset osoittavat, että suurin osa kansalaisista on edelleen tyytyväisiä EU:n ja heidän kansallisen hallituksensa vastaukseen Venäjän hyökkäykseen Ukrainaan. Muutokset ovat olleet vähäisiä touko-kesäkuun 2023 jälkeen: itse asiassa tyytyväisyys on pysynyt suhteellisen vakaana kesä-heinäkuusta 2022 lähtien.

Kuten touko-kesäkuussa 2023, kansallisen tason tyytyväisyydessä on edelleen huomattavia eroja sekä EU:n vastauksiin että erityisesti kansallisen hallituksen vastauksiin. Suurin osa 23 jäsenvaltiosta on tyytyväinen EU:n vastaukseen, ja tyytyväisyys on lisääntynyt 13 maassa. Kyproksessa, Kreikassa, Sloveniassa ja Tšekissä vastaajat ovat kuitenkin todennäköisemmin tyytymättömiä kuin tyytyväisiä. Vastaajat näissä maissa (sekä Bulgariassa, Espanjassa, Slovakiassa ja Itävallassa) ovat myös todennäköisemmin tyytymättömiä kuin tyytyväisiä kansallisen hallituksensa vastaukseen hyökkäykseen. Tyytyväisyys kansallisen hallituksen vastaukseen on vähentynyt 17 jäsenvaltiossa touko-kesäkuusta 2023 lähtien.

Ensimmäisen kerran tammi-helmikuussa 2023 havaitussa suuntauksessa tämänhetkinen kyselytutkimus on osoittanut, että eurooppalaisten tyytyväisyys joihinkin näkökohtiin, jotka liittyvät EU:n vastaukseen Ukrainaan kohdistuneessa hyökkäyksessä, on edelleen vähentynyt. Touko-kesäkuuhun 2023 verrattuna kansalaiset ovat nyt vähemmän todennäköisesti samaa mieltä sotilastarvikkeiden hankinnan ja toimittamisen rahoittamisesta Ukrainaan, rahoitustuen antamisesta Ukrainalle ja ehdokasvaltion aseman myöntämisestä Ukrainalle mahdollisena EU:n jäsenenä, vaikkakin enemmistöt ovat edelleen samaa mieltä.

Eniten tukea annetaan humanitaarisen avun antamiselle sodasta kärsiville ihmisille ja sodasta pakenevien EU:n kansalaisten vastaanottamiselle. Kussakin tapauksessa yli kahdeksan kymmenestä on samaa mieltä. Vähintään seitsemän kymmenestä on samaa mieltä taloudellisen tuen antamisesta Ukrainalle ja talouspakotteiden asettamisesta Venäjän hallitukselle, yrityksille ja yksityishenkilöille.

Vaikka ainakin kuusi kymmenestä on samaa mieltä siitä, että valtio-omisteisten tiedotusvälineiden, kuten Sputnikin ja Russia Todayn, kieltäminen lähetystoiminnan kieltämisestä EU:ssa, EU myöntää Ukrainalle ehdokasvaltion aseman EU:n mahdollisena jäsenenä tai rahoittaa sotilastarvikkeiden hankintaa ja toimittamista Ukrainalle, mutta vähintään neljännes on eri mieltä jokaisesta toimesta. EU:n toimia tuetaan johdonmukaisesti voimakkaasti Suomessa, Ruotsissa ja Portugalissa, kun taas Slovakiassa ja Bulgariassa tuki on jatkuvasti vähäistä.

Kolme neljäsosaa eurooppalaisista on sitä mieltä, että vastustamalla Venäjän hyökkäystä Ukrainaan EU puolustaa eurooppalaisia arvoja, ja enemmistö kaikissa jäsenvaltioissa on samaa mieltä.

Yli kahdeksan kymmenestä eurooppalaisesta on samaa mieltä siitä, että Ukrainan sodalla on vakavia taloudellisia seurauksia heidän maalleen, ja yli kaksi kolmasosaa kussakin jäsenvaltiossa ajattelee näin. Sodasta sopineella osuudella on ollut vakavia taloudellisia seurauksia heille henkilökohtaisesti, mutta se on edelleen enemmistö. Tämä tulos peittää kuitenkin huomattavia eroja kansallisella tasolla, ja tulokset vaihtelevat yli yhdeksästä kymmenestä Portugalissa, jotka suostuvat siihen, että Alankomaissa hieman yli kolme kymmenestä.

Suuri enemmistö eurooppalaisista pitää edelleen hyökkäystä Ukrainaan turvallisuushkana. Lähes kahdeksan kymmenestä pitää hyökkäystä uhkana EU:n turvallisuudelle, ja lähes kolme neljäsosaa on sitä mieltä, että se on uhka heidän maansa turvallisuudelle. Ruotsissa, Suomessa, Tanskassa ja Puolassa vastaajat pitävät hyökkäystä todennäköisimmin uhkana sekä EU:lle että kansalliselle turvallisuudelle.

Kun kansalaiset kokevat edelleen hyökkäyksen aiheuttaman turvallisuusuhan, ei ole yllättävää, että tämä viimeisin kysely osoittaa, että puolustusyhteistyölle ja sotilasmenojen kasvulle on edelleen vahva tuki, eikä juurikaan ole tapahtunut muutoksia touko-kesäkuun 2023 jälkeen.

Lähes kahdeksan kymmenestä on yhtä mieltä siitä, että puolustusalan yhteistyötä EU:n tasolla olisi lisättävä, ja yli kolme neljäsosaa on samaa mieltä siitä, että jäsenvaltioiden puolustustarvikkeiden hankintaa olisi koordinoitava paremmin. Lähes seitsemän kymmenestä vastaajasta on samaa mieltä siitä, että EU:n on vahvistettava puolustustarvikkeiden tuotantokapasiteettiaan, ja lähes kaksi kolmasosaa on samaa mieltä siitä, että EU:n puolustukseen olisi käytettävä enemmän varoja. Portugalissa, Puolassa, Liettuassa ja Alankomaissa vastaajien kannatus on johdonmukaisesti suurta, mutta Itävallassa, Slovakiassa, Sloveniassa ja Bulgariassa on jatkuvasti vähän tukea.

Ukrainaan kohdistuneella hyökkäyksellä on edelleen merkittävä vaikutus energiavarmuuteen ja energiapolitiikan suuntaan EU:ssa. Yli seitsemän kymmenestä on samaa mieltä erilaisista energiapolitiikan suuntaviivoista, jotka johtuvat hyökkäyksen vaikutuksista energiavarmuuteen, ja tuki on pysynyt vakaana touko-kesäkuusta 2023 lähtien.

Uusiutuvia energialähteitä ja energiavarmuutta parantavia politiikkoja tuetaan edelleen voimakkaasti. Yli kahdeksan kymmenestä on samaa mieltä siitä, että EU:n olisi investoitava voimakkaasti uusiutuviin energialähteisiin, kuten tuuli- ja aurinkoenergiaan, ja lähes kahdeksan kymmenestä on samaa mieltä siitä, että pitkällä aikavälillä uusiutuva energia voi rajoittaa energiankulutuksestaan maksamaansa hintaa. Kansallisesti näillä politiikoilla on suurin tuki Maltassa ja Kyproksessa ja heikoin tuki Bulgariassa, Tšekissä, Virossa ja Romaniassa.

Energiavarmuus huomioon ottaen vähintään kahdeksan kymmenestä on yhtä mieltä siitä, että EU:n olisi vähennettävä riippuvuuttaan Venäjän energialähteistä mahdollisimman pian, että rakennusten, liikenteen ja tavaroiden energiatehokkuuden parantaminen vähentää EU:n riippuvuutta energiantuottajista EU:n ulkopuolella ja että öljyn ja kaasun tuonnin vähentäminen ja investoinnit uusiutuvaan energiaan ovat tärkeitä yleisen turvallisuuden kannalta. Kahdeksan kymmenestä on samaa mieltä siitä, että EU:n jäsenvaltioiden olisi yhdessä ostettava energiaa muista maista saadakseen paremman hinnan. Kansallisella tasolla nämä politiikat saavat Portugalissa jatkuvasti vahvaa tukea, mutta Slovakiassa, Bulgariassa, Romaniassa ja Tšekissä tuki on jatkuvasti heikkoa.

Eurooppalaiset ovat myös halukkaita toimimaan henkilökohtaisella tasolla energian säästämiseksi. Lähes kahdeksan kymmenestä on viime aikoina ryhtynyt toimiin oman energiankulutuksensa vähentämiseksi tai aikoo tehdä niin lähitulevaisuudessa. Kansallisella tasolla enemmistö kussakin maassa sanoo ryhtyneensä tai suunnittelevansa energiansäästötoimia.

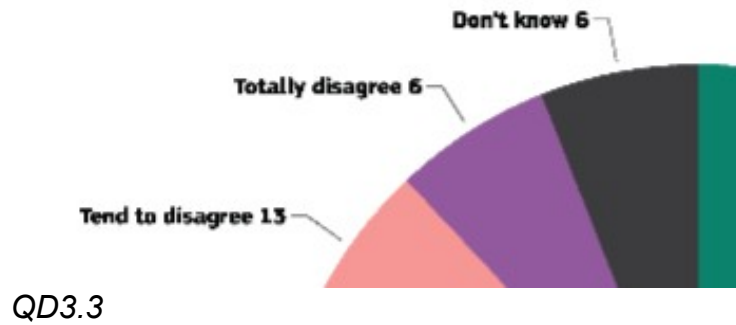
Edellisen aallon tapaan nykyisten sosioekonomisten tulosten tarkastelu osoittaa, että iän tai sukupuolen perusteella mielipiteessä on vain vähän merkittäviä eroja. Se kuitenkin osoittaa, että taloudellinen tilanne ja koulutustasot ovat vaikuttavia. Vastajat, jotka suorittivat koulutuksen nuorempana, ja ne, joilla on suurempia vaikeuksia maksaa laskuja, ovat vähemmän todennäköisesti tyytyväisiä EU:n ja jäsenvaltioiden vastauksiin sodassa ja todennäköisemmin raportoivat sodan aiheuttamista vakavista henkilökohtaisista taloudellisista seurauksista. Nämä ryhmät eivät myöskään todennäköisesti tue puolustusyhteistyön ja -menojen lisäämistä tai ehdotettuja energiapoliittisia suuntaviivoja.

Kommentit

(Pierre Dieumegard)

Alkuperäistä asiakirjaa (<https://europa.eu/eurobarometer/api/deliverable/download/file?deliverableId=90583>) on vaikea käyttää, koska siinä on vain vähän tai ei lainkaan tekstiä: on mahdotonta etsiä tiettyä sanaa, on mahdotonta kopioida/liittää asiakirjan osaa.

Kuvat ovat epätarkkoja: tekstiä ja numeroita on vaikea lukea.

Toivomme, että tämä paranneltu versio helpottaa käyttöä.